

PENANDATANGANAN SIJIL CAT BAGI KUMPULAN PERTAMA HELIKOPTER H145M

■ **Siaran Akhbar : Kementerian Pertahanan**

DONAUWÖRTH, REPUBLIK PERSEKUTUAN JERMAN, Jumaat, 16 Oktober. - Kementerian Pertahanan telah menandatangani sijil Customer Acceptance Test (CAT) bagi kumpulan pertama helikopter Airbus H145M, bertempat di Delivery Docks, Airbus Helicopters Deutschland (AHD), Donauwörth.

Penandatanganan ini menandakan satu

pencapaian penting dalam perolehan helikopter berkenaan, dengan penghantaran kumpulan tersebut ke Negara Brunei Darussalam (NBD) dijadualkan pada November 2026.

Setibanya di AHD, rombongan Kementerian Pertahanan yang diketuai oleh Menteri Penyelaras bagi Keselamatan Negara, Menteri di Jabatan Perdana Menteri

(JPM) dan Menteri Pertahanan II, Yang Berhormat Pehin Datu Lailaraja Mejar Jeneral (B) Dato Paduka Seri Awang Haji Halbi bin Haji Mohd. Yussof telah disambut oleh Naib Presiden Eksekutif dan Ketua Pegawai Eksekutif AHD, Stefan Thomé; Naib Presiden Kanan dan Ketua Rantau Asia Pasifik, Airbus Helicopters, Vincent Dubrule dan Naib Presiden dan Ketua Program H145M, Constance Pinsdorf.

>> Muka 3

Transformasi digital pemangkin kepelbagaian ekonomi negara

YANG Berhormat Menteri Penyelaras bagi Dasar-Dasar Ekonomi dan Menteri Ekonomi, Perdagangan dan Industri ketika berucap pada Baiduri Momentum Summit 2026.

GADONG, Khamis, 15 Oktober. - Transformasi digital merupakan satu lagi

■ **Oleh : Nooratini Haji Abas**
Foto : Mohammad Hasif Matzin

pemangkin penting dalam mempercepat agenda kepelbagaian ekonomi negara. Malahan, pendigitalan adalah pemacu yang berkesan bagi meningkatkan produktiviti, inovasi dan daya tahan ekonomi.

Justeru itu, pendigitalan memainkan peranan penting dalam meningkatkan keberkesanan sektor awam, mengurangkan kos transaksi serta mewujudkan persekitaran yang lebih kondusif untuk perniagaan dan pelabur.

Menteri Penyelaras bagi Dasar-Dasar Ekonomi dan Menteri Ekonomi, Perdagangan dan Industri, Yang Berhormat Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Abdul Manaf bin Haji Metussin menekankan demikian pada Baiduri Momentum Summit 2026 yang diadakan di Hotel Antarabangsa Rizqun, di sini.

Menurut Yang Berhormat Menteri Penyelaras bagi Dasar-Dasar Ekonomi

dan Menteri Ekonomi, Perdagangan dan Industri, di bawah inisiatif Digital Brunei 2030, 'Bersama Menuju Brunei Digital', penekanan tertumpu terhadap empat tonggak, iaitu Kerajaan Digital, Masyarakat Digital, Perniagaan Digital, serta Data dan Kecerdasan Buatan.

"Kita sedang beralih daripada peringkat pembinaan asas kepada penyampaian hasil yang nyata dan mampan untuk ekonomi, perniagaan, kerajaan, dan masyarakat.

"Kesannya sudah pun ketara. Aktiviti berkaitan ICT kita khususnya telekomunikasi dan pengaturcaraan komputer telah mencapai pencapaian ekonomi yang signifikan, dengan Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) meningkat daripada BND372 juta pada tahun 2015 kepada BND475 juta pada tahun 2025. Pada masa yang sama, infrastruktur digital kita, terutamanya rangkaian mudah alih, terus tersenarai antara yang terbaik di dunia," ujar Yang Berhormat.

>> Muka 4

Jawatan Setiausaha Sulit dan Laila Rahsia Kebawah DYMM bertaraf Timbalan Menteri

■ **Siaran Akhbar : Jabatan Perdana Menteri**

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 14 Oktober. - Pada menjunjung titah perintah Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah ibni Al-Marhum Sultan Haji Omar 'Ali Saifuddien Sa'adul Khairi Waddien, Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam, dengan ini Jabatan Perdana Menteri memaklumkan bahawa Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin

Waddaulah, Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam telah mengurniakan titah bagi jawatan Setiausaha Sulit dan Laila Rahsia Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam yang pada masa ini disandang oleh Yang Mulia Dato Seri Paduka Awang Haji Hamiddon bin Haji Ibrahim, adalah merupakan jawatan yang bertaraf Timbalan Menteri mulai hari Rabu, 3 Jamadilawal 1448 bersamaan 14 Oktober 2026.

Berita Utama

NBD perkukuh kerjasama ASEAN banteras ancaman dadah

Muka 5

PENYAKIT kardiovaskular punca utama kematian di NBD

Muka 7

PROGRAM pemulihan berasaskan kemahiran perkukuh pembangunan modal insan

Muka 13

PROJEK inovasi perkasa matlamat fikir hijau, hidup bersih

Muka 28

Menangani pengangguran, memperluas peluang pekerjaan terus menjadi keutamaan

■ **Oleh : Aimi Sani**

JERUDONG, Khamis, 15 Oktober. - Cabaran pengangguran negara berdasarkan Kajian Tenaga Kerja (KTK) 2025, merekodkan peningkatan kadar pengangguran daripada 4.7 peratus pada 2024 kepada 5.0 peratus pada 2025, bersamaan kira-kira 11,600 pencari kerja.

Kadar pengangguran belia berumur 18 hingga 24 tahun pula dicatatkan pada 18.0 peratus.

>> Muka 6

Memastikan AI dibangunkan, digunakan secara beretika, telus, bertanggungjawab

Bismillahir Rahmanir Rahim

Alhamdulillah Rabbil 'Aalameen,
Wassalaatu Wassalaamu 'Alaa Asyrafil
Anbiya Mursaleen,
Sayyidinaa Muhammadin,
Wa'alaa Alihi Wa Sahbihi Ajmain.
Assalamu'alaikum Warahmatullahi
Wabarakatuh dan Selamat Pagi.

SAYA amat berbesar hati untuk merasmikan Persidangan dan Pameran Masa Depan Digital 2026 dan merakamkan setinggi-tinggi penghargaan kepada semua tetamu, penceramah, peserta dan peserta pameran yang dihormati. Kehadiran awda mencerminkan kepentingan agenda transformasi digital Negara Brunei Darussalam (NBD) yang semakin meningkat dan komitmen kolektif kita untuk memanfaatkan teknologi sebagai pemangkin kepada inovasi, kepelbagaian ekonomi dan pembangunan negara yang mampan.

Saya meminta Autoriti Industri Teknologi Infokomunikasi Brunei Darussalam (AITI) untuk sekali lagi menghimpunkan penggubal dasar, pemimpin industri, ahli akademik dan inovator melalui platform tahunan yang penting ini. Saya yakin DFCE 2026 akan menyediakan peluang berharga untuk dialog yang bermakna untuk membentuk masa depan digital negara kita secara strategik.

Tema tahun ini, 'Bersama ke arah Brunei Digital : Inovasi, Memperkasa, Mengubah', adalah tepat pada masanya dan sejajar dengan Digital Brunei 2030 yang baru dilancarkan. Ia mencerminkan perjalanan ke arah menjadi masyarakat yang maju secara digital, inklusif dan sedia masa hadapan. Transformasi digital yang bermakna memerlukan usaha kolektif; menghimpunkan kerajaan, industri, ahli akademik, komuniti

dan individu di sebalik visi bersama.

Di tengah-tengah transformasi ini terletak Kecerdasan Buatan (AI), kuasa transformatif yang membentuk semula industri, ekonomi dan masyarakat. AI menawarkan potensi besar untuk mempercepatkan aspirasi Digital Brunei, tetapi juga menuntut tadbir urus yang bertanggungjawab. Bagaimana kita memanfaatkan AI hari ini, akan menentukan daya saing dan kemakmuran negara kita di masa hadapan.

Setiap elemen tema membawa mesej penting, iaitu Inovasi untuk melihat melangkaui cara yang telah ditetapkan dan membangunkan penyelesaian yang lebih baik; Memperkasa untuk menyediakan semua orang dengan kemahiran, keyakinan dan peluang untuk mengambil bahagian; dan Transform untuk menukar inovasi kepada penambahbaikan yang bermakna dalam cara kita hidup, bekerja dan menyampaikan perkhidmatan.

Ini membawa saya kepada fokus ucapnama saya hari ini, iaitu 'Transformasi Digital di Brunei : Mengubah Dasar Menjadi Impak'. Semasa kita menuju ke arah Wawasan Brunei 2035, keutamaan kita mesti beralih daripada perancangan kepada pelaksanaan. Dengan Digital Brunei 2030 menyediakan asas strategik yang kukuh, tugas di hadapan kita adalah untuk mengubah cita-cita menjadi tindakan; dan dasar menjadi hasil yang bermakna untuk rakyat kita. Untuk berbuat demikian, saya percaya lima prinsip utama harus membimbing perjalanan transformasi digital kita.

Pertama, menjadikan rakyat dan hasil sebagai teras. Dalam menyampaikan perkhidmatan kerajaan digital, kita mesti melibatkan rakyat secara aktif dari awal lagi. Inisiatif seperti Portal Rakyat Gov 2.0 dan aplikasi super kerajaan harus dicipta

bersama dengan rakyat, berdasarkan keperluan, pengalaman dan maklum balas mereka.

Dengan melibatkan rakyat secara langsung, kita boleh lebih memahami cabaran sebenar, andaian ujian dan perkhidmatan reka bentuk yang lebih mudah, lebih pantas dan lebih responsif. Ini adalah inovasi dengan tujuan membangunkan penyelesaian dengan rakyat kita, bukannya hanya untuk mereka.

Kedua: bekerja merentasi sempadan organisasi. Rakyat melihat kerajaan sebagai satu kerajaan; dan perniagaan beroperasi dalam ekosistem yang bersambung. Di bawah Digital Brunei 2030, saling berkait, piawaian biasa, perkongsian data selamat, infrastruktur dikongsi dan pembayaran rentas sempadan adalah keutamaan negara.

Pemboleh utama seperti ID Digital dan platform perkongsian data kebangsaan menyediakan rakyat dan perniagaan dengan pengesahan identiti yang selamat dan pertukaran maklumat yang dipercayai. Tiada satu kementerian, agensi atau perniagaan tunggal boleh menyampaikan transformasi digital bersendirian. Dengan berkongsi kepakaran, infrastruktur dan sumber, kami boleh mengurangkan pertindihan dan membangunkan penyelesaian bersepadu.

Melalui kerjasama antara kerajaan, institusi kewangan dan industri, kita merintis 'Tarus', satu platform pembayaran digital di pasar malam dan gerai makanan, menjadikan transaksi harian lebih mudah dan inklusif. Ini menunjukkan bagaimana inovasi boleh menangani keperluan praktikal dan meluaskan faedah digital kepada perniagaan dan pengguna dalam aktiviti harian mereka.

Ketiga ialah membina Kepercayaan dengan Reka Bentuk. Keselamatan siber, perlindungan data dan tadbir urus berfungsi

MENTERI Pengangkutan dan Infokomunikasi, Yang Berhormat Dato Seri Setia Awang Mohammed Riza Bin Dato Paduka Haji Mohammed Yunus semasa menyampaikan ucapnama sempena Persidangan dan Pameran Masa Depan Digital di Dewan Munawwarah, Setia Point Berakas pada 4 Ogos 2026.

Diterjemahkan oleh
Hajah Apsah Haji Sahdan / Shadan

seiring. Ini diperkukuh lagi oleh AI yang bertanggungjawab dan beretika, yang diterapkan sejak awal dalam setiap inisiatif digital. Inovasi hanya boleh mencipta impak yang berkekalan apabila orang ramai mempercayai teknologi yang dijangka mereka gunakan.

>> Muka 9

WAKTU SEMBAHYANG										
OKTOBER MASIH	HARI	JAMADILAWAL HIJRAH	IMSAK	SUBUH	SYURUK	DUHA	ZUHUR	ASAR	MAGHRIB	ISYAK
17	SABTU	6	4.38	4.48	6.05	6.28	12.07	3.24	6.06	7.16
18	AHAD	7	4.38	4.48	6.05	6.28	12.07	3.24	6.06	7.15
19	ISNIN	8	4.37	4.47	6.05	6.28	12.06	3.24	6.05	7.15
20	SELASA	9	4.37	4.47	6.05	6.28	12.06	3.24	6.05	7.15
21	RABU	10	4.37	4.47	6.05	6.28	12.06	3.24	6.05	7.15
22	KHAMIS	11	4.37	4.47	6.05	6.28	12.06	3.24	6.04	7.14
23	JUMAAT	12	4.37	4.47	6.05	6.28	12.06	3.24	6.04	7.14

Waktu-waktu sembahyang bagi Daerah Tutong ditambah 1 minit dan Daerah Belait ditambah 3 minit

RAMALAN CUACA 3 HARI			
SABTU	AHAD	ISNIN	
Bandar Seri Begawan			
33 25 °C	32 25 °C	33 25 °C	
Pekan Bangar			
33 24 °C	32 24 °C	33 24 °C	
Pekan Tutong			
33 25 °C	32 25 °C	33 26 °C	
Kuala Belait			
33 25 °C	32 25 °C	33 26 °C	

Wallahuallah Bissawab
Sumber : Perkhidmatan Kaji cuaca Brunei Darussalam, Kementerian Pengangkutan dan Infokomunikasi

www.mef.gov.bn

SIDANG PENGARANG 17 OKTOBER 2026

Keupayaan Pengurusan Diri Teras Kejayaan Holistik

KEUPAYAAN pengurusan diri merupakan elemen kritikal yang membezakan individu yang berjaya daripada mereka yang tenggelam dalam kesibukan harian. Dalam dunia moden yang penuh cabaran dan gangguan, penguasaan diri bukan lagi pilihan, malah satu keperluan untuk mencapai keseimbangan hidup. Terdapat empat tonggak utama dalam membina keupayaan ini, iaitu memperkukuh disiplin, kawalan emosi, pengurusan masa dan kesedaran sendiri.

Pertama, disiplin merupakan tunjang kepada pengurusan diri yang berkesan. Disiplin bukan sekadar mematuhi peraturan, tetapi keupayaan untuk konsisten melakukan perkara yang betul walaupun tanpa pengawasan. Individu yang berdisiplin mampu menolak godaan yang tidak memberi manfaat dan kekal fokus pada matlamat jangka panjang. Amalan seperti bangun awal, bersenam secara tetap dan menyiapkan tugas sebelum tempoh akhir adalah manifestasi disiplin yang membina karakter unggul.

Kedua, kawalan emosi membolehkan seseorang bertindak secara rasional dalam situasi tekanan. Emosi yang tidak terkawal boleh merosakkan hubungan, keputusan dan prestasi kerja. Teknik seperti pernafasan dalam, memberi masa kepada diri untuk berfikir sebelum melakukan apa-apa tindak balas dan refleksi sendiri membantu individu mengurus kemarahan, kebimbangan serta kekecewaan. Kawalan emosi yang baik melahirkan individu yang tenang, matang dan dihormati. Selain itu kebolehan mengawal emosi juga adalah lebih baik untuk kesihatan mental.

Ketiga, pengurusan masa yang cekap memastikan setiap detik dimanfaatkan secara optimum. Perancangan harian, penetapan keutamaan dan penggunaan alat digital seperti kalendar boleh meningkatkan produktiviti. Kebolehan untuk membezakan tugas penting yang perlu diutamakan dengan tugas yang boleh dilakukan kemudian membantu dalam pengurusan masa. Individu yang bijak mengurus masa mampu mengelak daripada budaya bertangguh yang merugikan.

Keempat, kesedaran sendiri menjadi asas kepada semua aspek pengurusan diri. Kesedaran sendiri merujuk kepada keupayaan mengenali kekuatan, kelemahan, nilai dan tujuan hidup sendiri. Melalui refleksi harian, jurnal dan maklum balas daripada orang lain, seseorang dapat memperbaiki diri secara berterusan. Kesedaran sendiri juga membantu individu menetapkan matlamat yang realistik dan selaras dengan nilai peribadi.

Kesimpulannya, keupayaan pengurusan diri yang kukuh terbina melalui gabungan disiplin, kawalan emosi, pengurusan masa dan kesedaran sendiri. Keempat-empat elemen ini saling melengkapi dan membentuk individu yang berdaya tahan, produktif serta seimbang. Usaha memperkukuh pengurusan diri adalah pelaburan jangka panjang yang memberi pulangan besar kepada kerjaya, hubungan dan kesejahteraan hidup.

- Ketua Penyuntingan PB (Nr)

Nota : Akhbar Pelita Brunei mengandungi ayat-ayat Al-Quran dan doa-doa. Sila letak akhbar ini di tempat yang sempurna dan terjaga

✉ pelita.brunei@information.gov.bn | ☎ 2382891 / 2383400 Smb. : 217 | 📠 2381004 | 🌐 www.pelitabrunei.gov.bn

دربیتکن اوله جابتن قراغن. جابتن قردان منتري دان دجيتق اوله قرینت قلس سندیین برحد، نگاربرونی دارالسلام

Diterbitkan oleh Jabatan Penerangan, Jabatan Perdana Menteri dan dicetak oleh Print Plus Sdn. Bhd., Negara Brunei Darussalam

Penandatanganan Sijil CAT bagi kumpulan pertama helikopter H145M

YANG BERTHORMAT Menteri Penyelaras bagi Keselamatan Negara, Menteri di JPM dan Menteri Pertahanan II ketika menyaksikan penandatanganan Sijil Customer Acceptance Test (CAT) bagi kumpulan pertama helikopter Airbus H145M dan seterusnya bergambar ramai (kiri dan kanan).

Terutama Pengiran Hajah Krtini binti Pengiran Haji Mohd. Tahir.

Majlis diteruskan dengan penandatanganan Golden Book of Airbus dan pertukaran cenderamata, disusuli bacaan Doa Selamat oleh 1392 Kapten Pengiran Muhammad Nur Hafizan bin Pengiran Haji Hasan.

Selain majlis penandatanganan tersebut, rombongan Kementerian Pertahanan berkesempatan melawat Akademi Latihan Airbus Helicopters di Augsburg dan Donauwörth, di mana empat orang juruterbang TUDB membuat latihan penerbangan yang diketuai oleh 922 Mejar (U) Muhammad Adib bin Haji Hashim @ Haji Bakar, dan lapan orang teknisyen pesawat TUDB sedang mengikuti latihan di Donauwörth yang diketuai oleh 15078 Pegawai Waran Dua (U) Samsul bin Sablih.

Semasa lawatan tersebut, rombongan turut dialu-alukan oleh Matthieu Louvot, Ketua Pegawai

Eksekutif Airbus Helicopters.

Di bawah Projek Support Helicopter, kontrak bagi perolehan helikopter Airbus H145M telah ditandatangani pada 30 April 2024 antara Kementerian Pertahanan, bagi pihak kerajaan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam, dengan AHD bagi pembekalan enam buah helikopter Airbus H145M untuk menggantikan helikopter Bolkow BO-105 TUDB yang telah dinyahtauliahkan.

Helikopter H145M ini berupaya melaksanakan pelbagai misi, termasuk pengangkutan anggota tentera, peninjauan, pengawasan, bantuan udara jarak dekat, operasi khas serta operasi mencari dan menyelamatkan.

Siaran Akhbar dan Foto : Kementerian Pertahanan

>> Muka 1

Majlis dimulakan dengan ucapan alu-aluan oleh Stefan Thomé, yang menegaskan semula komitmen AHD untuk menyokong kejayaan penghantaran helikopter H145M. Sijil CAT kemudiannya ditandatangani bagi pihak Kementerian Pertahanan oleh 944 Mejar (U) Mohammad Hazwan bin Husny, Tentera Udara Diraja Brunei

(TUDB), selaku Timbalan Ketua Integrated Project Team (IPT), manakala Constance Pinsdorf menandatangani bagi pihak AHD. Penandatanganan tersebut disaksikan oleh Menteri Penyelaras bagi Keselamatan Negara, Menteri di JPM dan Menteri Pertahanan II, serta Stefan Thomé.

Rombongan Kementerian Pertahanan turut disertai oleh

Pemerintah Angkatan Bersenjata Diraja Brunei (ABDB), Mejar Jeneral Dato Paduka Seri Haji Muhammad Haszaimi bin Bol Hassan; Pemerintah TUDB, Brigedier Jeneral (U) Haji Haszahaidi bin Haji Ahmad Daud serta pegawai-pegawai Kementerian Pertahanan dan anggota IPT.

Hadir sama pada majlis tersebut ialah Duta Besar Istimewa dan Mutlak NBD ke Republik Persekutuan Jerman, Puan Yang

MEMPERKUKUH KERJASAMA PERDAGANGAN DUA HALA, PELABURAN NBD, REPUBLIK SINGAPURA

Siaran Akhbar dan Foto : Kementerian Ekonomi, Perdagangan dan Industri

REPUBLIK SINGAPURA, Rabu, 14 Oktober. - Menteri Penyelaras Bagi Dasar-Dasar Ekonomi dan Menteri Ekonomi, Perdagangan dan Industri, Yang Berhormat Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Abdul Manaf bin Haji Metussin telah menghadiri Mesyuarat Jawatankuasa Bersama Peringkat Menteri (JCMM) antara Negara Brunei Darussalam (NBD) dan Republik Singapura Ke-2 dan Mesyuarat Peringkat Menteri Zon Makanan Agri-Teknologi Kali Pertama (1st ATFZ MM) pada 12 Oktober 2026 di Republik Singapura.

Mesyuarat-mesyuarat tersebut dipengerusikan bersama oleh Yang Berhormat Menteri dan

Menteri Kemampanan dan Alam Sekitar dan Menteri yang bertanggungjawab bagi Hubungan Perdagangan Republik Singapura, Puan Yang Terutama Grace Fu.

JCMM Kali Ke-2 merupakan susulan kepada mesyuarat sulung JCMM yang telah diadakan pada 15 September 2025.

Dalam mesyuarat tersebut, kedua-dua menteri menegaskan semula sokongan dan komitmen mereka untuk memperkukuh kerjasama perdagangan dua hala dan pelaburan antara NBD dengan Republik Singapura.

NBD dan Republik Singapura bersetuju bahawa kerjasama

YANG BERTHORMAT Menteri Penyelaras Bagi Dasar-Dasar Ekonomi dan Menteri Ekonomi, Perdagangan dan Industri ketika menghadiri Mesyuarat Jawatankuasa Bersama Peringkat Menteri antara Negara Brunei Darussalam dan Republik Singapura Ke-2 dan Mesyuarat Peringkat Menteri Zon Makanan Agri-Teknologi Kali Pertama.

yang lebih erat serta penyelesaian yang berteraskan masa hadapan kekal penting, khususnya bagi inisiatif di bawah empat kumpulan kerja, iaitu 1) Bekalan Makanan; 2) Produk Perubatan; 3) Karbon Rendah dan 4) Pasaran Karbon, Pengawalan dan Penyimpanan Karbon, Kredit Karbon serta Ekonomi Hijau.

Dalam ucapannya, Yang Berhormat menyatakan penghargaan terhadap hubungan erat yang telah terjalin sekian lama antara NBD dan Republik Singapura dalam pelbagai bidang, khususnya perdagangan dan pelaburan.

Melalui platform Jawatankuasa Bersama ini, Yang Berhormat menyatakan bahawa kemajuan yang baik telah dicapai dan menggalakkan NBD serta Republik Singapura untuk terus meneroka bidang kerjasama baharu serta memastikan usaha yang dilaksanakan dapat menghasilkan manfaat yang bermakna dan nyata.

Kedua-dua menteri mengakui bahawa dunia kini berdepan dengan ketidakpastian geopolitik

dan landskap perdagangan yang bergolak. Oleh itu, bagi memastikan aliran perdagangan yang stabil serta memudahkan pergerakan barangan merentasi sempadan, khususnya ketika berlakunya krisis, mesyuarat tersebut turut memberikan peluang kepada NBD dan Republik Singapura untuk menandatangani Memorandum Persefahaman (MoU) mengenai Kerjasama dalam Daya Tahan Rantai Bekalan.

Penandatanganan MoU tersebut menjadi bukti persahabatan dan kepercayaan yang berkekalan antara NBD dan Republik Singapura, di samping menegaskan semula komitmen yang telah dibuat di bawah Perjanjian Perdagangan Barangan ASEAN yang Dipertingkatkan (ATIGA).

Mesyuarat tersebut turut menyaksikan pemeteraian perjanjian pembuatan dan pengedaran antara PDS Abattoir Sdn. Bhd. dengan sebuah syarikat milik Singapura yang dikenali sebagai Pondok Abang.

Perkara ini menandakan satu lagi pencapaian penting dalam usaha memperluas akses pasaran dan memperkukuh kerjasama bekalan makanan antara NBD dan Republik Singapura.

Peningkatan eksport ke Republik Singapura sejak beberapa tahun kebelakangan ini mencerminkan keyakinan yang

semakin meningkat terhadap produk makanan keluaran NBD serta daya saingnya di pasaran antarabangsa.

Mesyuarat Peringkat Menteri Zon Makanan Agri-Teknologi Kali Pertama (1st ATFZ MM) membincangkan kemajuan dan dapatan kajian kebolehlaksanaan bersama mengenai penubuhan Zon Makanan Agri-Teknologi NBD dan Republik Singapura.

Kajian tersebut telah mengenal pasti peluang bagi NBD dan Republik Singapura untuk memanfaatkan kekuatan masing-masing bagi meningkatkan perdagangan agromakanan, memperkukuh daya tahan bekalan makanan serta membuka peluang pelaburan baharu dalam sektor agromakanan.

Kedua-dua pihak bertukar-tukar pandangan mengenai hala tuju masa hadapan ATFZ, termasuk pertimbangan utama bagi pembangunan dan pelaksanaannya, khususnya dari segi daya maju komersial dan penyertaan sektor swasta.

Kedua-dua negara juga menegaskan semula komitmen untuk meneruskan kerjasama dalam memajukan inisiatif tersebut dan merealisasikan potensinya bagi memperkukuh kerjasama dua hala dalam pembangunan agromakanan serta meningkatkan daya tahan bekalan makanan.

TRANSFORMASI DIGITAL PEMANGKIN KEPELBAGAIAN EKONOMI NEGARA

YANG Berhormat Menteri Penyelaras bagi Dasar-Dasar Ekonomi dan Menteri Ekonomi, Perdagangan dan Industri ketika berucap pada majlis tersebut.

>> Muka 1

Walau bagaimanapun, transformasi digital tegas Yang Berhormat lagi bukan sekadar mengenai infrastruktur atau teknologi. Kejayaannya kelak akan diukur berdasarkan sejauh mana

ia berkesan dalam meningkatkan produktiviti, mengukuhkan perniagaan, menambah baik perkhidmatan awam, serta mewujudkan peluang ekonomi baharu untuk rakyat kita.

Sementara itu, dalam melangkah ke hadapan,

Oleh : Nooratini Haji Abas

Foto : Mohammad Hasif Matzin

pertumbuhan Negara Brunei Darussalam (NBD) pada masa hadapan tambah Yang Berhormat akan terus berteraskan pembangunan berterusan sektor keutamaan negara.

Yang Berhormat berkata sektor-sektor ini merupakan pemangkin penting untuk menarik pelaburan swasta berkualiti tinggi serta mewujudkan pekerjaan bermakna dan bernilai tinggi untuk rakyat.

"Kita berhasrat untuk membangunkan ekonomi bernilai tinggi yang bukan sahaja mampu bersaing dalam pasaran global, malah berupaya menjadi penyumbang yang diiktiraf kepada inovasi serantau dan pertumbuhan yang mampan.

"Namun, untuk merealisasikan aspirasi ini, ia memerlukan lebih daripada sekadar dasar yang mantap. Ia menuntut pengemulungan modal, kepakaran, teknologi, dan akses pasaran secara berkesan. Di

sinilah institusi kewangan, termasuk Bank Baiduri, memainkan peranan yang penting," kata Yang Berhormat lagi.

Institusi kewangan terang Yang Berhormat, merupakan arkitek kepada pelbagai kemungkinan; ia menjadi kunci untuk membuka peluang-peluang baharu.

"Dengan menyediakan penyelesaian pembiayaan yang inovatif, memperkasakan Perusahaan Mikro, Kecil dan Sederhana (PMKS) kita, serta membantu perniagaan yang berdaya maju untuk berkembang daripada idea yang berani kepada usaha niaga yang berjaya, anda berperanan sebagai penggerak utama dalam usaha kepelbagaian ekonomi kita," ujar Yang Berhormat.

Bahkan, sidang kemuncak berkenaan menurut Yang Berhormat merupakan forum yang paling tepat untuk tujuan ini. Ia menghimpunkan pelbagai

perspektif yang diperlukan bagi menterjemahkan aspirasi peringkat tinggi kita kepada hasil yang praktikal dan nyata bagi para pelabur serta usahawan.

Usaha untuk membuka peluang dalam dunia yang sentiasa berubah tambah Yang Berhormat, tidak boleh dicapai secara bersendirian. Ia memerlukan pendekatan menyeluruh yang melibatkan seluruh negara, disokong oleh kerjasama erat antara kerajaan, sektor swasta, institusi kewangan, serta rakan-rakan antarabangsa kita.

Maka dari itu, jelas Yang Berhormat, kerajaan kekal teguh dengan komitmennya untuk mewujudkan ekosistem yang kondusif dan mesra perniagaan. Ini merangkumi pengukuhan rangka kerja perundangan dan kawal selia, pemudahcaraan pelaburan berkualiti, pemerkasaan usahawan, pembangunan bakat yang bersedia untuk masa depan, serta memastikan pertumbuhan ekonomi kekal mampan dan inklusif.

Pelaburan strategik memacu pertumbuhan ekonomi berdaya tahan

GADONG, Khamis, 15 Oktober. - Membina ekonomi yang berdaya tahan dan dinamik memerlukan kita untuk bersikap proaktif; mewujudkan peluang baharu, mempertingkatkan keupayaan, serta menjalin kerjasama yang lebih erat bagi mengubah cabaran global menjadi pemangkin pertumbuhan.

Bukan itu sahaja, aspirasi ini merupakan teras kepada Wawasan Brunei 2035, khususnya matlamat ketiga, iaitu membina ekonomi yang dinamik dan mampan. Inti pati kepada matlamat ini ialah usaha berterusan Negara Brunei Darussalam (NBD) dalam mempelbagaikan ekonominya.

Menteri Penyelaras bagi Dasar-Dasar Ekonomi dan Menteri Ekonomi, Perdagangan dan Industri, Yang Berhormat Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Abdul Manaf bin Haji Metussin menggariskan perkara tersebut pada Baiduri Momentum Summit 2026 di Hotel Antarabangsa Rizqun, pagi tadi.

Perkara yang menjadi teras kepada matlamat ini ujar Yang Berhormat Menteri Penyelaras bagi Dasar-Dasar Ekonomi dan Menteri Ekonomi, Perdagangan

dan Industri ialah usaha berterusan NBD dalam mempelbagaikan ekonomi. Usaha ini bukan bermaksud menegakkan kekuatan tradisional negara, sebaliknya bertujuan membangunkan struktur ekonomi yang lebih seimbang, dengan sektor minyak dan gas serta sektor bukan minyak dan gas berkembang secara bersama bagi memastikan asas yang kukuh dan pelbagai demi menjamin kemakmuran negara pada masa hadapan.

"Menerusi Pelan Induk Ekonomi NBD, kita sedang giat memperkukuh sektor-sektor keutamaan, iaitu sektor hiliran minyak dan gas; makanan; pelancongan; ICT dan perkhidmatan (khususnya aktiviti maritim dan penerbangan); serta pembuatan bernilai tinggi.

"Sektor-sektor ini dikenal pasti mampu menjana nilai ekonomi, menarik pelaburan, mewujudkan peluang pekerjaan yang bermakna, serta mengintegrasikan Brunei Darussalam dengan lebih mendalam ke dalam rantaian nilai serantau dan global," tambah Yang Berhormat.

Yang Berhormat seterusnya menjelaskan, usaha kepelbagaian telah pun membuahkan hasil yang nyata. Sumbangan sektor bukan minyak dan gas kepada Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) telah meningkat daripada 46 peratus pada tahun 2015 kepada 55 peratus pada tahun 2025.

Menurut Yang Berhormat lagi, apa yang lebih ketara ialah transformasi dalam profil eksport mereka, di mana bahagian komoditi bukan minyak dan gas melonjak daripada hanya tujuh peratus pada tahun 2015 kepada 60 peratus pada tahun 2025, yang sebahagian besarnya didorong oleh pengembangan produk hiliran petroleum dan kimia.

Angka-angka ini kata Yang Berhormat, bukan sekadar statistik; ia mencerminkan kejayaan kita dalam mencipta nilai melangkaui industri-industri tradisional kita.

"Walau bagaimanapun, kami sedar bahawa kepelbagaian merupakan satu perjalanan jangka panjang. Bagi mengekalkan momentum ini, kita mesti menumpukan usaha untuk memacu produktiviti yang lebih

tinggi, memupuk inovasi yang lebih hebat, serta memperkasakan sektor swasta yang mampu bersaing di persada global.

"Matlamat utama kita adalah untuk membina asas ekonomi yang bukan sahaja lebih luas dan kukuh, malah benar-benar bersedia untuk merebut peluang pada masa hadapan," terang Yang Berhormat.

Menyentuh dalam kesalinghubungan serantau, Yang Berhormat menyatakan, untuk mencapai matlamat ini, kita perlu melihat melangkaui keupayaan domestik dan memperluas jangkauan ke rantau yang lebih luas.

Bagi negara yang mempunyai pasaran domestik yang agak kecil, kesalinghubungan serantau jelas Yang Berhormat, adalah penting untuk memperluas pasaran, mengukuhkan skala ekonomi, serta membolehkan penyertaan dalam rantaian bekalan serantau.

Tambah Yang Berhormat, kesalinghubungan bukan sekadar menghubungkan lokasi; ia merangkumi penyepaduan pasaran, perniagaan, dan penduduk. Ia melibatkan

SEBAHAGIAN yang hadir pada Baiduri Momentum Summit 2026 di Rizqun International Hotel.

pewujudan ekosistem yang mantap yang meliputi kesalinghubungan maritim dan udara, rangkaian digital, serta fasilitasi perdagangan yang membolehkan ekonomi kita berkembang bersama-sama.

Dari itu, NBD terletak di persimpangan geografi yang strategik. Kedudukan unik ini ujar Yang Berhormat, membolehkan negara berfungsi sebagai hab penting dalam rantau BIMP-EAGA, yang menghubungkan subrantau tersebut dengan pasaran ASEAN yang lebih luas serta ekonomi-ekonomi utama dunia, termasuk Republik Rakyat China, Republik Korea, dan Jepun.

Teras utama strategi ini terang Yang Berhormat, ialah peluasan Muara serta peningkatan keupayaan maritim dan logistik negara. Dengan memperkukuh kesalinghubungan maritim, kita dapat meningkatkan kedudukan negara ini dalam rantaian bekalan serantau, sekali gus mewujudkan peluang nyata dalam bidang pemindahan kargo (*transshipment*), pergudangan, dan pengedaran.

Selain itu, kesalinghubungan udara yang mantap kekal penting bagi sektor pelancongan, e-dagang, dan pergerakan orang ramai. Melalui pelaburan dalam pintu-pintu akses ini, tegas Yang Berhormat, kita mampu mengubah lokasi strategik kita menjadi kelebihan daya saing bagi perniagaan di seluruh rantau ini.

Dalam hal ini, Yang Berhormat seterusnya percaya sektor swasta boleh memainkan peranan yang sangat penting, khususnya melalui pelaburan dalam infrastruktur strategik dan pembangunan peluang perniagaan baharu.

Baiduri Momentum Summit 2026 teroka prospek ekonomi, pelaburan global

YANG Berhormat Menteri Penyelaras Bagi Dasar-Dasar Ekonomi dan Menteri Ekonomi, Perdagangan dan Industri hadir selaku tetamu kehormat majlis pada Baiduri Momentum Summit 2026 yang dianjurkan oleh Bank Baiduri.

Oleh : Nooratihi Haji Abas
Foto : Mohammad Hasif Matzin

GADONG, Khamis, 15 Oktober. - Lebih 200 penggubal dasar, pemimpin perniagaan, pakar industri, dan profesional pelaburan menghadiri Baiduri Momentum Summit 2026 yang dianjurkan oleh Bank Baiduri hari ini.

Persidangan ini bertujuan untuk meneliti trend makroekonomi, teknologi, dan pelaburan dalam membentuk perniagaan serta pasaran untuk persekitaran global yang semakin kompleks.

Dengan tema 'Membuka Peluang Dalam Dunia Yang Berubah', sidang berkenaan juga meneroka bagaimana perniagaan dan pelabur

boleh mengharungi kemajuan teknologi yang pesat, keadaan ekonomi yang terus berkembang, dinamik perdagangan yang berubah-ubah, serta corak pertumbuhan yang beransur-ansur berubah, di samping mengenal pasti peluang yang muncul daripada perkembangan-perkembangan ini.

Persidangan yang berlangsung di Hotel Antarabangsa Rizqun tersebut dihadiri oleh Menteri Penyelaras Bagi Dasar-Dasar Ekonomi dan Menteri Ekonomi, Perdagangan dan Industri, Yang Berhormat Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Abdul Manaf bin Haji Metussin selaku tetamu kehormat

majlis.

Kini memasuki tahun keempat, Baiduri Momentum Summit ini adalah sebagai platform kepimpinan pemikiran utama Bank Baiduri, yang mengumpulkan perspektif serantau dan antarabangsa mengenai perkembangan yang mempengaruhi pertumbuhan, daya saing, dan daya tahan.

Timbalan Ketua Pegawai Eksekutif, Perbendaharaan Kumpulan dan Perbankan Institusi, Bank Baiduri, Pengiran Azaleen bin Pengiran Dato Haji Mustapha dalam ucapan alu-aluannya, menyatakan dunia sedang dibentuk oleh kemajuan teknologi yang pesat, keadaan ekonomi yang terus berkembang, dan dinamik pasaran

yang berubah-ubah. Dalam persekitaran ini, keupayaan untuk menyesuaikan diri, kekal berdaya saing, dan mengenal pasti peluang baharu menjadi lebih penting berbanding sebelum ini.

"Melalui Baiduri Momentum Summit, kami berhasrat untuk menghimpunkan pelbagai perspektif yang dapat membantu perniagaan dan pelabur mengharungi perubahan serta membuat keputusan yang lebih berasaskan maklumat," tambah beliau lagi.

Persidangan ini turut menampilkan pandangan daripada pakar serantau dan antarabangsa dalam bidang pasaran kewangan, pengurusan aset, dan teknologi.

Pengarah Urusan merangkap Ketua Penyelidikan Makro di Mizuho Bank, Vishnu Varathan, berkongsi unjurannya mengenai ekonomi global pada tahun 2027, dengan meneliti perkembangan makroekonomi utama serta risiko yang dijangka akan mencorakkan lagi pasaran pada tahun-tahun mendatang.

Sementara itu, Ketua Ekuiti Asia di Amova Asset Management Asia Limited, Kenneth Tang, pula menumpukan perhatian kepada rantau ASEAN, dengan mengkaji daya tahan rantau ini di tengah-tengah ketidakpastian ekonomi global.

Beliau turut membincangkan bagaimana trend demografi, peralihan rantaian bekalan, Kecerdasan Buatan, dan pembaharuan struktur

mempengaruhi fasa pertumbuhan seterusnya bagi rantau ini.

Dari perspektif teknologi dan pelaburan, Penganalisis Teknologi Kanan di Bloomberg Intelligence, Robert Lea, seterusnya, meneliti realiti komersial di sebalik pertumbuhan pesat Kecerdasan Buatan, serta peluang, risiko, dan kelestarian jangka panjang pelaburan yang mengalir ke dalam sektor tersebut.

Persidangan ini diakhiri dengan sesi perbincangan santai yang dikendalikan oleh Pengarah Urusan Confer Sdn. Bhd., Allen Lai.

Dengan menghimpunkan ketiga-tiga penceramah, perbincangan tersebut menghubungkan tema-tema utama acara, iaitu merangkumi transformasi ekonomi, gangguan teknologi, trend pelaburan, dan daya saing ASEAN sambil meneliti implikasi perkembangan ini terhadap perniagaan dan pelabur pada masa hadapan.

Melalui persidangan ini, Bank Baiduri terus mewujudkan peluang untuk pertukaran idea yang bermakna antara penggubal dasar, pemimpin industri, dan komuniti perniagaan.

Dengan membawa perspektif global dan serantau ke dalam perbincangan tempatan, pihak bank berhasrat untuk menyokong pembuatan keputusan yang lebih berasaskan maklumat serta menggalakkan dialog mengenai trend, cabaran, dan peluang yang mencorakkan Brunei dan rantau ini secara lebih luas.

NBD PERKUKUH KERJASAMA ASEAN BANTERAS ANCAMAN DADAH

Siaran Akhbar dan Foto : Jabatan Perdana Menteri

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 15 Oktober. - Negara Brunei Darussalam (NBD) telah menyertai Mesyuarat Menteri-menteri ASEAN Mengenai Isu Dadah Kali Ke-9 (9th ASEAN Ministerial Meeting on Drug Matters - AMMD) yang diadakan secara dalam talian dan dipengerusikan oleh Pengerusi Dangerous Drugs Board, Republik Filipina, Tuan Yang Terutama Oscar F. Valenzuela.

Delegasi NBD diketuai oleh Menteri di Jabatan Perdana Menteri (JPM) (Sekuriti dan Undang-Undang), Yang Berhormat Dato Seri Setia Awang Haji Sufian bin Haji Sabtu, yang menegaskan bahawa dadah bukan sekadar isu sosial atau penguatkuasaan undang-undang, ia merupakan ancaman keselamatan negara yang menghakis daya tahan keluarga, menjejaskan

keselamatan awam dan menyuburkan jenayah terancang rentas negara.

Yang Berhormat Menteri di JPM (Sekuriti dan Undang-Undang) turut menarik perhatian bahawa 42 peratus daripada jumlah tangkapan berkaitan dadah di sepanjang tahun lalu melibatkan individu berumur di bawah 35 tahun.

"Mereka adalah generasi muda kita, dan ini menunjukkan bahawa kita mesti bertindak lebih awal dan dengan lebih tepat," ujar Yang Berhormat.

Yang Berhormat menekankan bahawa tiada negara yang mampu menangani ancaman ini secara bersendirian.

Yang Berhormat turut mengetengahkan operasi bersama tujuh agensi penguatkuasaan dari lima buah negara termasuk NBD yang berjaya merampas hampir 110 kilogram methylamphetamine

YANG Berhormat Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Sekuriti dan Undang-Undang) bergambar ramai ketika menghadiri Mesyuarat Menteri-menteri ASEAN Mengenai Isu Dadah Kali Ke-9 (9th ASEAN Ministerial Meeting on Drug Matters - AMMD) yang diadakan secara dalam talian.

pada tahun 2025.

Dalam hubungan ini, Yang Berhormat menyatakan bahawa pemulihan adalah sesuatu yang boleh dicapai, dan setiap individu yang memilih jalan tersebut wajar mendapat sokongan kita serta peluang kedua yang sebenar untuk membina semula kehidupan.

Mesyuarat turut menyokong pelanjutan tempoh pelaksanaan ASEAN Work Plan on Securing Communities Against Illicit Drugs 2016-2025 bagi membolehkan aktiviti-aktiviti yang masih belum diselesaikan dilengkapkan, sementara Kajian Semula Akhir (Final Review) yang diterajui oleh Republik Filipina dimuktamadkan.

Mesyuarat juga mengambil maklum penyampaian Kenyataan Bersama ASEAN oleh Republik Filipina semasa Sesi Ke-69 Commission on Narcotic Drugs di Vienna, yang mencerminkan pendirian dan komitmen bersama ASEAN dalam menangani ancaman dadah di peringkat global.

Antara hasil utama mesyuarat ialah pengesahan Concept Note on Updating Annex I of the ASEAN Charter concerning the Nomenclature of ASOD dan Guidelines of Practices and

Protocols for the AMMD and Its Subsidiary Mechanisms.

Mesyuarat turut mengadakan acara memperingati Hari Memperingati Mangsa Dadah ASEAN (ASEAN Drug Victims Remembrance Day) buat julung kalinya sebagai tanda penghormatan kepada mangsa-mangsa yang terjejas akibat penyalahgunaan dadah.

Mesyuarat AMMD Kali Ke-9 telah didahului oleh Mesyuarat Persediaan Pegawai-pegawai Kanan ASEAN Mengenai Isu

Dadah (Preparatory-ASOD) pada 14 Oktober 2026. Mesyuarat AMMD Kali Ke-10 akan dipengerusikan oleh Republik Kesatuan Myanmar.

Turut menyertai delegasi NBD ialah Setiausaha Tetap (Sekuriti dan Undang-Undang) di JPM, Awang Zulhusam bin Haji Abdul Samad; Setiausaha Tetap di JPM, Dato Paduka Awang Haji Mohd. Zalani bin Haji Ismail, merangkap Pengarah Biro Kawalan Narkotik; serta pegawai-pegawai kanan dari JPM dan Biro Kawalan Narkotik.

جانب: كاجي چولجا بروني دارالسلام

BDMD
Brunei Darussalam
Meteorological
Department

ELAKKAN MENEKAN BREK JIKA KENDERAAN AWDA TERBABAS

Biarkan kenderaan awda meluncur dan gunakan stereng untuk menghalakan kenderaan awda ke tempat yang selamat

bruneiweather @brunei.weather Weather Line 114 www.met.gov.bn

MENANGANI PENGANGGURAN, MEMPERLUAS PELUANG PEKERJAAN TERUS MENJADI KEUTAMAAN

YANG Berhormat Menteri Penyelaras bagi Dasar-Dasar Sosial dan Tenaga Manusia dan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri ketika berucap.

>> Muka 1

Perkara berkenaan dikongsikan oleh Menteri Penyelaras bagi Dasar-Dasar Sosial dan Tenaga Manusia dan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, Yang Berhormat Dato Seri Setia Awang Haji Ahmaddin bin Haji Abdul Rahman semasa menyampaikan ucapan pada Majlis Pelancaran Acara Kemuncak Jelajah Kerjaya 2026 anjuran Pusat Pekerjaan Brunei (PPB), Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri, di BRIDEX, Jerudong.

Jelas Yang Berhormat Menteri Penyelaras bagi Dasar-Dasar Sosial dan Tenaga Manusia dan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri lagi, usaha menangani pengangguran dan memperluaskan peluang pekerjaan bagi anak-anak tempatan terus menjadi keutamaan yang memerlukan perhatian serius serta tindakan yang berterusan dan bersepadu oleh semua peringkat, termasuk pihak kerajaan, swasta dan orang ramai.

Keberkesanan Jelajah Kerjaya tegas Yang Berhormat, perlu dinilai berdasarkan kepada hasil pekerjaan sebenar, iaitu sejauh mana pencari kerja tempatan memperoleh pekerjaan yang berkualiti dan bersesuaian, dan setiap peluang pekerjaan yang ditawarkan hendaklah mempunyai kesinambungan dan tindakan susulan, dan tidak berakhir setakat Jelajah Kerjaya sahaja.

Ini tambah Yang Berhormat lagi, termasuk memantau sama ada calon dipanggil menghadiri temu duga, menerima tawaran, ditempatkan, kekal bekerja dan menerima gaji sebagaimana yang dijanjikan, selain mengenal pasti cabaran yang menyebabkan kekosongan jawatan belum dapat diisi.

Yang Berhormat turut menyentuh akan kepentingan laluan kerjaya alternatif melalui ekonomi 'gig', keusahawanan, pekerjaan bebas dan perniagaan digital, termasuk melalui

sesi perkongsian Career 360.

"Penyertaan Lembaga Kemajuan Ekonomi Brunei (BEDB) pula menyediakan ruang kepada pengunjung untuk mendapatkan maklumat dan khidmat nasihat mengenai keusahawanan, program latihan, pembiayaan dan sokongan berkaitan," jelas Yang Berhormat lagi.

Menyentuh tanggungjawab bersama dalam pembangunan tenaga kerja, Yang Berhormat menegaskan bahawa kerjasama antara kerajaan, majikan, institusi pendidikan dan latihan, masyarakat serta pencari kerja diperlukan bagi mengenal pasti keperluan kemahiran industri lebih awal dan memastikan pendidikan, latihan serta padanan pekerjaan lebih menepati permintaan pasaran.

"Kepada pihak majikan, saya menyeru agar peluang yang ditawarkan disertai komitmen untuk mengambil dan membangunkan pekerja tempatan.

"Pengalaman hanya dapat dibina apabila seseorang itu diberikan peluang untuk bermula. Justeru, anak-anak tempatan bukan sahaja hanya diambil bekerja, malah terus dibimbing dan dibangunkan sebagai tenaga kerja yang produktif dan berkemahiran," kata Yang Berhormat.

Oleh : Aimi Sani

Foto : Mohd. Sahrizal Haji Said

Yang Berhormat juga memberikan perhatian kepada aspek ganjaran yang setimpal dan kemajuan kerjaya. Berdasarkan Banci Majikan 2025, lebih 5,600 pekerja tempatan direkodkan menerima gaji di bawah BND500 sebulan, termasuk 345 pemegang ijazah sarjana muda dan ke atas.

Yang Berhormat turut menggesa agar majikan mengambil kira kelayakan, kemahiran, pengalaman, tanggungjawab dan sumbangan pekerja, di samping menyediakan ruang untuk peningkatan gaji dan kerjaya. Ganjaran yang setimpal dapat membantu majikan menarik, membangunkan dan mengekalkan bakat tempatan.

Oleh yang demikian, Yang Berhormat juga mengingatkan majikan mengenai kepentingan mematuhi Perintah Pekerjaan (Upah Minimum) yang dilaksanakan secara berfasa sejak 2023 dan kini meliputi tujuh sektor, serta peruntukan undang-undang pekerjaan yang berkaitan.

Kepada para pencari kerja, Yang Berhormat seterusnya mengingatkan pekerjaan pertama tidak semestinya pekerjaan terakhir, sebaliknya

merupakan tempat untuk belajar, membina pengalaman dan membuka pintu kepada peluang yang lebih besar pada masa hadapan.

Dalam menghadapi perubahan dunia pekerjaan akibat Kecerdasan Buatan (AI), pendigitalan dan teknologi baharu kata Yang Berhormat lagi, kelayakan sahaja tidak lagi mencukupi; sebaliknya terdapat keperluan untuk sentiasa belajar, meningkatkan kemahiran dan menyesuaikan diri dengan perubahan.

"Saya turut menekankan kepentingan sikap dan komitmen pencari kerja. Melalui pepadanan awal yang dilaksanakan oleh PPB menjelang acara ini, daripada 124 calon yang dijadualkan menghadiri temu duga, hanya 37 orang hadir.

"Saya juga mengingatkan bahawa peluang yang dibuka hanya akan menghasilkan penempatan jika disambut dengan komitmen untuk mencuba dan membuktikan kemampuan.

"Saya menyeru kepada para pencari kerja agar merebut peluang untuk bermula, belajar dan membuktikan kemampuan masing-masing," ujar Yang Berhormat lagi.

Platform kerjaya hubungkan pencari kerja tempatan dengan majikan

YANG Berhormat Menteri Penyelaras bagi Dasar-Dasar Sosial dan Tenaga Manusia dan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri ketika menyampaikan sijil dan seterusnya menyaksikan pameran yang ikut serta dalam Jelajah Kerjaya 2026 (atas dan kanan). Manakala gambar bawah kanan, sekitar majlis tersebut.

JERUDONG, Khamis, 15 Oktober. - Majlis Pelancaran Acara Kemuncak Jelajah Kerjaya 2026 anjuran Pusat Pekerjaan Brunei (PPB), Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri (KHEDN) dilancarkan hari ini oleh Menteri Penyelaras bagi Dasar-Dasar Sosial dan Tenaga Manusia dan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, Yang Berhormat Dato Seri Setia Awang Haji Ahmaddin bin Haji Abdul Rahman bertempat di BRIDEX, Jerudong.

Jelajah Kerjaya 2026 menyaksikan penyertaan sebanyak 113 pempamer yang menawarkan sebanyak 1,448 jawatan kosong.

Bertemakan 'Melangkah Menuju Masa Depan', Jelajah Kerjaya 2026 dilaksanakan di keempat-empat buah daerah sebagai platform yang menghubungkan pencari kerja tempatan dengan majikan, di samping memperkukuh kerjasama antara kerajaan, sektor swasta, institusi pendidikan dan latihan serta masyarakat dalam membangunkan ekosistem pekerjaan yang inklusif dan mampan.

Selain peluang pekerjaan, acara berkenaan turut mengetengahkan

pembangunan kemahiran, keusahawanan, ekonomi 'gig' dan laluan kerjaya alternatif bagi membantu anak-anak tempatan meneroka pilihan pekerjaan dan pendapatan yang bersesuaian dengan minat, kelayakan dan potensi masing-masing.

Sebanyak 113 pempamer yang mengambil bahagian terdiri daripada 78 syarikat swasta, 20 agensi kerajaan, dua badan berkanun, 11 syarikat berkaitan kerajaan (GLC) dan dua syarikat pelaburan langsung asing (FDI).

Manakala sebanyak 1,448 jawatan yang ditawarkan merangkumi pelbagai peringkat kelayakan, iaitu sekolah menengah dan ke bawah, teknikal dan vokasional, Higher National Diploma (HND), ijazah sarjana muda serta jawatan tanpa syarat kelayakan khusus.

Majlis turut menyaksikan penyampaian Anugerah Brunei Local Opportunity and Outstanding Merit (BLOOM) bagi tahun kedua sejak diperkenalkan pada 2025, sebagai pengiktirafan terhadap komitmen syarikat dalam menyokong pembangunan tenaga kerja tempatan.

Anugerah tahun ini merangkumi

dua kategori, iaitu Anugerah Pengambilan Anak Tempatan Terbaik Jelajah Kerjaya 2025 dan Anugerah Majikan Prihatin 2026.

Bagi Anugerah Pengambilan Anak Tempatan Terbaik Jelajah Kerjaya 2025 dimenangi oleh Aegis Secure Solutions Sdn. Bhd., yang berjaya mengambil lebih daripada 50 pencari kerja tempatan sebagai pekerja tetap menerusi penyertaan dalam Jelajah Kerjaya 2025. Pengiktirafan berkenaan turut mengambil kira komitmen syarikat terhadap peluang pekerjaan berkualiti, kesesuaian jawatan dan keberkesanan proses pengambilan pekerja.

Sementara itu, Anugerah Majikan Prihatin 2026 pula dimenangi oleh Royal Brunei Culinary (RBC) atas komitmen menyediakan peluang pekerjaan inklusif kepada Orang Kelainan Upaya (OKU). Syarikat berkenaan telah mengambil pekerja dalam kalangan OKU pada 2025 dan terus menawarkan peluang yang bersesuaian melalui Jelajah Kerjaya serta inisiatif pengambilan pekerja yang lain, sekali gus menjadi contoh kepada majikan lain dalam memupuk budaya pengambilan pekerja yang inklusif.

Turut hadir pada Majlis Pelancaran berkenaan, Setiausaha-setiausaha Tetap dari kementerian - kementerian berkenaan, Naib Canselor Universiti Brunei Darussalam, Ketua Pengarah Perkhidmatan Awam, Timbalan Ketua Pegawai Eksekutif Lembaga Kemajuan Ekonomi Brunei, Pemangku Pegawai-pegawai Daerah dari keempat-empat buah daerah, serta wakil-wakil agensi kerajaan, industri dan rakan-rakan strategik.

Majlis diakhiri dengan lawatan tetamu kehormat ke reruai pameran PPB, agensi-agensi kerajaan dan syarikat-syarikat yang mengambil bahagian.

Acara Kemuncak Jelajah Kerjaya 2026 dibukakan kepada

orang ramai, khususnya pencari kerja, sehingga Ahad, 18 Oktober 2026, dari pukul 9.00 pagi hingga 5.00 petang (waktu rehat pada Jumaat, pukul 11.30 pagi hingga 2.00 petang) di Dewan 1 dan 2, BRIDEX, Jerudong.

Penyakit kardiovaskular punca utama kematian di NBD

Oleh : Wan Mohamad Sahran Wan Mohamad

Foto : Mohammad Hatral Hazmi Awang Abdul Hamid

JERUDONG, Jumaat, 16 Oktober. - Penyakit kardiovaskular terus menjadi antara punca utama kematian di Negara Brunei Darussalam (NBD) berikutan statistik terkini yang merekodkan sebanyak 2,001 kematian pada tahun 2025, berbanding 1,974 kematian pada tahun 2024.

Menteri Kesihatan, Yang Berhormat Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Mohammad Isham bin Haji Jaafar berucap demikian pada Majlis Pembukaan Kongres Persekutuan Kardiologi ASEAN 2026 (AFCC 2026) yang berlangsung di Dewan Indera Samudra, The Empire Brunei, hari ini.

Menurut Yang Berhormat Menteri Kesihatan, penyakit-penyakit jantung, serebrovaskular dan hipertensi secara keseluruhannya menyumbang kepada 545 kematian pada tahun 2025, iaitu kira-kira 27 peratus daripada jumlah keseluruhan kematian dan ia menjadikan penyakit kardiovaskular sebagai punca utama kematian di NBD, diikuti oleh kanser yang mencatatkan sebanyak 20 peratus atau 399 kematian.

Angka-angka tersebut jelas Yang Berhormat, mengukuhkan lagi keperluan untuk mempertingkatkan usaha pencegahan, pengesanan awal dan penjagaan berterusan yang berkesan bagi mereka yang memerlukan.

"Pencegahan kekal sebagai teras pendekatan kita. Dalam mesej saya sempena Hari Jantung Sedunia baru-baru ini, saya telah mengetengahkan tema, 'Penyakit Jantung Boleh Berlaku Tanpa Disedari : Jangan Abaikan Sebarang Petanda'.

"Ramai individu mungkin berasa sihat walaupun sebenarnya menghidap hipertensi, diabetes atau mempunyai paras kolesterol tinggi yang belum didiagnosis.

Kepentingan pengesanan awal jelas terbukti melalui hasil saringan kita, apabila tiga daripada empat individu yang menjalani saringan menunjukkan keputusan tidak normal, manakala lebih daripada satu daripada empat individu menerima diagnosis baharu," terang Yang Berhormat.

Penemuan tersebut tambah Yang Berhormat lagi, menegaskan keperluan untuk menggalakkan masyarakat mengetahui petunjuk kesihatan masing-masing serta menjalani saringan pada waktunya bagi mencegah komplikasi.

Selaras dengan visi Kementerian Kesihatan 'Bersama-sama Ke Arah Negara yang Sihat', Yang Berhormat seterusnya menekankan, kita juga perlu memperkasa masyarakat dan menyokong perubahan ke arah gaya hidup sihat.

"Inisiatif BN on the Move menggunakan aplikasi BruHealth untuk menggalakkan aktiviti fizikal melalui pemantauan bilangan langkah dan cabaran komuniti. Panduan pemakanan dan makanan di sekolah, berserta langkah-langkah kawalan tembakau, turut menyokong usaha yang lebih menyeluruh untuk mengurangkan penyakit yang boleh dicegah," ujar Yang Berhormat.

Usaha kolektif itu tambah Yang Berhormat, menyumbang kepada pencapaian Wawasan Brunei 2035, khususnya aspirasi untuk mencapai kualiti kehidupan yang tinggi bagi rakyat NBD.

Kongsi Yang Berhormat, Kementerian Kesihatan sedang memperkukuh penjagaan kardiovaskular bersepadu yang berpusatkan pesakit, merangkumi keseluruhan perjalanan penjagaan pesakit, bermula daripada pencegahan dan saringan, sehinggalah kepada diagnosis, rawatan dan pengurusan jangka panjang.

Kesihatan digital dan

penggunaan data secara berkesan dapat membantu menghubungkan setiap peringkat penjagaan ini, mengenal pasti jurang perkhidmatan serta memandu pengagihan sumber. Dalam usaha ini, jelas Yang Berhormat, rakan teknologi dan data kita, EVYD, telah menyokong beberapa inisiatif penting.

"Pertama, melalui BruHealth, iaitu aplikasi kesihatan kebangsaan yang membantu mendekatkan perkhidmatan kesihatan kepada orang ramai. Pengguna boleh menilai risiko penyakit kardiovaskular, membuat tempahan saringan dan menerima keputusan melalui telefon masing-masing. Kemudahan temu janji susulan dan pengurusan ubat-ubatan turut membantu memastikan kesinambungan penjagaan kesihatan.

"Kedua, BruHIMS 2.0 serta integrasinya dengan BruHealth menyokong pendekatan 'seorang pesakit, satu rekod'. Pendekatan ini membolehkan maklumat berkaitan diakses sepanjang perjalanan penjagaan pesakit, sekali gus menyokong perancangan yang lebih baik dan penyelarasan penjagaan yang lebih berkesan.

"Bersama-sama EVYD, kita juga telah membangunkan daftar penyakit kardiovaskular kebangsaan bagi menyokong pemantauan, perancangan berasaskan data dan pelaksanaan tindakan terhadap keutamaan dasar kita," kongsi Yang Berhormat lagi.

Yang Berhormat seterusnya menyatakan, di NBD, kita turut bekerjasama dengan pertubuhan bukan kerajaan (NGO). Melalui program CARDIO4Cities kendalian Novartis Foundation, kita telah membangunkan papan pemuka pemantauan dan penilaian untuk mengenal pasti individu yang berisiko menghidap hipertensi, diabetes, obesiti dan mempunyai paras kolesterol tinggi.

Fasa seterusnya adalah untuk menterjemahkan maklumat dan penemuan tersebut kepada

YANG Berhormat Menteri Kesihatan ketika Majlis Pembukaan Kongres Persekutuan Kardiologi ASEAN 2026 (AFCC 2026) yang berlangsung di Dewan Indera Samudra, The Empire Brunei.

tindakan bersasar yang dapat memperkukuh pencegahan, tindakan susulan dan pengurusan faktor risiko, khususnya bagi individu yang menghadapi risiko paling tinggi terang Yang Berhormat.

Kecerdasan Buatan (AI) juga tambah Yang Berhormat, menawarkan manfaat praktikal dalam bidang penjagaan kesihatan. Saringan retinopati diabetik berbantuan AI sudah digunakan di NBD, termasuk di Pusat Perubatan Jerudong Park.

Perkara itu jelas Yang Berhormat, memperlihatkan bagaimana teknologi dapat membantu mengesan komplikasi dengan lebih awal dalam kalangan pesakit yang menghidap penyakit kronik. Di samping usaha pencegahan dan inovasi digital, kita terus memperkukuh perkhidmatan diagnostik dan rawatan jantung.

Ujar Yang Berhormat, kemajuan dalam pengimejan jantung dan teknologi diagnostik membolehkan penilaian dilakukan dengan lebih tepat dan pada masanya. Perkhidmatan ambulans kita juga

kini dilengkapi dengan mesin elektrokardiogram (ECG) untuk membantu mengenal pasti tanda-tanda awal serangan jantung yang disyaki.

Langkah itu, ujar Yang Berhormat, menghubungkan penilaian kesihatan di peringkat komuniti dengan perkhidmatan kecemasan dan rawatan pakar, sekali gus menyokong keputusan klinikal yang lebih pantas serta penjagaan yang lebih terselaras, khususnya dalam situasi apabila setiap minit amat bermakna.

"Perluasan perkhidmatan kateterisasi jantung dan pembedahan jantung membolehkan prosedur jantung yang lebih kompleks dilaksanakan di Negara Brunei Darussalam. Penggunaan makmal kateterisasi jantung (*cathlab*), termasuk prosedur Transcatheter Aortic Valve Implantation (TAVI) dan penggunaan peranti MitraClip bagi kes-kes yang sukar, berpotensi memberikan peluang baharu kepada pesakit untuk meneruskan kehidupan dengan lebih baik," kata Yang Berhormat.

>> Muka 12

KERJASAMA ANTARABANGSA DIPERKUKUH BAGI MELINDUNGI SISTEM DIGITAL

Siaran Akhbar dan Foto : Kementerian Pengangkutan dan Infokomunikasi

REPUBLIK SINGAPURA, Khamis, 15 Oktober. - 11th Singapore International Cyber Week (SICW) telah berlangsung pada 12 hingga 15 Oktober 2026 di Republik Singapura, dengan menghimpunkan menteri-menteri, penggubal dasar, pemimpin industri dan pakar keselamatan siber dari Negara-negara Anggota ASEAN, Rakan-rakan Dialog serta pertubuhan antarabangsa.

Acara berkenaan menyediakan platform untuk membincangkan ancaman siber yang semakin berkembang, bertukar pandangan mengenai dasar serta memperkukuh kerjasama antarabangsa dalam melindungi sistem digital dan memelihara kepercayaan masyarakat.

Bertemakan 'Cyber at a Crossroads : Shaping the New Cyber Order', SICW 2026 memberikan tumpuan kepada cabaran keselamatan siber yang semakin kompleks, khususnya berkaitan dengan implikasi penggunaan Kecerdasan Buatan (AI), perlindungan Critical Information Infrastructure (CII), jenayah siber rentas sempadan serta kesiapsiagaan dalam menghadapi perkembangan

teknologi baharu.

Persidangan berkenaan turut menjadi platform untuk bertukar pandangan dasar, pengalaman dan pendekatan dalam memperkukuh tadbir urus keselamatan siber, meningkatkan daya tahan sistem digital serta memelihara kepercayaan orang ramai terhadap perkhidmatan digital.

Dua mesyuarat peringkat menteri telah diadakan bersempena SICW 2026, iaitu Inaugural SICW Ministerial Roundtable pada 13 Oktober 2026, yang dipengerusikan oleh Menteri Kanan, Menteri Penyelaras bagi Keselamatan Negara dan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri Republik Singapura, Tuan Yang Terutama K. Shanmugam, telah membincangkan ancaman siber yang melibatkan AI, termasuk penyalahgunaannya dalam penipuan dalam talian, pemalsuan imej dan suara (*deepfakes*) serta kegiatan penipuan lain.

Perbincangan menekankan kesan ancaman berkenaan terhadap infrastruktur kritikal, perkhidmatan digital dan kepercayaan masyarakat, di samping keperluan kritikal bagi

YANG Berhormat Menteri Pengangkutan dan Infokomunikasi ketika hadir dan bergambar ramai pada ASEAN Ministerial Conference on Cybersecurity Ke-11.

tadbir urus AI yang bertanggungjawab, perlindungan data serta pengukuhan kerjasama antara kerajaan dan industri.

Sementara itu, Mesyuarat ASEAN Ministerial Conference on Cybersecurity (AMCC) Ke-11 pula diadakan pada 14 Oktober 2026 dan dipengerusikan oleh Menteri Pembangunan Digital dan Penerangan serta Menteri yang Bertanggungjawab bagi Keselamatan Siber dan Kumpulan Negara Pintar Republik Singapura,

Puan Yang Terutama Josephine Teo.

Mesyuarat mengalu-alukan ASEAN Cybersecurity Cooperation Strategy (ACCS) 2026-2030 dan membincangkan usaha memperkukuh daya tahan keselamatan siber serantau, termasuk pelaksanaan selanjutnya ASEAN Regional Computer Emergency Response Team (CERT) dan Information Sharing Mechanism (ISM) bagi menyokong perkongsian maklumat ancaman

siber secara tepat pada masanya serta tindak balas yang terselaras terhadap insiden siber.

Turut dibincangkan ialah serangan *ransomware*, penipuan siber rentas sempadan, piawaian keselamatan siber bagi peranti Internet of Things (IoT), risiko berkaitan AI dan teknologi kuantum, pembangunan kapasiti serta kerjasama teknikal dengan Rakan-rakan Dialog ASEAN.

>> Muka 8

TINGKAT KESEDARAN KEPENTINGAN HARTA INTELEK DALAM INDUSTRI SUKAN

YANG Berhormat Peguam Negara yang juga merangkap Pendaftar Tanda Perniagaan, Paten dan Reka Bentuk Perindustrian ketika hadir pada Sambutan Hari Harta Intelek Sedunia 2026 yang bertemakan 'IP and Sports : Ready, Set, Innovate' yang diadakan di Bangunan Undang-Undang dan Mahkamah-Mahkamah, Pejabat Peguam Negara.

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 15 Oktober. - Pejabat Harta Intelek Brunei (BrulPO), Pejabat Peguam Negara hari ini telah mengadakan Sambutan Hari Harta Intelek Sedunia 2026 yang bertemakan 'IP and Sports : Ready, Set, Innovate', bertempat di Dewan Jubli Emas, Bangunan Undang-Undang dan Mahkamah-Mahkamah, Pejabat Peguam Negara.

Acara berkenaan bertujuan untuk meningkatkan kesedaran mengenai kepentingan Harta Intelek (IP) dalam industri sukan, khususnya dalam menyokong inovasi, melindungi jenama dan karya kreatif, serta mewujudkan pelbagai peluang komersial bagi para atlet, organisasi sukan, usahawan dan perniagaan.

Hadir sebagai tetamu kehormat pada majlis berkenaan, Peguam Negara, Yang Berhormat Datin Seri Paduka Dayang Hajah Nor Hashimah binti Haji Mohammed Taib, merangkap Pendaftar Tanda Perniagaan, Paten dan Reka Bentuk Perindustrian.

Yang Berhormat Peguam Negara, dalam ucapannya menekankan kepentingan IP dalam menggalakkan kreativiti, inovasi dan pertumbuhan ekonomi dalam sektor sukan Negara Brunei Darussalam (NBD), sejajar dengan tema Hari Harta Intelek Sedunia 2026, iaitu 'IP and Sports: Ready, Set, Innovate'.

Yang Berhormat turut menekankan bahawa IP bukan sahaja merangkumi ciptaan dan produk perniagaan, malah juga

meliputi penjenamaan sukan, logo, kandungan media, peralatan inovatif, teknologi digital dan jenama peribadi atlet.

"Para atlet, persatuan sukan, usahawan, pelajar dan penyelidik digalakkan untuk memahami, melindungi dan mengurus IP mereka dari peringkat awal bagi melindungi idea-idea dan pencapaian mereka, mewujudkan peluang komersial serta menggalakkan inovasi.

"Pada dasarnya, peningkatan kesedaran mengenai Harta Intelek dan pengurusan IP yang berkesan akan membantu merealisasikan nilai idea dan bakat tempatan, menyokong pembangunan ekosistem sukan NBD secara

■ Siaran Akhbar dan Foto : Pejabat Peguam Negara

mampan, serta menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi negara secara keseluruhan," ujar Yang Berhormat lagi.

Acara berkenaan menghimpunkan wakil-wakil kerajaan, wakil-wakil persatuan sukan, institusi-institusi pendidikan dan pihak-pihak berkepentingan lain bagi menekankan peranan penting IP dalam menyokong inovasi, kreativiti, penjenamaan dan peluang komersial dalam industri sukan.

Majlis pembukaan turut menampilkan tayangan hasil penyertaan yang diterima bagi Pertandingan Video sempena Hari Harta Intelek Sedunia 2026, diikuti dengan penyampaian hadiah kepada para pemenang pertandingan.

Pertandingan berkenaan merupakan sebahagian daripada aktiviti yang dianjurkan bersempena dengan sambutan berkenaan bagi menggalakkan kreativiti, inovasi dan peningkatan kesedaran mengenai IP.

Acara berkenaan turut menampilkan dua sesi perbincangan. Sesi pertama, iaitu 'Membina Identiti dan Peluang Dalam Sukan' (Building Identity and Opportunities in Sports), menghimpunkan wakil-wakil dari Persatuan Angkat Berat, Khalifa Mixed Martial Arts dan Persekutuan Wushu Negara Brunei Darussalam untuk berkongsi pengalaman dan pandangan mereka mengenai

penjenamaan atlet, peluang penajaan, inovasi serta kepentingan melindungi identiti dan kepentingan komersial mereka melalui IP.

Manakala sesi kedua, iaitu 'Inovasi, Penjenamaan dan Pengkomersialan Dalam Sukan' (Innovation, Branding and Commercialisation in Sports) pula menampilkan wakil-wakil dari BrulPO, Universiti Brunei Darussalam (UBD), Persatuan Bola Sepak Brunei Darussalam (FABD) dan Hybrid Movement.

Perbincangan berkenaan memberi tumpuan kepada peranan IP dalam melindungi inovasi, produk, penjenamaan dan kandungan kreatif berkaitan sukan, di samping menyokong keusahawanan dan pertumbuhan perniagaan dalam industri sukan.

Acara berkenaan turut merangkumi aktiviti interaktif 'Ready, Set, Innovate! Sports & IP Quiz Challenge', diikuti dengan aktiviti penglibatan sukan dan demonstrasi yang menampilkan organisasi sukan tempatan, yang menekankan hubungan antara sukan, inovasi dan IP.

Melalui Sambutan Hari Harta Intelek Sedunia berkenaan, BrulPO meneruskan usahanya untuk meningkatkan kesedaran dan pemahaman mengenai IP serta peranannya dalam menggalakkan inovasi, kreativiti dan peluang komersial, khususnya dalam industri sukan NBD.

BSM, TAIB perluas kemudahan pembayaran tanpa tunai

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 14 Oktober. - Brunei Shell Marketing Company Sendirian Berhad (BSM) dan Perbadanan Tabung Amanah Islam Brunei (TAIB) menjalin kerjasama bagi memperluas kemudahan pembayaran tanpa tunai di Stesen Minyak Shell, sekali gus memberikan lebih banyak pilihan pembayaran serta kemudahan kepada para pengguna jalan raya ketika membeli bahan api.

Justeru, Majlis Menandatangani Kerjasama berkenaan berlangsung di Dewan An-Naura, Kompleks Yayasan, di ibu negara, hari ini.

Setiausaha Tetap (Penyelaras Dasar-Dasar Ekonomi) di Kementerian Ekonomi, Perdagangan dan Industri (KEPI), Datin Dayang Hajah Hasnah binti Haji Ibrahim yang juga selaku Pengarah Urusan Perbadanan TAIB hadir bagi mewakili TAIB, manakala BSM diwakili oleh Pengarah Urusannya, Mohammed Alexirwan bin Haji Omar.

Kerjasama berkenaan bertujuan menggalakkan pengusaha Stesen Minyak Shell menawarkan kemudahan pembayaran tanpa tunai menggunakan tarusQR.

Walau bagaimanapun, pelaksanaannya bergantung pada kesediaan setiap pengusaha Stesen Minyak Shell untuk menyertai inisiatif berkenaan serta melengkapkan urusan pendaftaran sebagai peniaga dengan TAIB.

Melalui kemudahan itu, pelanggan di Stesen Minyak Shell yang mengambil bahagian boleh membuat pembayaran bagi

Oleh : Wan Mohamad Sahran Wan Ahmadi
Foto : Hernie Suliana Haji Othman

PERBADANAN Tabung Amanah Islam Brunei (TAIB) diwakili oleh Setiausaha Tetap (Penyelaras Dasar-Dasar Ekonomi) di Kementerian Ekonomi, Perdagangan dan Industri, juga selaku Pengarah Urusan Perbadanan TAIB, manakala Brunei Shell Marketing Company Sendirian Berhad diwakili oleh Pengarah Urusannya pada Majlis Menandatangani Kerjasama berkenaan.

pembelian bahan api, termasuk Shell V-Power, Shell V-Power Diesel, Shell Premium, Shell Diesel dan Shell Regular, menerusi aplikasi perbankan atau dompet digital yang menyokong pembayaran berkenaan.

Inisiatif itu membolehkan pelanggan mengisi minyak dengan lebih mudah tanpa perlu mengeluarkan wang tunai terlebih dahulu, di samping menyokong penggunaan kaedah pembayaran digital dalam urusan harian.

Majlis tersebut turut dihadiri oleh para pemilik Stesen Minyak Shell serta wakil-wakil organisasi yang dijemput. Pada masa ini, kemudahan pembayaran digital melalui tarusQR sudah tersedia di

Stesen Shell TAIB Beribi dan TAIB Delima.

Sehubungan itu, pelanggan dinasihatkan untuk memastikan kaedah pembayaran yang diterima di Stesen Minyak Shell berkenaan sebelum mengisi minyak, memandangkan pelaksanaan kemudahan tersebut akan diperluas secara berperingkat mengikut kesediaan pengusaha stesen.

Maklumat terkini mengenai Stesen Minyak Shell yang menawarkan kemudahan pembayaran tanpa tunai boleh diperolehi melalui akaun Instagram @bruneishellmarketing atau laman sesawang www.bsm.com.bn.

>> Muka 7

Bagi Negara Brunei Darussalam (NBD), perbincangan berkenaan mengukuhkan kepentingan bagi meningkatkan perlindungan CII, keupayaan pengesanan awal ancaman dan tindak balas terhadap insiden siber, di samping menggalakkan penggunaan AI secara selamat dan bertanggungjawab.

Keutamaan berkenaan adalah selaras dengan Strategi Data dan AI di bawah Digital Brunei 2030 serta usaha berterusan memperkukuh tadbir urus keselamatan siber dan kebolehppercayaan perkhidmatan digital kerajaan.

Sementara di peringkat serantau pula, kerjasama dengan Negara-negara Anggota ASEAN dan Rakan-rakan Dialog memberi peluang kepada NBD untuk memperkukuh keupayaan keselamatan siber negara melalui perkongsian maklumat ancaman siber yang tepat pada masanya, penyelarasan tindak balas terhadap insiden siber rentas sempadan serta pembangunan kapasiti, termasuk melalui ASEAN Regional CERT.

Kerjasama berkenaan juga membolehkan NBD memanfaatkan kepakaran dan pengalaman serantau dalam menyokong penyelarasan piawaian keselamatan siber bagi IoT serta meningkatkan kesiapsiagaan dalam menghadapi risiko baharu yang berkaitan dengan AI termaju dan teknologi kuantum. Diplomasi siber turut memainkan peranan penting dalam membina kepercayaan bersama, menggalakkan pertukaran pengetahuan serta memperkukuh hubungan kerjasama di peringkat serantau dan antarabangsa ke arah persekitaran digital yang lebih selamat dan berdaya tahan.

Semasa SICW 2026, NBD dan Republik Singapura turut mengadakan pertemuan dua hala di peringkat menteri bagi membincangkan peluang memperkukuh kerjasama dalam bidang keselamatan siber, khususnya perkongsian maklumat ancaman siber, penyelarasan tindak balas terhadap insiden siber, perlindungan CII serta keselamatan dan tadbir urus AI.

Pertemuan berkenaan turut memberi peluang kepada kedua-dua buah negara untuk bertukar pandangan mengenai keutamaan dasar masing-masing dan mengenal pasti bidang kerjasama yang praktikal, termasuk pembangunan kapasiti dan pertukaran kepakaran, bagi meningkatkan daya tahan keselamatan siber NBD serta menyokong penyampaian perkhidmatan digital kerajaan yang selamat dan boleh dipercayai.

Delegasi NBD ke SICW 2026 telah diketuai oleh Menteri Pengangkutan dan Infokomunikasi, Yang Berhormat Dato Seri Setia Awang Mohammed Riza bin Dato Paduka Haji Mohammed Yunus, bersama pegawai-pegawai kanan Kementerian Pengangkutan dan Infokomunikasi dan Cyber Security Brunei (CSB).

Penyertaan berkenaan mencerminkan komitmen berterusan NBD untuk memperkukuh daya tahan keselamatan siber di peringkat kebangsaan dan kerjasama ASEAN ke arah persekitaran digital yang selamat, dipercayai dan inklusif.

MAKAN FEST 2.0 MERIAHKAN STADIUM NEGARA HASSANAL BOLKIAH

Oleh : Hajah Siti Zuraiyah Awang Haji Sulaiman
Foto : Muhammad Hasif Matzin

BERAKAS. Jumaat, 16 Oktober. - Makan Fest 2.0 yang berlangsung dari 14 hingga 18 Oktober 2026 di Kawasan Letak Kereta Lot 'K', Stadium Negara Hassanal Bolkiah, Berakas, terus menjadi platform yang menghimpunkan para peniaga makanan dan minuman serta pengunjung dalam suasana santai dan mesra keluarga.

Sebanyak lebih 100 petak jualan disediakan pada edisi kali ini, dengan kira-kira 80 peratus daripadanya diisi oleh peniaga tempatan, manakala selebihnya terdiri daripada peniaga dari Malaysia. Kepelbagaian

penyertaan ini menawarkan pelbagai pilihan makanan dan minuman dari Negara Brunei Darussalam dan Malaysia untuk dinikmati oleh para pengunjung.

Dianjurkan oleh L&R Co dengan kerjasama Majlis Perundingan Mukim dan Kampung Berakas 'A', Makan Fest 2.0 bukan sahaja menyediakan ruang bagi orang ramai menikmati aneka sajian, malah turut membuka peluang kepada para peniaga untuk memperkenalkan serta menjual produk masing-masing kepada orang ramai.

Majlis pembukaan rasmi acara

berkenaan disempurnakan oleh Ahli Majlis Mesyuarat Negara, Yang Berhormat Awang Lawi bin Haji Lamat, Ketua Kampung Subok.

Selain menawarkan pelbagai jualan makanan dan minuman, acara berkenaan turut dimeriahkan dengan persembahan pentas, termasuk persembahan *live band* oleh Jabatan Penjara, sekali gus menambah kemeriahan suasana sepanjang acara berlangsung.

Makan Fest 2.0 dibuka bagi kunjungan orang ramai dari pukul 10.00 pagi hingga 12.00 tengah malam hingga Ahad ini. Orang ramai adalah dialu-alukan untuk berkunjung dan menyokong para peniaga yang mengambil

AHLI Majlis Mesyuarat Negara, Yang Berhormat Awang Lawi bin Haji Lamat, Ketua Kampung Subok semasa merasmikan Makan Fest 2.0 tersebut.

baghagian.

Maklumat terkini mengenai acara dan persembahan boleh

didapati melalui akaun media sosial rasmi Instagram dan TikTok *Makan Fest Brunei*.

HALUAN

>> Muka 2

AI berpotensi besar, tetapi ia juga memberikan risiko yang ketara, termasuk berat sebelah, penyalahgunaan dan penghakisan privasi jika tidak dibangunkan secara bertanggungjawab. Komitmen kita adalah untuk memastikan AI bukan sahaja berkuasa, tetapi juga selamat, adil dan telus.

Panduan Tadbir Urus dan Etika AI, yang dibangunkan oleh Kumpulan Kerja AITI mengenai Tadbir Urus dan Etika AI, menyediakan asas untuk memastikan AI dibangunkan dan digunakan secara beretika, telus dan bertanggungjawab. Ia adalah komitmen negara kita terhadap inovasi yang bertanggungjawab. Prinsipnya harus membimbing penggunaan AI merentas Kerajaan, perniagaan dan masyarakat.

Penguatkuasaan Perintah Perlindungan Data Peribadi 2025 sejak Januari mengukuhkan lagi perlindungan dan pengurusan data peribadi yang bertanggungjawab. AITI menerbitkan dokumen panduan dan menjalankan penglibatan industri dengan lebih seribu peserta setakat ini untuk membantu organisasi memahami tanggungjawab mereka dan menggabungkan amalan perlindungan data yang kukuh.

Keempat : Membangunkan Keupayaan Rakyat Kita Secara Berterusan. Teknologi membawa perubahan, tetapi rakyat yang memungkinkan transformasi. Membina masyarakat yang berkemahiran digital, boleh menyesuaikan diri dan bersedia masa depan adalah penting, untuk mencapai cita-cita negara kita.

Inisiatif seperti Program Perkasa Digital AITI, yang bertujuan untuk melengkapkan rakyat Brunei dengan kecekapan digital yang penting melalui latihan dan pensijilan berstruktur, bersama-sama dengan AI Brunei dan Rangka Kerja Literasi Digital dan program peningkatan kemahiran yang diperluaskan dalam AI dan teknologi baru muncul, adalah mengukuhkan keupayaan dalam pengkodan, literasi digital dan penggunaan teknologi yang bertanggungjawab.

Semasa kita menyepadukan AI ke dalam ekonomi kita, kita mesti melengkapkan tenaga kerja kita bukan sahaja untuk menggunakan AI tetapi untuk berkembang maju bersamanya. Ini bermakna memupuk kemahiran manusia yang unik, pemikiran kritis, kreativiti dan penyelesaian masalah yang kompleks, yang tidak dapat ditiru oleh AI dan itu akan menjadi asas kepada tenaga kerja yang berdaya tahan.

Transformasi digital mesti kekal inklusif. Tiada individu atau komuniti yang ketinggalan disebabkan umur, latar belakang, lokasi, keupayaan atau pengalaman digital. Melalui kerjasama AITI dengan Projek Big Begawan (BWN), sebuah perusahaan sosial dan organisasi komuniti yang berpangkalan di NBD, di bawah inisiatif Digital untuk Semua, literasi digital yang boleh diakses dan latihan ICT sedang diperluaskan kepada komuniti berkeperluan khas untuk memastikan mereka diberi kuasa untuk mendapat manfaat daripada peluang yang dicipta oleh

transformasi digital.

Inklusi juga adalah mengenai membolehkan orang ramai mengambil bahagian dengan selamat dan yakin dalam talian. Apabila lebih banyak aspek kehidupan kita bergerak dalam talian, individu mesti mengenali penipuan, melindungi maklumat peribadi dan bertindak balas terhadap ancaman digital.

Kita juga mesti menangani ancaman maklumat salah yang didayakan AI dan pemalsuan dalam yang semakin meningkat. Memperkukuh literasi digital dan pemikiran kritis adalah penting untuk memastikan rakyat kita dapat mengemudi dunia digital dengan kebijaksanaan dan daya tahan.

Inisiatif keselamatan dalam talian yang berterusan seperti *Waspada.bn* dan penglibatan awam meningkatkan kesedaran tentang maklumat salah, penipuan dan ancaman yang muncul.

Usaha berterusan oleh Cyber Security Brunei, Pasukan Polis Diraja Brunei dan AITI untuk meningkatkan kesedaran awam tentang keselamatan siber, perlindungan data dan amalan digital yang bertanggungjawab adalah penting untuk membina ekosistem digital yang berdaya tahan, selamat dan dipercayai.

Saya perhatikan bahawa AITI sedang memperkenalkan program BrunNAL, bermula dengan Pengkodan 101: Bengkel AI Low-Code Sprint hari ini. Ini menandakan satu langkah penting ke arah membangunkan keupayaan AI praktikal dan mempromosikan penggunaan AI yang selamat dan bertanggungjawab merentas masyarakat dan perniagaan kita.

Membangunkan keupayaan rakyat kita mesti dilengkapkan dengan mengukuhkan perniagaan ICT tempatan kita. Industri ICT tempatan yang kukuh adalah penting untuk menterjemah idea kepada penyelesaian yang berdaya maju secara komersial dan membangunkan inovasi tempatan yang bertindak balas kepada keperluan Brunei.

Walau bagaimanapun, kita beroperasi dalam arena global yang sangat kompetitif. Perlumbaan untuk kepimpinan digital dan AI semakin rancak. Syarikat IT tempatan kita tidak mampu menjadi pemerhati pasif, mereka mesti menjadi pemacu aktif.

Jadi apa yang mesti dilakukan oleh syarikat IT tempatan kita; pertama, berinovasi dengan keyakinan. Ia tidak lagi mencukupi untuk melaksanakan penyelesaian luar biasa. Syarikat kita mesti melabur dalam R&D, bereksperimen dengan AI dan pembelajaran mesin serta membina penyelesaian proprietari yang menangani cabaran unik kita, penyelesaian yang kemudiannya boleh dieksport ke serantau.

Kedua, bina kepakaran yang mendalam dan khusus. Generalis mudah diganti; pakar dicari. Syarikat kita harus mengenal pasti bidang khusus, fintech berkuasa AI, keselamatan siber, agritech atau kesihatan digital dan berusaha untuk menjadi bertaraf dunia dalam domain tersebut. Ini memerlukan pembelajaran berterusan, pelaburan dalam bakat dan komitmen terhadap kecemerlangan profesional.

Ketiga, bekerjasama untuk bersaing. Ekosistem tempatan kita semakin matang

dan firma individu mungkin bergelut dengan gergasi multinasional. Tetapi melalui perkongsian strategik, konsortium dan usaha sama, mereka boleh mengumpulkan sumber, berkongsi risiko dan menyasar untuk projek yang lebih besar dan lebih kompleks. Mari kita lihat lebih banyak kerjasama dan kurangan perpecahan; lebih banyak cita-cita kolektif dan kurang teragak-agak.

Saya gembira kerana AITI akan memperkenalkan IKTIRAF tidak lama lagi untuk menyokong pembangunan industri ICT tempatan kita dengan menggalakkan perniagaan untuk mengukuhkan kecekapan teknikal, standard profesional, tadbir urus dan kualiti perkhidmatan.

IKTIRAF direka bentuk untuk menjadi lebih daripada satu meterai kelulusan. Ia adalah pemangkin kepada daya saing, diharapkan akan mewujudkan ekosistem berasaskan merit di mana kualiti dan keupayaan diberi ganjaran dan di mana firma tempatan bermotivasi untuk terus bertambah baik. Ia memberi isyarat kepada pasaran dan kepada dunia, bahawa syarikat IT Brunei yang diiktiraf bersedia, boleh dipercayai dan mampu menyampaikan penyelesaian bertaraf dunia.

Kepada pemimpin IT tempatan : Jangan hadkan cita-cita awda kepada penerimaan kami. Gunakan IKTIRAF sebagai batu loncatan untuk membina reputasi awda. Manfaatkan kestabilan, tenaga kerja berbilang bahasa kami dan komitmen kami terhadap perniagaan beretika dan lokasi strategik kami.

Marilah kita membina industri ICT yang bukan sahaja memberi perkhidmatan kepada Brunei tetapi juga bersaing dengan yang terbaik di rantau ini dan seterusnya. Saya mengucapkan tahniah kepada mereka yang telah pun mencipta kejayaan di arena antarabangsa.

Akhir sekali, kejayaan tidak boleh diukur semata-mata dengan bilangan platform yang dilancarkan, aplikasi yang dimuat turun atau teknologi yang digunakan. Langkah sebenar terletak pada sama ada inisiatif digital kita menyelesaikan cabaran sebenar, meningkatkan kehidupan dan memberikan hasil yang bermakna untuk kakitangan, perniagaan dan masyarakat kita.

Untuk menyokong ini, Majlis Digital Brunei telah mewujudkan petunjuk yang jelas untuk mengesan kemajuan dan impak, termasuk penggunaan perkhidmatan, kepuasan pengguna, rangkuman digital, pendigitalan perniagaan, keupayaan tenaga kerja, dan pertumbuhan ekonomi digital.

Penunjuk ini mengukuhkan akauntabiliti, membolehkan membuat keputusan berasaskan bukti, dan memastikan usaha kami kekal tertumpu pada mencapai hasil yang boleh diukur.

Apakah rupa transformasi digital yang berjaya sebenarnya bagi NBD? Sudah tiba masanya kita mentakrifkan semula penanda aras kita.

Bagi NBD, transformasi digital yang berjaya akan dicerminkan melalui Pertama - Nilai Awam Tanpa Tekanan : Rakyat mengakses perkhidmatan kerajaan dengan lancar, seperti mendapatkan lesen

perniagaan dalam beberapa minit tanpa melawat beberapa kaunter atau berulang kali memberikan maklumat yang dipegang oleh kerajaan.

Kedua - Keuntungan Produktiviti Boleh Diukur : Kos operasi yang lebih rendah, penyampaian perkhidmatan yang lebih pantas dan kecekapan yang lebih baik di seluruh sektor awam dan swasta.

Ketiga - Kepelbagaian Ekonomi dan Peluang Nilai Tinggi : Ekosistem teknologi tempatan yang berkembang maju yang membangun dan mengeksport penyelesaian digital sambil mewujudkan peluang pekerjaan yang berkualiti untuk rakyat Brunei.

Dan akhir sekali - Ketahanan dan Kepercayaan : Perlindungan keselamatan siber yang kukuh, perlindungan privasi data yang teguh dan keyakinan orang ramai yang berterusan terhadap perkhidmatan digital kita.

Akhirnya, transformasi digital bukan mengenai teknologi semata-mata. Ia adalah mengenai memanfaatkan teknologi sebagai pemboleh untuk membina NBD yang lebih terhubung, inklusif, produktif dan berdaya tahan yang mencipta faedah yang berkekalan untuk generasi akan datang.

Kesimpulannya, tema 'Bersama Ke Arah Brunei Digital : Inovasi, Memperkasa, Mengubah' akhirnya adalah seruan untuk bertindak. Ia menyeru kita untuk berinovasi dengan tujuan, memperkasakan orang ramai dan perniagaan serta mengubah dasar kepada hasil yang boleh dilihat, dialami dan dikekalkan.

Aspirasi WAWASAN Brunei 2035 menyeru kita semua untuk menerima perubahan dengan yakin, berinovasi dengan tujuan dan bekerjasama dengan keazaman yang tidak berbelah bahagi. Marilah kita membina ekonomi digital yang berdaya tahan, inklusif dan berdaya saing di peringkat global, yang mewujudkan peluang yang berkekalan untuk rakyat kita dan kemakmuran yang berkekalan untuk negara kita.

Saya menggalakkan semua peserta bertukar idea, menjalin perkongsian dan meneroka penyelesaian inovatif yang akan menyumbang kepada kemajuan negara kita. Biarkan DFCE 2026 menjadi platform untuk kerjasama dan tindakan.

Pilihan yang kita buat mengenai AI hari ini, cara kita membangukannya, mentadbirnya dan menggunakannya, akan bergema dari generasi ke generasi. Marilah kita memilih untuk menjadi pemimpin dalam AI yang bertanggungjawab, memastikan ia adalah alat untuk pemerikasaan, bukan pengecualian; untuk kemakmuran, bukan ketidaksetaraan.

Bersama-sama, kita boleh merealisasikan Brunei Digital yang dipercayai, berdaya tahan, inklusif dan sedia masa depan, yang mencipta nilai berkekalan untuk rakyat kita, mengukuhkan daya saing negara kita dan menjamin warisan yang makmur untuk generasi akan datang.

Dengan kenyataan ini, saya amat berbesar hati untuk mengisytiharkan Persidangan dan Pameran Masa Depan Digital 2026 secara rasmi dibuka. Terima kasih.

Memperkukuh kerjasama pelabuhan serantau

Siaran Akhbar dan Foto : Pihak Berkuasa Maritim dan Pelabuhan Brunei Darussalam

YANG Mulia Timbalan Menteri Ekonomi, Perdagangan dan Industri hadir menyempurnakan Majlis Perasmian The 50th ASEAN Ports Association (APA) Main Meeting anjuran Pihak Berkuasa Maritim dan Pelabuhan Brunei Darussalam (kiri). Manakala gambar atas, perhimpunan berkenaan turut menghimpunkan delegasi dari beberapa negara.

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 15 Oktober. - The 50th ASEAN Ports Association (APA) Main Meeting secara rasmi bermula hari ini di Bandar Seri Begawan (BSB), Negara Brunei Darussalam (NBD) dan akan berlangsung sehingga 15 Oktober 2026.

Mesyyarat berkenaan dianjurkan oleh Pihak Berkuasa Maritim dan Pelabuhan Brunei Darussalam (MPABD) sebagai platform penting bagi dialog serantau, perkongsian pengetahuan dan kerjasama strategik dalam kalangan ahli APA.

Perhimpunan berkenaan menghimpunkan delegasi dari NBD, Kemboja, Republik Indonesia, Republik Demokratik Rakyat Lao, Malaysia, Republik Kesatuan Myanmar, Republik Filipina, Republik Singapura, Thailand dan Republik Sosialis Viet Nam, sekali gus mengukuhkan semula komitmen bersama untuk mempererat kerjasama maritim

serta memajukan pembangunan pelabuhan serantau.

Majlis Perasmian telah disempurnakan oleh Timbalan Menteri Ekonomi, Perdagangan dan Industri, Yang Mulia Datin Seri Paduka Dayang Hajah Tutiaty binti Haji Abdul Wahab.

Dalam ucapan alu-aluannya, Yang Mulia Timbalan Menteri Ekonomi, Perdagangan dan Industri merakamkan penghargaan kepada Negara-negara Anggota ASEAN, pertubuhan gabungan dan rakan dialog atas komitmen serta kerjasama berterusan yang diberikan.

Yang Mulia Timbalan Menteri turut menekankan bahawa selain memudahkan pertukaran maklumat dan kepakaran teknikal, persatuan berkenaan juga berperanan membina kepercayaan, mengukuhkan rangkaian profesional dan menggalakkan kerjasama praktikal yang menyokong kelancaran perdagangan serantau.

Tambah Yang Mulia Timbalan

Menteri lagi, usaha berkenaan juga membolehkan pelabuhan meningkatkan operasi, memperkukuh keupayaan serta menangani cabaran bersama secara kolektif.

Mesyyarat berkenaan dipengerusikan oleh Ketua Pelabuhan MPABD, Kapten Basza Alexandar bin Haji Basri.

Di bawah kepimpinannya, beliau menegaskan semula komitmen bersama ahli-ahli untuk membangunkan sektor pelabuhan serantau yang lebih bersepadu dan berdaya tahan.

Beliau turut menekankan bahawa pemeteraian Memorandum Persefahaman (MoU) bersama China Ports and Harbours Association (CPHA) merupakan langkah penting ke arah memperluas jaringan kerjasama, memudah cara pertukaran kepakaran dan memperkukuh hubungan kerjasama antara pelabuhan.

Kapten Basza Alexandar turut mengenal pasti kajian semula

Perlembagaan dan Undang-undang Kecil APA, serta cadangan Matlamat Strategik APA, sebagai keutamaan utama dalam memperkukuh tadbir urus persatuan dan menentukan hala tuju masa depannya.

Dalam mengakhiri ucapan pembukaan, beliau menyeru agar perbincangan dilaksanakan secara konstruktif bagi memastikan keutamaan strategik berkenaan dapat dimajukan dengan berkesan.

Penganjuran 50th APA Main Meeting oleh MPABD turut mencerminkan peranan pihak berkuasa berkenaan dalam menghimpunkan pihak berkuasa pelabuhan serantau untuk berkongsi kepakaran, menangani cabaran bersama dan meneroka peluang kerjasama.

Ia juga memperlihatkan peranan MPABD sebagai badan pengawal selia, pemudah cara pembangunan sektor serta wakil NBD dalam memajukan sektor maritim yang selamat, cekap dan mampan.

Sepanjang tiga hari mesyyarat, pelbagai agenda akan dibincangkan, termasuk pembangunan pelabuhan serantau, amalan terbaik dalam operasi serta peluang kerjasama rentas sempadan.

Sesi plenari pula menyediakan ruang kepada para ahli untuk menilai kemajuan yang telah dicapai secara bersama serta mengenal pasti keutamaan bersama bagi komuniti pelabuhan ASEAN.

Mesyyarat berkenaan merupakan satu pencapaian penting dalam usaha berterusan APA untuk memperkukuh kerjasama pelabuhan serantau.

Melalui penglibatannya dalam persatuan berkenaan, MPABD terus memperkukuh jalinan kerjasama bagi menyokong keutamaan maritim NBD serta menyumbang kepada pembentukan rangkaian pelabuhan ASEAN yang lebih terhubung, berdaya saing dan berdaya tahan.

GALERI JUBLI EMAS HUBUNGAN PERTAHANAN NBD-REPUBLIK SINGAPURA DIRASMIKAN

SETIAUSAHA Tetap (Dasar dan Pentadbiran), Kementerian Pertahanan, Brigedier Jeneral (B) Dato Seri Pahlawan Mohammad Sharif bin Dato Paduka Haji Ibrahim, dan Pesuruhjaya Tinggi Republik Singapura ke Negara Brunei Darussalam (NBD), Tuan Yang Terutama Yip Wei Kiat hadir menyempurnakan majlis berkenaan.

Oleh : Pg. Siti Redzaimi Pg. Haji Ahmad
Foto : Muhammad Asri Awang Haji Abas

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 14 Oktober. - Galeri Jubli Emas Hubungan Pertahanan Negara Brunei Darussalam (NBD) dan Republik Singapura telah dibuka secara rasmi pada hari ini di Hab Tenaga Brunei Dermaga Diraja.

Majlis tersebut disempurnakan bersama oleh Setiausaha Tetap (Dasar dan Pentadbiran), Kementerian Pertahanan, Brigedier Jeneral (B) Dato Seri Pahlawan Mohammad Sharif bin Dato Paduka Haji Ibrahim, dan Pesuruhjaya Tinggi Republik Singapura ke NBD, Tuan Yang Terutama Yip Wei Kiat.

Majlis dimulakan dengan acara pemotongan reben, diikuti dengan tayangan montaj video yang menyoroti hubungan persahabatan dan kerjasama pertahanan yang erat antara NBD dan Republik Singapura.

Kedua-dua tetamu kehormat kemudiannya melawat galeri sebelum majlis diakhiri dengan sesi bergambar ramai.

Galeri Jubli Emas mempamerkan lima dekad persahabatan, kepercayaan dan kerjasama pertahanan antara NBD dan Republik Singapura.

Melalui paparan detik-detik

SETIAUSAHA Tetap (Dasar dan Pentadbiran), Kementerian Pertahanan, dan Tuan Yang Terutama Pesuruhjaya Tinggi Republik Singapura ke NBD semasa melawat galeri tersebut.

penting dan pengalaman bersama, galeri ini memperlihatkan hubungan erat antara kepimpinan dan institusi pertahanan kedua-dua negara, sekali gus mencerminkan kesinambungan kerjasama yang terus berkembang dan diperkukuh merentasi generasi.

Galeri ini turut memaparkan perkembangan kerjasama ketenteraan dua hala antara Angkatan Bersenjata Diraja Brunei (ABDB) dan Angkatan Bersenjata Republik Singapura sejak tahun 1976, termasuk latihan bersama, pertukaran anggota, program pembangunan profesional serta

kursus-kursus ketenteraan yang dilaksanakan di kedua-dua negara.

Kerjasama berterusan ini telah memperkukuh persefahaman bersama, meningkatkan kesalingoperasian serta mengeratkan hubungan profesional dan persahabatan dalam kalangan anggota kedua-dua angkatan tentera.

Turut hadir ialah Setiausaha-setiausaha Tetap dari Kementerian Pertahanan, dan Kementerian Pendidikan, Pemerintah-pemerintah Angkatan Tentera, Timbalan-timbalan

Setiausaha Tetap dari Kementerian-kementerian berkenaan, Atase-atase dan Penasihat-penasihat Pertahanan Negara-negara Sahabat, pegawai-pegawai kanan Kementerian Pertahanan dan ABDB, serta wakil-wakil institusi pendidikan dan persatuan.

Galeri Jubli Emas akan dibuka kepada orang ramai mulai dari 15 hingga 25 Oktober 2026.

Orang ramai disarankan untuk merujuk jadual lawatan yang telah dimuat naik melalui akaun Instagram rasmi Kementerian Pertahanan, @mindefbrunei.

Latihan AUN-QA tingkatan keupayaan penilaian program pengajian

Siaran Akhbar dan Foto : Kementerian Pendidikan

GADONG, Khamis, 15 Oktober. - Seramai 30 peserta yang terdiri daripada pegawai-pegawai Kementerian Pendidikan serta tenaga akademik dari Institusi Pengajian Tinggi Awam dan Swasta berjaya menamatkan latihan AUN-QA Training Course for Accomplishing Programme Assessment (Tier 1) selama empat hari yang bermula pada 12 Oktober 2026 lalu

bertempat di The Centrepont Hotel, Gadong. Kursus latihan intensif tersebut dianjurkan oleh Kementerian Pendidikan melalui Urus Setia Majlis Kebangsaan Pengiktirafan Kelulusan (MKPK), dengan kerjasama Jabatan Pengajian Tinggi dan ASEAN University Network - Quality Assurance (AUN-QA).

SETIAUSAHA Tetap (Pengajian Tinggi), Kementerian Pendidikan ketika hadir dan bergambar ramai pada Majlis Penyampaian Sijil kepada peserta Latihan AUN-QA Training Course for Accomplishing Programme Assessment (Tier 1).

Sehubungan itu, majlis penyampaian sijil kepada para peserta disempurnakan oleh Setiausaha Tetap (Pengajian Tinggi), Kementerian Pendidikan, Dr. Haji Azman bin Ahmad, yang hadir selaku tetamu kehormat majlis.

Terdahulu, Setiausaha Kerja Urus Setia MKPK, Awang Haji Mohd. Fadzillah bin Haji Abdullah, dalam ucapan alu-aluannya menzahirkan penghargaan kepada para jurulatih dan peserta atas komitmen serta penglibatan mereka sepanjang kursus. Beliau menekankan bahawa penganjuran latihan ini merupakan salah satu inisiatif strategik Urus Setia MKPK bersama Jabatan Pengajian Tinggi dalam usaha memperkukuh pembangunan kapasiti pegawai dan tenaga

akademik dalam bidang jaminan kualiti.

Latihan ini diharap dapat meningkatkan keupayaan penilaian dalam institusi, di samping menyemai budaya penambahbaikan berterusan bagi memperkukuh mutu pengajian tinggi di negara ini.

Sementara itu, Profesor Madya Dr. Ornsiri Cheunsuang selaku *lead trainer* menjelaskan bahawa kursus ini memberi pendedahan menyeluruh mengenai ekosistem jaminan kualiti, rangka kerja AUN-QA, kriteria penilaian, serta pendekatan PDCA bagi penilaian sendiri di peringkat program.

Beliau turut menambah bahawa latihan ini memberi

peluang kepada peserta untuk menjalankan analisis jurang program dan memperbaiki sistem jaminan kualiti bagi menutup jurang yang dikenal pasti.

Sepanjang bengkel, peserta didedahkan kepada model AUN-Quality Assurance dan dilatih mengenal pasti elemen penting ekosistem jaminan kualiti, memahami rangka kerja AUN-QA, serta mengaplikasikan kriteria penilaian program secara sistematik.

Latihan ini dikendalikan oleh tiga pakar AUN-QA iaitu Profesor Madya Dr. Ornsiri Cheunsuang, Profesor Dr. Clarita D. Carillo, dan Dr. Sharul Tarajiman bin Haji Tajuddin.

EKSPLO PENJARA SE-BORNEO 2026 KETENGAHKAN KREATIVITI, KEMAHIRAN PENGHUNI

Oleh : Nooradini Haji Abas
Foto : Pg. Mohd. Aminol Adi Azraie Pg. Haji Nikman

BANDAR SERI BEGAWAN, Jumaat, 16 Oktober. - Jabatan Penjara dan Jabatan Bandaran Bandar Seri Begawan (JB BSB) dengan kerjasama AIZ Event Management selaku pengendali acara menganjurkan Ekspo Produk Penjara Se-Borneo, yang berlangsung selama tiga hari bermula hari ini hingga 18 Oktober 2026, bertempat di kawasan lapang Dermaga Diraja, di ibu negara.

Hadir selaku tetamu kehormat pada Majlis Pembukaan Rasmi Ekspo berkenaan, Setiausaha Tetap (Keselamatan, Penguatkuasaan dan Perundangan), Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri (KHEDN), Dayang Hajah Nor Hamidah binti Haji Hamidon.

Turut hadir, Pemangku Pengerah Penjara dan Pemangku Pengerusi Lembaga Bandaran Bandar Seri Begawan selaku Pengerusi Bersama Majlis dan ketua-ketua jabatan di KHEDN.

Majlis dimulakan dengan bacaan Surah Al-Fatihah dan Doa

Selamat yang dipimpin oleh Guru Agama Institusi Penjara Maraburong Fasa III, Jabatan Penjara, Awang Muhd. Yusri bin Othman.

Acara diteruskan dengan tayangan video mengenai Program Pemerkasaan Pemulihan Jabatan Penjara, yang memaparkan pelbagai inisiatif dan usaha yang dilaksanakan dalam memperkasa program pemulihan, pembangunan kemahiran serta persediaan para penghuni untuk kembali ke pangkuan masyarakat.

Majlis diteruskan dengan perasmian Ekspo Produk Penjara Se-Borneo 2026 oleh tetamu kehormat majlis, diikuti dengan penyampaian sijil penyertaan kepada para peserta sebagai tanda penghargaan atas penglibatan dan sokongan mereka dalam menjayakan ekspo berkenaan.

Tetamu kehormat majlis seterusnya mengadakan lawatan ke ruai pameran dan jualan, yang menampilkan pelbagai hasil tangan, produk perusahaan serta karya kreatif daripada institusi

SETIAUSAHA Tetap (Keselamatan, Penguatkuasaan dan Perundangan), Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri semasa meninjau ekspo tersebut yang diadakan di kawasan lapang Dermaga Diraja.

penjara Negara Brunei Darussalam (NBD) dan penjara-penjara Borneo.

Penganjuran Ekspo Penjara Se-Borneo 2026 merupakan salah satu platform yang disediakan bagi mengetengahkan hasil kreativiti dan kemahiran para penghuni yang diperoleh menerusi pelbagai program pemulihan, latihan vokasional dan pembangunan kemahiran yang dilaksanakan di institusi penjara.

Ekspo berkenaan menampilkan pelbagai hasil tangan, produk perusahaan dan karya kreatif yang dihasilkan oleh institusi penjara di NBD dan Borneo, termasuk Penjara Pusat Limbang dan Penjara Pusat Miri serta Lembaga Pemasarakatan Kalimantan, Republik Indonesia.

Sepanjang tiga hari berlangsung, orang ramai berpeluang mengunjungi pelbagai pameran dan demonstrasi, di samping mendapatkan produk-produk hasil tangan yang dihasilkan oleh para penghuni.

Antara produk yang dipamerkan dan ditawarkan termasuk perabot, hasil kerja kayu, kraf tangan, kaligrafi, ukiran, hiasan rumah, cenderamata, produk jahitan, bakul dan hasil anyaman serta pelbagai

perusahaan makanan.

Selain pameran dan jualan produk hasil perusahaan penghuni penjara, ekspo berkenaan turut menampilkan penyertaan pengusaha dalam kalangan Rakan Seliaan (RS) serta pengusaha di bawah Satu Kampung Satu Produk (1K1P) yang mempamerkan dan memasarkan pelbagai produk keluaran tempatan.

Penyertaan berkenaan bukan sahaja mempelbagaikan pilihan produk yang ditawarkan kepada para pengunjung, malah turut membuka peluang kepada pengusaha tempatan untuk memperkenalkan, mempromosi dan memperluas pasaran hasil perusahaan masing-masing kepada orang ramai.

Kepelbagaian produk yang diketengahkan bukan sahaja memperlihatkan bakat dan kreativiti para penghuni, malah mencerminkan kemahiran praktikal yang telah dibangunkan melalui latihan dan program pemulihan yang berterusan.

Produk-produk berkenaan turut ditawarkan pada harga yang berpatutan, sekali gus memberi peluang kepada orang ramai untuk mendapatkan barangan yang mempunyai nilai seni, kegunaan dan keunikan tersendiri.

Selain menjadi platform jualan dan pameran, ekspo berkenaan turut membawa mesej penting mengenai usaha pemulihan dan reintegrasi sosial para penghuni penjara. Hasil karya yang dipamerkan mencerminkan usaha, kesungguhan dan kemahiran yang dibangunkan oleh para penghuni sebagai persediaan untuk membina kehidupan yang lebih produktif selepas menjalani tempoh hukuman.

Sokongan orang ramai melalui pembelian produk-produk berkenaan bukan sahaja menghargai usaha dan hasil kerja para penghuni, malah turut

memberikan dorongan dan motivasi kepada mereka untuk terus mengembangkan potensi serta kemahiran yang dimiliki.

Sokongan berkenaan turut mendukung usaha Jabatan Penjara dalam menyediakan peluang pembelajaran, pembangunan kemahiran dan latihan vokasional sebagai persediaan para penghuni untuk menjalani kehidupan yang lebih produktif selepas pembebasan.

Penyertaan institusi penjara dari Borneo turut menjadikan ekspo berkenaan sebagai platform bagi mengetengahkan kepelbagaian hasil perusahaan serta menggalakkan perkongsian, pengalaman dan amalan dalam bidang pemulihan, pembangunan kemahiran dan reintegrasi penghuni dalam kalangan institusi penjara serantau.

Secara keseluruhannya, penganjuran Ekspo Produk Penjara Se-Borneo 2026 diharap dapat meningkatkan lagi kesedaran dan kefahaman masyarakat terhadap kepentingan program pemulihan serta pembangunan kemahiran yang dilaksanakan oleh institusi penjara.

Ekspo berkenaan juga diharap dapat terus memperkukuh hubungan kerjasama antara institusi penjara serantau, khususnya dalam perkongsian pengalaman, pengetahuan dan amalan terbaik berkaitan pemulihan serta pembangunan kemahiran penghuni.

Pada masa yang sama, sokongan dan penglibatan masyarakat juga diharapkan dapat menjadi pemangkin kepada usaha berterusan Jabatan Penjara dalam membantu para penghuni menjalankan proses pemulihan dan seterusnya kembali berperanan sebagai anggota masyarakat yang produktif dan bertanggungjawab.

74 PELAJAR SU ANTARABANGSA JERUDONG TERIMA SIJIL

JERUDONG, Jumaat, 16 Oktober. - Sejak penubuhan sekolah agama secara formal tujuh dekad yang lalu, dalam tahun 1956, di bawah kepimpinan bijaksana Al-Marhum Sultan Haji Omar 'Ali Saifuddin Sa'adul Khairi Waddien yang berpandangan jauh, kita dapat menyaksikan dan merasa sendiri kesan dan impak positif amalan beragama dalam kehidupan seharian masyarakat dan penduduk di Negara Brunei Darussalam (NBD) pada hari ini.

Kehidupan rukun damai yang kita nikmati sekian lama adalah hasil dan natijah dari tarbiah serta keberkatan pendidikan agama yang diberikan kepada rakyat dan penduduk di negara ini, khususnya pendidikan asas agama yang diajarkan secara formal melalui sekolah-sekolah agama kepada anak-anak dari sejak usia kecil lagi.

Perkara tersebut dinyatakan oleh Setiausaha Tetap, Kementerian Hal Ehwal Ugama, Dr. Awang Haji Mohammed Hussain bin Pehin Penyurat Awang Haji Ahmad semasa menyampaikan ucapannya pada

Majlis Penyampaian Sijil Peperiksaan Sekolah-Sekolah Rendah Ugama (SSSRU) bagi Darjah VI Tahun 1447 Hijrah / 2025 Masihi yang diadakan di Art Centre, Jerudong International School (JIS).

Matlamat pendidikan agama jelasnya, adalah agar ia akan memupuk kefahaman ajaran agama Islam serta menanamkan nilai-nilai akhlak terpuji melalui pengamalan ajaran-ajaran Islam dalam diri setiap murid dan juga masyarakat umumnya.

Justeru, peranan setiap sekolah agama adalah untuk memberikan asas pengetahuan agama yang betul, mencorak akhlak dan budi pekerti yang mulia, serta mendidik jiwa anak-anak untuk menjauhi perbuatan yang tidak disukai dan dilarang oleh ajaran Islam dengan hasrat setiap lulusan dari sekolah agama akan dapat mengamalkan dan mempraktikkan ajaran-ajaran murni agama Islam dalam kehidupan mereka.

Hasrat ini adalah bertepatan dengan titah Al-Marhum Sultan Haji Omar 'Ali Saifuddin Sa'adul Khairi Waddien ketika

SETIAUSAHA Tetap, Kementerian Hal Ehwal Ugama ketika menyampaikan sijil kepada salah seorang pelajar.

menubuhkan sekolah agama pada 16 September 1956.

"Alhamdulillah, persekolahan agama di NBD sejak sekian lama telah menyumbang dengan berkesan kepada kemantapan kehidupan beragama di negara ini, sehingga dapat melahirkan generasi demi generasi, silih berganti yang berpegang teguh kepada ajaran-ajaran agama Islam berlandaskan akidah Ahli Sunnah Waljamaah dan dapat menjamin kehidupan bernegara dan bermasyarakat dalam keadaan aman damai, harmoni dan sejahtera.

"Saya difahamkan bahawa majlis yang diadakan pada hari ini adalah sebagai tanda kesyukuran dan pengiktirafan kepada pencapaian para pelajar yang telah berjaya dalam Peperiksaan Sijil Sekolah-Sekolah Rendah Ugama Brunei bagi Tahun 2025. Inisiatif seumpama ini menunjukkan rasa pemedulian dan mencerminkan keprihatinan pihak sekolah dalam menghargai usaha tekun dan gigih yang telah ditunjukkan oleh pelajar-pelajar sekalian," terang beliau.

Selain meningkatkan amalan, beliau turut menyeru supaya pelajar-pelajar akan sentiasa menjaga maruah agama, nama baik ibu bapa serta keluarga, bangsa dan negara dan menghindarkan dari terlibat

dengan gejala-gejala sosial seperti penyalahgunaan dadah, pergaulan bebas tanpa batasan dan apa jua aktiviti-aktiviti yang tidak bermoral, yang setentunya tidak memberi apa-apa manfaat bahkan akan mendatangkan mudarat.

Oleh itu, tegasnya lagi, amalkan ilmu agama yang dipelajari itu untuk kebaikan masa hadapan pelajar-pelajar sekalian dan jadikan ilmu agama sebagai panduan sepanjang masa, duniawi dan ukhrawi.

Seramai 74 pelajar Sekolah Ugama JIS menerima sijil dalam Majlis Penyampaian SSSRU bagi Darjah VI Tahun 1447H / 2025M yang diadakan petang tadi.

Terdahulu, majlis dimulakan dengan bacaan Surah Al-Fatihah, diikuti persembahan tausyeh Qalamun Qadim dan hafazan Surah Al-Mulk. Majlis diteruskan dengan ucapan alu-aluan oleh Guru Besar Sekolah Ugama JIS, Dayang Hajah Noraidah binti Haji

Oleh : Aimi Sani
Foto : Azmah Haji Ahad

Tengah dan diikuti dengan ucapan Pengetua JIS, Nicholas Sheehan.

Majlis turut diserikan dengan persembahan slaid dan tausyeh, diikuti penyampaian sijil kepada para pelajar oleh tetamu kehormat majlis. Majlis kemudiannya diakhiri dengan bacaan Doa Selamat oleh tenaga pengajar sekolah berkenaan, Awang Mohd. Norisham bin Haji Kamis diikuti dengan sesi bergambar ramai.

Penganjuran majlis ini merupakan wadah untuk mengiktiraf pencapaian akademik para pelajar, di samping menghargai sokongan ibu bapa serta komitmen guru dalam membimbing mereka mencapai kejayaan. Pengiktirafan ini juga diharap dapat menjadi dorongan kepada para pelajar untuk terus berusaha mencapai kecemerlangan dalam bidang akademik dan pendidikan agama.

Penyakit kardiovaskular punca utama kematian di NBD

Oleh : Wan Mohamad Sahran Wan Mohamad

>> Muka 7

Kemajuan dalam bidang pembedahan tambah Yang Berhormat, seperti Minimally Invasive Direct Coronary Artery Bypass (MIDCAB) dan Totally Endoscopic Coronary Artery Bypass (TECAB), telah membantu memendekkan tempoh kemasukan ke hospital dan meningkatkan pengalaman pesakit tanpa menjejaskan kadar kematian dan morbiditi.

Seiring dengan perkembangan perkhidmatan ini, Yang Berhormat seterusnya menekankan, pelaksanaannya perlu disokong oleh tadbir urus klinikal yang sewajarnya, pemilihan pesakit yang teliti, pasukan multidisiplin yang berkemahiran serta laluan penjagaan susulan yang jelas.

"Bagi pesakit yang sedang pulih selepas mengalami kejadian jantung atau menjalani prosedur rawatan, penjagaan perlu diteruskan selepas mereka dibenarkan pulang dari hospital. Pemulihan jantung, pematuhan terhadap pengambilan ubat-ubatan dan pengurusan faktor risiko secara berterusan merupakan aspek penting bagi menyokong proses pemulihan dan mengekalkan kesihatan jangka panjang", jelas Yang Berhormat lagi.

Penyelarasan rapat antara hospital, Yang Berhormat menambah, perkhidmatan penjagaan kesihatan primer dan perkhidmatan komuniti dapat membantu pesakit mengekalkan kemajuan pemulihan serta mencegah komplikasi yang boleh dielakkan.

Jelas Yang Berhormat, seiring dengan peningkatan usia penduduk dan pertambahan bilangan individu yang hidup lebih lama, permintaan terhadap penjagaan penyakit kronik dijangka terus meningkat. Usaha pencegahan dan penyampaian perkhidmatan yang diselenggarakan dengan baik akan membantu kita memenuhi permintaan tersebut secara mampan.

"Adapun Kongres AFCC 2026 yang berlangsung dari 15 hingga 18 Oktober itu anjuran Brunei Cardiac Society, bersempena dengan Mesyuarat Saintifik Tahunan Kali Ke-13, dan menghimpunkan lebih 700 profesional penjagaan kesihatan, termasuk pakar kardiologi tempatan dan antarabangsa.

"Kali terakhir NBD menjadi tuan rumah kongres berkenaan ialah pada tahun 2017. Kongres tersebut menjadi wadah perkongsian ilmu dan pengalaman dalam bidang kardiologi, termasuk pencegahan penyakit kardiovaskular, teknologi rawatan jantung terkini, pengimejan lanjutan dan penggunaan Kecerdasan Buatan dalam penjagaan kesihatan," kongsi Yang Berhormat.

Kongres berkenaan Yang Berhormat berharap dapat memperkukuh kerjasama serantau dalam bidang amalan klinikal, penyelidikan, latihan dan inovasi, sekali gus menyumbang kepada peningkatan kualiti penjagaan kardiovaskular di seluruh ASEAN.

yang berkaitan serta membina jaringan profesional.

Selain itu, mereka juga berpeluang mendapatkan maklumat mengenai jawatan peringkat permulaan, latihan, penempatan industri dan peluang pekerjaan untuk graduan.

Sebagai sebahagian daripada aktiviti Pesta Konvo, pengagihan jubah graduasi turut dilaksanakan bagi para bakal graduan.

Pengagihan berkenaan merangkumi lace, jubah serta jempunan konvokesyen bagi kumpulan pelajar daripada sekolah dan program IBTE yang berkenaan. Sesi pertama dijalankan dari pukul 9.45 pagi hingga 12.15 tengah hari, manakala sesi kedua berlangsung dari pukul 1.30 petang hingga 4.30

petang.

Melalui penganjuran Career Fair, peluang melanjutkan pengajian dan pengagihan jubah graduasi, IBTE terus memberikan sokongan kepada para bakal graduan dalam mempersiapkan diri untuk melangkah ke alam pekerjaan, keusahawanan, pendidikan lanjutan dan laluan kerjaya yang bersesuaian.

Pesta Konvo 2026 bukan sahaja menjadi wadah untuk meraikan pencapaian para graduan dalam pendidikan teknikal dan vokasional, malah turut menyediakan platform bagi mereka mempersiapkan diri untuk menghadapi fasa seterusnya dengan lebih yakin, berpengetahuan dan mempunyai jaringan yang bermakna.

IBTE lancar Pesta Konvo 2026, meneroka peluang kerjaya

Oleh : Wan Mohamad Sahran Wan Ahmadi

Foto : Mohd. Zul-Izzi Haji Duraman

PENGARAH Urusan Adinin Group of Companies, Awang Haji Musa bin Haji Adinin ketika hadir semasa Majlis Pelancaran Pesta Konvo.

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 15 Oktober. - Institut Pendidikan Teknikal Brunei (IBTE) hari ini melancarkan Pesta Konvo 2026, yang merupakan salah satu wadah meraikan kejayaan para pelajar yang bakal menamatkan pengajian, di samping menyediakan peluang kepada mereka untuk meneroka langkah seterusnya selepas tamat pengajian.

Majlis Pelancaran Pesta Konvo yang bertempat di Munawwarah Hall 2, Aras 7, Setia Point, di sini, disempurnakan oleh Pengarah Urusan Adinin Group of

Companies, Awang Haji Musa bin Haji Adinin, selaku Ahli Lembaga Pengelola IBTE.

Selepas acara pelancaran, IBTE Career Fair 2026 telah diadakan bagi menghimpunkan pihak majikan serta Institusi Pengajian Tinggi (IPT) dalam memberi peluang kepada para pelajar dan bakal graduan IBTE untuk meneroka peluang kerjaya, latihan dan juga peluang pekerjaan bagi graduan serta laluan untuk melanjutkan pengajian.

Career Fair berkenaan disertai oleh pelbagai majikan daripada

beberapa sektor industri, antaranya Adinin Works and Engineering, Brunei Fertilizer Industries (BFI), Brunei Innovation Lab (BIL), ESCA Marine and Engineering, Joffren Omar Company, Mahkota Maju Massutera Engineering, Mashhor General Contractor, Megamas Training Company, Serikandi Group of Companies, The Empire Brunei, serta beberapa organisasi lain yang mengambil bahagian.

Selain peluang pekerjaan, Career Fair berkenaan turut memberi ruang kepada para bakal graduan untuk meneroka peluang melanjutkan pengajian ke peringkat yang lebih tinggi.

Antara IPT yang mengambil bahagian ialah JPMC College of Health Sciences, Kolej International Graduate Studies (Kolej IGS), Laksamana College of Business dan Micronet International College, yang menyediakan peluang kepada para pelajar untuk mengetahui lebih lanjut mengenai laluan pendidikan selepas menamatkan pengajian di IBTE.

Penganjuran Career Fair berkenaan bertujuan menggalakkan para pelajar supaya lebih proaktif dalam merancang masa depan mereka.

Para pelajar digalakkan untuk berinteraksi dengan majikan, meneroka peluang di luar bidang pengajian, mengemukakan soalan

PROGRAM PEMULIHAN BERASASKAN KEMAHIRAN PERKUKUH PEMBANGUNAN MODAL INSAN

SETIAUSAHA Tetap (Keselamatan, Penguatkuasaan dan Perundangan), Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri ketika hadir dan bergambar ramai semasa Projek Penanaman Padi Bukit yang diadakan di Penjara Maraburong.

TUTONG, Khamis, 15 Oktober. - Sebagai sebahagian daripada usaha berterusan untuk memperkukuh program pemulihan berasaskan kemahiran dan pembangunan modal insan, Jabatan Penjara melalui Bahagian Pemulihan dan Reintegrasi telah melaksanakan Projek Penanaman Padi Bukit di Penjara Maraburong.

Hadir selaku tetamu kehormat pada majlis berkenaan, Setiausaha Tetap (Keselamatan, Penguatkuasaan dan Perundangan), Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri (KHEDN), Dayang Hajah Nor Hamidah binti Haji Hamidon.

Turut hadir, Pemangku Pengarah Penjara, Ahli-ahli Lembaga Pengarah dan Badan Penasihat Syariah Bank Islam Brunei Darussalam (BIBD), pegawai-pegawai kanan BIBD, ketua-ketua jabatan, jempunan khas, serta pegawai dan kakitangan di KHEDN.

Majlis dimulakan dengan bacaan Surah Al-Fatihah dan Doa Selamat yang dipimpin oleh Guru Ugama Institusi Penjara Maraburong Fasa III, Awang Mohd. Ramlan bin Haji Md. Jais, diikuti dengan acara penanaman padi bukit oleh tetamu kehormat majlis sebagai simbolik pelaksanaan projek berkenaan.

Majlis turut diserikan dengan persembahan tausiyah dan selawat oleh Kumpulan Al-Muslihun yang dianggotai oleh penghuni Penjara Maraburong.

Pelaksanaan Projek Penanaman Padi Bukit berkenaan merupakan sebahagian daripada kerjasama berterusan antara Jabatan Penjara dan BIBD yang memberi tumpuan kepada pembangunan modal insan, pendidikan dan pemerkasa kemahiran dalam kalangan penghuni. Kerjasama berkenaan juga mencerminkan komitmen bersama untuk menyediakan peluang pembelajaran yang bermakna serta membantu penghuni membina asas yang lebih kukuh

bagi menghadapi kehidupan selepas menjalani tempoh hukuman.

Projek yang dilaksanakan di kawasan seluas satu hektar berkenaan melibatkan seramai 14 penghuni yang sebelum ini turut menyertai Projek Penanaman Padi Hibrid yang diperkenalkan pada September lalu.

Penglibatan berterusan dalam kedua-dua projek berkenaan membolehkan para penghuni memperluas pengetahuan serta memperoleh pengalaman secara langsung dalam pelbagai aspek pertanian, termasuk penyediaan tapak, penanaman, pengurusan tanaman dan penuaian hasil.

Tanaman padi bukit berkenaan dijangka dapat dituai dalam tempoh kira-kira tiga bulan. Sepanjang tempoh berkenaan, para penghuni akan mengikuti latihan amali yang memberikan penekanan kepada pembangunan kemahiran teknikal, di samping memupuk nilai disiplin, tanggungjawab, ketekunan dan semangat kerjasama.

Pendekatan pembelajaran berasaskan pengalaman berkenaan dijangka mampu meningkatkan keyakinan diri serta membentuk sikap positif yang penting dalam proses reintegrasi ke dalam masyarakat.

Selain Projek Penanaman Padi Bukit dan Padi Hibrid, kerjasama antara kedua-dua belah pihak turut merangkumi Program Pendidikan Peringkat 'O' Level, latihan vokasional dan teknikal serta Program Green House Fertigasi.

Pendekatan yang menyeluruh berkenaan bertujuan untuk memperluas akses kepada pendidikan dan pembangunan kemahiran bagi meningkatkan kesiapsiagaan penghuni untuk menyertai semula masyarakat serta menyumbang secara positif kepada pembangunan negara.

Lebih daripada sekadar aktiviti pertanian, projek berkenaan memperlihatkan bagaimana pembelajaran berasaskan amali dapat dimanfaatkan sebagai medium pemulihan yang berkesan. Melalui penglibatan secara langsung dalam pengurusan tanaman dan pengeluaran hasil, para penghuni berpeluang memperoleh kemahiran yang mempunyai nilai ekonomi dan potensi aplikasi yang luas, termasuk dalam bidang pekerjaan dan keusahawanan.

Inisiatif berkenaan bukan sahaja memberikan pendedahan kepada bidang pertanian, malah turut berperanan sebagai platform pembelajaran praktikal yang membantu melengkapkan

Oleh : Rohani Haji Abdul Hamid
Foto : Hernie Sulaina Haji Othman

penghuni dengan kemahiran, nilai dan pengalaman yang boleh dimanfaatkan dalam kehidupan mereka selepas pembebasan.

Pada masa yang sama, inisiatif berkenaan turut mendukung usaha negara untuk memperkukuh ketahanan makanan dengan menggalakkan aktiviti pertanian dan pengeluaran hasil tempatan. Pendedahan kepada sektor pertanian juga diharap dapat meningkatkan kesedaran mengenai potensi industri berkenaan sebagai salah satu bidang yang mampu menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi dan kesejahteraan masyarakat.

Kerjasama antara Jabatan Penjara dan BIBD turut mencerminkan peranan penting sinergi antara sektor awam dan swasta dalam menyokong pembangunan sosial yang mampan. Dengan memberikan penekanan kepada pembangunan potensi individu,

pembentukan sahsiah dan penyediaan peluang kedua, usaha seumpama berkenaan membantu memperkukuh matlamat pemulihan dan reintegrasi yang lebih berkesan.

Jabatan Penjara akan terus memperkukuh dan memperluas program pemulihan yang berteraskan pembangunan kemahiran, peningkatan kebolehpasaran serta pembangunan diri penghuni bagi membantu mereka membuat peralihan yang lebih lancar untuk kembali ke pangkuan masyarakat.

Dengan kerjasama dan sokongan berterusan daripada pelbagai pihak, inisiatif berkenaan diharap dapat membentuk individu yang lebih berdaya tahan, berdiskari dan yakin untuk membina masa depan yang lebih baik, sekali gus menyumbang kepada pembangunan keluarga, masyarakat dan Negara Brunei Darussalam.

SEKITAR Projek Penanaman Padi Bukit di Penjara Maraburong.

MINDA PEMBACA

TAJUK-TAJUK MINDA PEMBACA :

1. 'Penyakit Kardiovaskular : Ancaman Kesihatan dalam Masyarakat'. Tarikh Tutup : 21 Oktober 2026
2. 'Transformasi Makna Komunikasi Dalam Era Teknologi'. Tarikh Tutup : 28 Oktober 2026
3. 'Kebakaran Hutan: Ancaman kepada Kehidupan Manusia Dan Haiwan'. Tarikh Tutup : 4 November 2026

TERMA DAN SYARAT :

1. Penyertaan dibuka kepada orang ramai yang berusia lingkungan **15 hingga 40 tahun**, yang terdiri daripada rakyat dan penduduk Negara Brunei Darussalam kecuali warga Jabatan Penerangan.
2. Pendapat awda hendaklah ditaip jarak **langkau dua baris** dan panjang pendapat awda mestilah antara **200 hingga 300 patah perkataan**.
3. **Nama penuh, nombor kad pengenalan, alamat lengkap dan nombor telefon** hendaklah disertakan dan dihantar kepada :

SIDANG PENGARANG MINDA PEMBACA
Bahagian **PELITA BRUNEI**, Jabatan Penerangan
Lapangan Terbang Lama, Berakas
Bandar Seri Begawan, BB3510
Negara Brunei Darussalam atau melalui e-mel :
pelita.brunei@information.gov.bn

Menangi
BND75

SETIAP MINGGU

Tunggu apa lagi ... Hantarkan pendapat awda sekarang

JANGAN BIARKAN RUMAH KITA KEHILANGAN RAHMAT

KHUTBAH JUMAAT NEGARA BRUNEI DARUSSALAM
05 JAMADILAWAL 1448 / 16 OKTOBER 2026

 جباتن حال احوال مسجد
 JABATAN HAL EHWAL MASJID
 KEMENTERIAN HAL EHWAL UGAMA
 NEGARA BRUNEI DARUSSALAM

RUMAH YANG BENAR-BENAR TENANG

Mengingat Allah SWT

Menjaga ibadah

Memelihara hubungan
sesama keluarga

Menjauhi perkara-perkara
yang ditegah serta dilarang
Allah SWT

HIDUPKAN SUASANA BERUGAMA DI RUMAH

Membiasakan keluarga dengan
zikir dan bacaan al-Quran serta
mempelajari ajaran agama
bersama-sama.

Bacalah al-Quran di rumah dan
berusahalah memahami serta
mengamalkan petunjuknya.

MUHASABAH

Adakah sembahyang
dijaga di rumah kita?

Adakah percakapan kita
menenangkan atau
menyakitkan hati keluarga?

Adakah rezeki yang dibawa
pulang ke rumah diperolehi
dengan cara yang halal?

Muhasabah ini hendaklah
membawa kita kepada
pembaikan, bukan kepada
sikap saling menyalahkan.

PERKARA YANG PERLU KITA BERI PERHATIAN

Memutuskan
hubungan
kekeluargaan.

Menderhaka
kepada kedua
ibu bapa.

Mengambil atau
menggunakan harta
anak yatim secara zalim.

Terlibat dalam riba.

Mengabaikan zikir
dan ibadah di rumah.

BAWA RAHMAT KE DALAM RUMAH

- Jagalah hubungan kekeluargaan
- Berbaktilah kepada kedua-dua ibu bapa
- Jauhilah harta yang haram dan riba
- Peliharalah amanah
- Hidupkanlah rumah dengan zikir dan ibadah
- Jagalah percakapan
- Jauhkanlah rumah kita daripada perbuatan maksiat dan perkara yang ditegah.

MULAKAN HARI INI

Luangkan sedikit masa
bersama keluarga.

Ketika berbual letakkan telefon bimbit
agar kita benar-benar mendengar.

Apabila tersalah kata, minta maaf
dan perbaiki cara kita menegur.

SILA IMBAS KOD QR UNTUK MENDAPATKAN KHUTBAH
JUMAAT YANG LENGKAP DAN UNTUK MENGIKUTI
CHANNEL WHATSAPP KHUTBAH JUMAAT NEGARA BRUNEI
DARUSSALAM.

KHUTBAH JUMAAT

CHANNEL WHATSAPP

MENINGKATKAN KECEKAPAN, KUALITI PERKHIDMATAN KUTIPAN SAMPAH

SETIAUSAHA Tetap, Kementerian Pembangunan, Dr. Chin Wei Keh ketika hadir dan bergambar ramai pada majlis tersebut (atas) manakala gambar kanan, sekitar majlis penandatanganan.

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 14 Oktober. - Jabatan Alam Sekitar, Taman dan Rekreasi (JASTRe), Kementerian Pembangunan telah mengadakan Majlis Penandatanganan Dokumen Perjanjian bagi Program Perkhidmatan Kutipan Sampah Rumah ke Rumah di Perumahan Negara Kampung Rimba bersama enam buah syarikat perkhidmatan kutipan sampah yang berlangsung di Dewan Betabur, Kementerian Pembangunan, hari ini.

Hadir selaku tetamu kehormat bagi menyaksikan majlis penandatanganan berkenaan ialah Setiausaha Tetap, Kementerian Pembangunan, Dr. Chin Wei Keh.

Turut hadir, pegawai-pegawai kanan dan kakitangan Kementerian Pembangunan, ketua-ketua kampung Perumahan

Negara Kampung Rimba serta wakil-wakil Majlis Perundingan Kampung.

Acara kemudiannya diteruskan dengan tayangan video yang memperkenalkan Program Perkhidmatan Kutipan Sampah Rumah ke Rumah di Perumahan Negara Kampung Rimba, sebelum disusuli dengan upacara penandatanganan dokumen perjanjian.

Terdahulu, Pengarah Alam Sekitar, Taman dan Rekreasi, Dayang Hajah Martinah binti Haji Tamit dalam ucapannya menekankan akan kepentingan kerjasama dan komitmen semua pihak dalam memastikan kejayaan pelaksanaan program ini.

Beliau turut menjelaskan bahawa inisiatif berkenaan adalah selaras dengan Pelan Strategik

Kementerian Pembangunan, khususnya dalam usaha mempertingkatkan mutu penyampaian Perkhidmatan Awam serta menyokong aspirasi negara ke arah merealisasikan Wawasan Brunei 2035.

Majlis penandatanganan dokumen perjanjian ini merupakan satu langkah penting dalam memperkukuh kerjasama strategik antara pihak kerajaan dengan syarikat-syarikat perkhidmatan kutipan sampah. Kerjasama ini diharapkan dapat menyumbang kepada pelaksanaan sistem pengurusan sisa pepejal yang lebih sistematik, cekap dan mampan.

Melalui program ini, perkhidmatan kutipan sampah dari rumah ke rumah di kawasan Perumahan Negara Kampung Rimba akan dilaksanakan secara

Oleh : Rohani Haji Abdul Hamid
Foto : Mohd. Zul-Izzi Haji Duraman

lebih menyeluruh dan teratur melalui pakej langganan yang telah ditetapkan.

Pendekatan ini bertujuan meningkatkan kecekapan serta kualiti perkhidmatan kutipan sampah, di samping menggalakkan amalan kitar semula dan memupuk kesedaran masyarakat mengenai kepentingan pengurusan sisa yang bertanggungjawab.

Enam buah syarikat perkhidmatan kutipan sampah yang dilantik bagi melaksanakan program ini ialah Syarikat Riziqi Enterprise, Mashhor Cleaning Services Sdn. Bhd., MSS Mega Sdn. Bhd., RKS Syed Mohammed Sdn. Bhd., Perusahaan BHB dan Perusahaan Samphon Resik.

Sehubungan itu, JASTRe menyeru penduduk Perumahan

Negara Kampung Rimba agar memberikan kerjasama dan sokongan padu terhadap pelaksanaan sistem perkhidmatan kutipan sampah rumah ke rumah yang diperkenalkan.

Penglibatan aktif masyarakat, disokong oleh komitmen pihak kerajaan dan syarikat-syarikat perkhidmatan yang dilantik, amat penting bagi memastikan keberkesanan program ini serta menjamin kelestariannya dalam jangka panjang.

Orang ramai yang ingin mendapatkan maklumat lanjut mengenai program ini bolehlah menghubungi JASTRe melalui talian +673 2241262, melayari laman sesawang rasmi www.env.gov.bn atau mengikuti akaun Instagram rasmi JASTRe, '@jastre.bn'.

Raikan kepelbagaian budaya, memperkukuh hubungan antarabangsa

Oleh : Aimi Sani
Foto : Pg. Nur Hafilah Pg. Osman

NAIB Canselor Universiti Teknologi Brunei (UTB) ketika menyaksikan pameran pada Hari Kebudayaan Antarabangsa 2026 sempena Pesta Konvo UTB.

TUNGKU LINK, Rabu, 14 Oktober. - Universiti Teknologi Brunei (UTB) menganjurkan Hari Kebudayaan Antarabangsa 2026 bersempena dengan Pesta Konvo UTB 2026 yang bertempat di Dewan Serbaguna UTB, hari ini.

Bertemakan 'Inovasi Terbentuk Melalui Budaya', acara tersebut menghimpunkan warga universiti serta wakil misi diplomatik di Negara Brunei Darussalam (NBD) bagi meraikan kepelbagaian budaya dan memperkukuh hubungan antarabangsa.

Hadir selaku tetamu kehormat majlis ialah Naib Canselor UTB, Profesor Madya Pengiran Dr. Mohamad Iskandar bin Pengiran

Haji Petra.

Acara tersebut turut dihadiri oleh lapan orang duta dan pesuruhjaya tinggi, termasuk duta yang dilantik, serta seorang timbalan pesuruhjaya tinggi dan wakil-wakil diplomatik yang lain.

Kehadiran mereka mencerminkan penglibatan komuniti diplomatik dalam menyokong usaha UTB untuk memupuk penghargaan terhadap budaya, meluaskan perspektif antarabangsa dan menggalakkan persefahaman dalam kalangan warga universiti.

Hari Kebudayaan Antarabangsa merupakan platform bagi UTB untuk mengetengahkan kekayaan

kepelbagaian budaya melalui reruai pameran yang memaparkan warisan, tradisi dan identiti budaya negara-negara yang mengambil bahagian.

Pameran tersebut memberikan peluang kepada para pelajar dan kakitangan untuk meluaskan wawasan global serta meningkatkan penghargaan dan pemahaman mereka terhadap pelbagai budaya.

Persembahan muzik dan tarian tradisional turut memeriahkan acara tersebut yang kemudiannya diakhiri dengan lawatan ke reruai-reruai pameran.

Acara tersebut mencerminkan komitmen UTB terhadap pengantarabangsaan serta usaha melahirkan graduan yang peka terhadap kepelbagaian budaya dan mempunyai pemikiran global, agar mereka dapat memberikan sumbangan yang bermakna dalam dunia yang semakin saling berhubung.

UTB merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih kepada para duta, pesuruhjaya tinggi, timbalan pesuruhjaya tinggi serta semua wakil diplomatik atas kehadiran mereka. Penyertaan mereka telah menyeronokkan lagi Hari Kebudayaan Antarabangsa 2026 dan memperkukuh kepentingan sikap saling menghormati, penghargaan terhadap kepelbagaian budaya serta persahabatan antarabangsa dalam kalangan warga universiti.

جائين فرانچيس ايكونومي دان ستاتيستيك
JABATAN PERANCANGAN EKONOMI DAN STATISTIK
NEGARA BRUNEI DARUSSALAM

NASIHAT BERBELANJA DALAM TALIAN

Fikir sebelum beli

"Boleh percaya kan tu?"

"Mun barang inda sampai, kana mulihkan usunku kan ni?"

"Ok kan tu? Selamat kah jual bali cemani ani?"

"lawah? Banar kan tawarannya ani?"

Jadi pengguna yang bertanggungjawab

- ✓ Semak ulasan terlebih dahulu, beli dari sumber yang dipercayai.
- ✓ Dapatkan resit rasmi.
- ✓ Fahami polisi bayaran balik dan jaminan.
- ✓ Jika ragu, elakkan berurusan dengan mereka.

Akta Perlindungan Pengguna (Perdagangan Wajar) dikenakan ke atas transaksi Perniagaan-ke-Pengguna

BERTAKWALAH kita ke hadrat Allah Subhanahu Wata'ala dengan sebenar-benar takwa iaitu dengan meningkatkan keimanan kepada-Nya. Sesungguhnya orang yang paling mulia di sisi Allah Subhanahu Wata'ala itu ialah orang yang paling bertakwa. Mudah-mudahan kita menjadi insan yang sentiasa mengingati Allah Subhanahu Wata'ala, beroleh kejayaan dan keselamatan di dunia dan juga di akhirat.

Rumah merupakan tempat kita berindung dan beristirahat setelah penat bekerja dan menjalani kehidupan. Rumah juga tempat kita berkumpul bersama insan-insan yang kita sayangi. Di situlah anak-anak membesar, seorang ibu mencurahkan kasih sayang, seorang bapa berusaha mencari nafkah dan suami isteri berkongsi suka dan duka dalam kehidupan.

Sebab itu, kita semua mengimpikan sebuah rumah yang tenang dan bahagia. Kita mahu pulang ke rumah lalu menemukan ketenteraman. Kita mahu melihat anak-anak membesar menjadi insan yang baik. Kita mahu hubungan suami isteri dipenuhi kasih sayang dan saling menghormati. Kita mahu rezeki yang diperoleh mencukupi serta membawa keberkatan dan yang paling utama kita mahu rumah kita sentiasa berada dalam pemeliharaan dan rahmat Allah Subhanahu Wata'ala.

Namun ketenangan dan keberkatan sebuah rumah bukan hanya bergantung kepada keselesaan tempat tinggal, kemewahan atau keindahan hiasannya. Ini kerana rumah yang benar-benar tenang

Jangan biarkan rumah kita kehilangan rahmat

ialah rumah yang dekat dengan Allah Subhanahu Wata'ala iaitu penghuninya mengingati Allah Subhanahu Wata'ala, menjaga ibadah, memelihara hubungan sesama keluarga dan menjauhi perkara-perkara yang ditegah serta dilarang Allah Subhanahu Wata'ala. Rumah yang kecil dan sederhana juga boleh menjadi tempat tumbuhnya kasih sayang dan ketaatan. Pada masa yang sama, ujian penyakit, kesempitan rezeki atau masalah keluarga bukan alasan untuk kita menghukum bahawa sesebuah rumah telah kehilangan rahmat Allah. Orang beriman juga diuji. Dalam ujian itulah kita terus berdoa, berusaha dan saling membantu.

Antara petunjuk yang diajarkan oleh Rasulullah Sallallahu Alaihi Wasallam ialah menghidupkan zikir kepada Allah. Dalam hadis yang diriwayatkan oleh Imam Muslim, Baginda menerangkan bahawa terdapat malaikat yang mencari majlis-majlis zikir dan mengelilingi orang yang berhimpun mengingati Allah. Maka marilah kita membiasakan keluarga dengan zikir dan bacaan Al-Quran serta mempelajari ajaran agama bersama-sama.

Rasulullah Sallallahu Alaihi Wasallam juga mengajarkan agar rumah tidak dibiarkan sunyi daripada ibadah. Baginda bersabda sebagaimana diriwayatkan oleh Imam Muslim, bahawa syaitan menjauh daripada rumah yang dibacakan di dalamnya Surah Al-Baqarah. Maka bacalah Al-Quran di rumah dan berusaha memahami serta mengamalkan petunjuknya.

Bayangkanlah, rumah yang kita diami setiap hari bukan sahaja menjadi tempat untuk kita berehat dan berkumpul bersama keluarga tetapi turut menjadi tempat yang dinaungi rahmat, keberkatan, keampunan dan ketenangan daripada Allah Subhanahu Wata'ala. Amalan ini mengingatkan kita bahawa suasana beragama perlu dibina di rumah. Jangan hanya anak-anak disuruh belajar agama, sedangkan kita sendiri mengabaikan sembahyang dan adab. Tunjukkanlah yang baik supaya ilmu yang mereka pelajari dapat diamalkan dalam kehidupan keluarga.

Dalam usaha memelihara kehidupan yang direndai Allah, kita hendaklah menjauhi perbuatan yang merosakkan hubungan keluarga dan mencemarkan rezeki. Antara perkara yang perlu kita beri perhatian ialah :

Pertama : Memutuskan hubungan kekeluargaan. Daripada Abu Hurairah Radiallahuanhu, Rasulullah Sallallahu Alaihi Wasallam bersabda : maksudnya : "Barang siapa yang beriman kepada Allah

dan hari akhirat, maka hendaklah dia menghubungkan tali silaturahmi". (Hadis Riwayat Imam Bukhari)

Sesungguhnya perselisihan dalam keluarga kadang-kadang bermula daripada perkara yang kecil. Namun, apabila masing-masing berkeras, tidak mahu bertegur sapa dan enggan memaafkan, hubungan yang dahulu rapat akhirnya menjadi renggang. Janganlah kita biarkan perselisihan itu berterusan dan berpanjangan.

Oleh itu, jika ada kesalahan, maafkanlah. Jika ada hati yang terluka, ubatilah. Jika hubungan semakin renggang, rapatkanlah kembali. Jika sudah terputus, sambungkanlah semula. Jangan kita menunggu sehingga seseorang pergi buat selama-lamanya, barulah kita menyesal kerana tidak sempat meminta maaf dan berbaik semula. Kadang-kadang, untuk mengembalikan rahmat itu, kita hanya perlu mengalah, memaafkan dan merapatkan kembali hubungan persaudaraan.

Kedua : Menderhaka kepada kedua-dua ibu bapa. Berbuat baiklah kepada mereka, bicaralah dengan sopan dan bantulah mengikut kemampuan. Jika tinggal berjauhan, bertanyalah khabar dan jangan abaikan keperluan mereka.

Ketiga : Mengambil atau menggunakan harta anak yatim secara zalim. Harta yang diamanahkan kepada kita hendaklah dijaga dan digunakan mengikut hak pemilikinya, bukan untuk kepentingan sendiri.

Keempat : Terlibat dalam riba. Peliharalah sumber pendapatan dan urusan kewangan daripada perkara yang haram, jika ada urusan yang diragui hukumnya, dapatkan penjelasan sebelum meneruskannya.

Kelima : Mengabaikan zikir dan ibadah di rumah. Utamakan penjagaan sembahyang dan biasakan bacaan Al-Quran. Ibu bapa hendaklah membimbing anak-anak dengan sabar serta menunjukkan amalan yang baik.

Kadang-kadang, sebuah rumah kehilangan ketenangan bukan kerana rumah itu kecil, sempit atau serba kekurangan. Sebaliknya, ketenangan itu boleh hilang kerana kata-kata yang keluar daripada lidah penghuninya. Kata-kata kasar, cacian, maki hamun, penghinaan dan sindiran mungkin hanya keluar beberapa saat daripada mulut kita. Tetapi ia meninggalkan kesan dalam hati orang yang mendengarnya.

Perlu kita ingat, ada kata-kata yang mungkin telah kita lupakan, tetapi masih tersimpan dalam ingatan anak-anak kita. Ada kata-kata yang kita anggap sekadar

nasihat, tetapi mungkin menjadi luka yang dipendam oleh pasangan kita. Ada pula kata-kata yang kita ucapkan tanpa berfikir, tetapi membuatkan orang yang kita sayangi berasa tidak dihargai. Sebab itu, Rasulullah Sallallahu Alaihi Wasallam mengingatkan kita agar menjaga lisan. Daripada Abdullah bin Mas'ud Radiallahuanhu, Rasulullah Sallallahu Alaihi Wasallam bersabda : maksudnya : "Bukanlah seorang Mukmin itu orang yang suka mencela, suka melaknat, suka berbuat keji dan bukan pula yang kotor lidahnya". (Hadis Riwayat Imam Tirmizi)

Kita mungkin tidak mampu menjadikan rumah kita sempurna. Namun, kita mampu menjadikan rumah kita lebih dekat dengan rahmat Allah Subhanahu Wata'ala. Marilah kita mulakan dengan melakukan perkara-perkara yang mudah, jagalah hubungan kekeluargaan, berbaktilah kepada kedua-dua ibu bapa, jauhilah harta yang haram dan riba, peliharalah amanah, hiduppkanlah rumah dengan zikir dan ibadah, jagalah percakapan serta jauhkanlah rumah kita daripada perbuatan maksiat dan perkara yang ditegah oleh Allah Subhanahu Wata'ala.

Maka mulakanlah pada hari ini, luangkan masa bersama keluarga untuk membaca Al-Quran atau mempelajari satu pengajaran agama. Ketika berbual letakkan telefon bimbit agar kita benar-benar mendengar. Apabila tersalah kata, meminta maaf dan perbaiki cara kita menegur. Amalan yang kecil tetapi dilakukan dengan istiqamah akan membantu membina kehidupan keluarga yang lebih baik.

Sesungguhnya rumah yang penuh rahmat ialah rumah yang penghuninya sentiasa berusaha mendekatkan diri kepada Allah Subhanahu Wata'ala. Semoga rumah kita menjadi tempat turunnya rahmat, keberkatan dan keampunan Allah Subhanahu Wata'ala serta menjadi tempat tumbuhnya keluarga yang saling menyayangi, saling memaafkan dan saling membantu untuk semakin dekat kepada Allah Subhanahu Wata'ala. *Amin Ya Rabbal Alamin.*

Tafsirnya : "Wahai orang-orang yang beriman! Berzikirlah mengingati Allah dengan zikir yang sebanyak-banyaknya. Dan bertasbihlah kepada-Nya pada waktu pagi dan petang. Dialah yang mengurniakan rahmat kepada kamu dan malaikat-malaikat-Nya pula (berdoa memohonkan ampun bagi kamu) untuk mengeluarkan kamu daripada kegelapan-kegelapan (kufur) kepada cahaya (iman). Dan Dia adalah Maha Pengasih kepada orang-orang yang beriman". (Surah Al-Ahzab, ayat 41-43)

KHEU teliti maklumat dakwaan tular

Siaran Akhbar : Kementerian Hal Ehwal Ugama

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 15 Oktober. - Berikutan penularan berita dan perkongsian di media sosial mengenai dakwaan perlakuan tidak wajar yang berlaku di institusi pendidikan di negara ini, Kementerian Hal Ehwal Ugama (KHEU) melalui Jabatan Pengajian Islam ingin memaklumkan bahawa pihak kementerian memandang serius setiap dakwaan yang menyentuh keselamatan, kebajikan dan kesejahteraan warga institusi pendidikan.

KHEU ingin menegaskan bahawa sebarang bentuk salah laku, gangguan, eksploitasi, penyalahgunaan kuasa mahupun perlakuan jenayah yang boleh menjejaskan keselamatan dan kesejahteraan warga institusi pendidikan adalah tidak boleh diterima sama

sekali dan tidak akan dikompromi.

Sehubungan dengan dakwaan yang sedang tular, pihak kementerian sedang meneliti maklumat-maklumat yang berkaitan dan akan bekerjasama sepenuhnya dengan pihak-pihak berwajib bagi memastikan sebarang perkara yang mempunyai asas untuk disiasat dapat ditangani mengikut undang-undang, prosedur dan peraturan yang berkuat kuasa.

Pada masa yang sama, orang ramai adalah dinasihatkan agar tidak membuat sebarang spekulasi, menyebarkan maklumat yang belum disahkan atau mengenal pasti mana-mana individu yang berpotensi menjejaskan siasatan, privasi dan kesejahteraan pihak-pihak yang terlibat.

KHEU sentiasa komited dalam memastikan institusi-institusi pendidikan di bawahnya kekal sebagai persekitaran yang selamat, kondusif dan berintegriti. Pelbagai langkah pencegahan dan pemantauan terus dilaksanakan dari semasa ke semasa, termasuk pengukuhan mekanisme aduan, pematuan tatakelakuan, serta usaha memperkasakan kesedaran mengenai keselamatan dan perlindungan warga institusi pendidikan.

Sebarang pertanyaan atau aduan berkaitan hal ehwal kebajikan warga institusi pendidikan di bawah kawalan Jabatan Pengajian Islam, KHEU, ibu bapa dan orang ramai adalah dialu-alukan untuk berhubung terus dengan pihak sekolah atau menghubungi Talian Syifa' di +673 8330063 pada waktu pejabat, atau melalui e-mel ke perhubungan.awam@jpi.edu.bn.

AWASI KELAJUAN, BERI PERHATIAN KEPADA JALAN RAYA.

WATCH YOUR SPEED, WATCH THE ROAD.

Road Safety Depends on #YouAndMe

MEMBACA SURAH YAA SIIN, TAHLIL SEMPENA MAJLIS KONVOKESYEN KUPU SB KE-16

RA'ES Kolej Universiti Perguruan Ugama Seri Begawan, Dr. Awang Haji Arman bin Haji Asmad hadir pada majlis tersebut yang telah mengambil tempat di Kubah Makam Diraja.

BANDAR SERI BEGAWAN, Ke-16, Kolej Universiti Perguruan Ugama Seri Begawan (KUPU SB) pada petang tadi telah

mengadakan Majlis Membaca Surah Yaa Siin dan Tahlil khusus bagi ayahanda dan bonda

■ Berita dan Foto : Ak. Mohamad Zaki Pg. Haji Kasharan

Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan Haji Hassanul Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah, Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam, Al-Marhum Sultan Haji Omar 'Ali Saifuddin Sa'adul Khairi Waddien ibni Al-Marhum Sultan Muhammad Jamalul Alam dan Al-Marhumah Duli Raja Isteri Pengiran Anak Damit binti Al-Marhum Pengiran Bendahara Pengiran Anak Abdul Rahman serta paduka anakanda baginda, Al-Marhum Duli Yang Teramat Mulia Paduka Seri Pengiran Muda Haji 'Abdul 'Azim.

Hadir pada majlis yang berlangsung di Kubah Makam Diraja berkenaan, Ra'es KUPU SB,

Dr. Awang Haji Arman bin Haji Asmad.

Turut hadir sama, pegawai-pegawai eksekutif, pegawai-pegawai utama, pensyarah, pegawai dan kakitangan serta bakal graduan lelaki KUPU SB.

Majlis dimulakan dengan bacaan Surah Yaa Siin, diikuti dengan bacaan Tahlil beramai-ramai yang dipimpin oleh Pegawai Pelajaran, Pusat Ilmu Teras, KUPU SB, Awang Mohamed Noor bin Haji Ibrahim/Brahim.

Majlis Konvokesyen KUPU SB Ke-16 akan berlangsung pada Khamis, 22 Oktober 2026 bertempat di Dewan Canselor, Universiti Brunei Darussalam.

UBD tekankan kepentingan kesejahteraan mental di tempat kerja

PENOLONG Naib Canselor (Hal Ehwal dan Tadbir Urus Universiti) UBD, Dayang Hajah Maudena binti Haji Abdul Hamid hadir selaku tetamu kehormat pada Forum Dialog Terbuka sempena Hari Kesihatan Mental Sedunia 2026 (atas kanan). Forum tersebut menampilkan Pengasas merangkap Ketua Pegawai Eksekutif Z-MAO Management Services dan mantan Pengarah Sumber Manusia BSP Co. Sdn. Bhd., Hajah Zainab M.A. Omar, bersama Pensyarah Bimbingan dan Kaunseling SHBIE merangkap Pengerusi ASCON, Profesor Dr. Mansor Abu Talib (atas).

Oleh : Marlinawaty Hussin
Foto : Pg. Mohd. Aminol Adi Azraie Pg. Haji Nikman

TUNGKU LINK, Rabu, 14 Oktober. - Universiti Brunei Darussalam (UBD) menekankan kepentingan membina hubungan positif, memupuk rasa kebersamaan dan menjaga kesejahteraan mental di tempat kerja menerusi Forum Dialog Terbuka sempena Hari Kesihatan Mental Sedunia 2026, hari ini.

Forum bertajuk 'BREWing Conversation : Creating Connection, Enriching Belongingness and Wellbeing' tersebut berlangsung di Institut Sains Kesihatan Pengiran Anak Puteri Rashidah Sa'adatol Bolkiah

(PAPRSB IHS), UBD.

Hadir selaku tetamu kehormat, Penolong Naib Canselor (Hal Ehwal dan Tadbir Urus Universiti) UBD, Dayang Hajah Maudena binti Haji Abdul Hamid.

Forum berkenaan mengetengahkan perbincangan secara santai dan interaktif mengenai pengalaman harian yang mempengaruhi kesejahteraan di tempat kerja termasuk membina hubungan bermakna, memperkukuh sikap saling menghormati, menyokong rakan sekerja serta mengekalkan amalan kerja yang mampan dan batasan

yang sihat.

Forum tersebut menampilkan Pengasas merangkap Ketua Pegawai Eksekutif Z-MAO Management Services dan mantan Pengarah Sumber Manusia Brunei Shell Petroleum Co. Sdn. Bhd., Hajah Zainab M.A. Omar, bersama Pensyarah Bimbingan dan Kaunseling Institut Pendidikan Sultan Hassanul Bolkiah (SHBIE) merangkap Pengerusi ASEAN Counseling Network (ASCON), Profesor Dr. Mansor Abu Talib.

Forum dikendalikan oleh Penolong Profesor Kanan SHBIE, Dr. Hajah Salwa binti Dato Seri Setia Haji Mahalle.

Selain forum, program pada hari ini diisi dengan dua sesi bengkel 'Mental Health First Aid : Supporting Depression and Anxiety' yang memberikan peluang kepada para peserta meningkatkan pengetahuan praktikal serta mempelajari pendekatan untuk menyokong kesejahteraan mental.

Program turut menyediakan platform kepada kakitangan dan mahasiswa untuk mengetengahkan pandangan melalui pertandingan poster bertemakan 'Psychological Safety in the Workplace and Study Environment'.

Selain itu, pameran daripada organisasi serta kumpulan yang terlibat dalam bidang kesihatan mental, kaunseling dan kesejahteraan juga diadakan bagi memperkenalkan sumber bantuan, perkhidmatan serta inisiatif yang boleh dimanfaatkan warga universiti.

Program dua hari bertemakan 'Lived Experiences Heard: Real Voices, Real Change' tersebut dianjurkan Pusat Kehidupan dan Kesejahteraan Universiti (UniHEALTH) dengan kerjasama Program Sarjana Kaunseling SHBIE dan Pejabat Alumni Universiti (UniALUMNI).

Pengarah UniHEALTH, Dr. Deeni Idris, merangkap Pengerusi

Bersama Hari Kesihatan Mental UBD 2026, menegaskan tentang kepentingan memperkukuh literasi kesihatan mental, menggalakkan individu mendapatkan bantuan lebih awal dan mengurangkan stigma.

Beliau berkata, kesihatan mental ialah tanggungjawab bersama dan UBD berharap dapat mewujudkan persekitaran universiti yang membolehkan kakitangan serta mahasiswa berasa selesa mendapatkan bantuan dan saling menyokong.

Melalui sambutan itu, UBD terus mengiktiraf kesihatan mental sebagai aspek penting dalam kehidupan universiti.

Gabungan pengalaman sebenar, perspektif profesional dan pembelajaran praktikal di harap dapat menggalakkan pendekatan yang lebih berpengetahuan serta menyokong kesejahteraan mental dalam kalangan kakitangan dan mahasiswa UBD.

سوروهنجاي قرحدمتن عوام
SURUHANJAYA PERKHIDMATAN AWAM
JABATAN PERDANA MENTERI | BRUNEI DARUSSALAM
WWW.RECRUITMENT.GOV.BN | WWW.SPA.GOV.BN

Semak Kedudukan Permohonan awda bagi mengetahui status jawatan kosong yang telah dipohon

1

2

3

WWW.RECRUITMENT.GOV.BN

DBP TERIMA SUMBANGAN 101 NASKHAH BUKU

Oleh : Rohani Haji Abdul Hamid
Foto : Muhammad Asri Awang Haji Abas

MUARA, Khamis, 15 Oktober. - Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP) melalui Bahagian Perpustakaan telah mengadakan Majlis Penyerahan Buku-buku Sumbangan dari Suruhanjaya Tinggi Kanada di Negara Brunei Darussalam (NBD) serta Perasmian Sudut Maple di Perpustakaan DBP Muara, hari ini.

Majlis berkenaan disempurnakan oleh Pemangku Pengarah DBP, Awang Suip bin Haji Abdul Wahab.

Turut hadir, Pesuruhjaya Tinggi Kanada ke NBD, Tuan yang Terutama Dr. Tamer Mansy.

Dalam usaha memupuk minat membaca serta menyemai kecintaan terhadap buku, DBP telah menerima sumbangan sebanyak 101 naskhah buku dari Suruhanjaya Tinggi Kanada di NBD.

Sumbangan berkenaan

merangkumi pelbagai genre, termasuk sejarah, budaya, sastera dan bahan bacaan kanak-kanak, yang diharap dapat memperkaya sumber bacaan mengenai Kanada di Perpustakaan DBP.

Koleksi berkenaan juga memberikan peluang kepada masyarakat dan pengguna perpustakaan untuk mengenali dengan lebih dekat budaya, kehidupan serta sejarah Kanada melalui bahan bacaan yang disediakan.

Sementara penubuhan Sudut Maple pula menyediakan ruang khas bagi menempatkan koleksi buku berkenaan agar lebih mudah diakses dan dimanfaatkan oleh semua lapisan masyarakat, sama ada untuk tujuan pembelajaran, penyelidikan mahupun pembacaan umum.

Inisiatif berkenaan bukan sahaja bertujuan untuk

memperluas akses kepada bahan bacaan antarabangsa, malah diharap dapat mengeratkan lagi hubungan persahabatan dan kerjasama antara NBD dengan Kanada.

Usaha berkenaan juga selaras dengan Strategi Membaca Kebangsaan dalam menggalakkan budaya membaca serta memperluas pengetahuan masyarakat melalui bahan bacaan yang berkualiti.

Setakat ini, DBP telah menyediakan beberapa Sudut Bacaan yang menempatkan koleksi buku berkaitan pelbagai negara, termasuk Amerika Syarikat, Persekutuan Rusia, Kesultanan Oman, Republik Rakyat China, Republik India, Republik Turkiye, Malaysia, Republik Rakyat Bangladesh, Ukraine dan Republik Islam Pakistan.

Dengan penambahan Sudut Maple, usaha DBP dalam memperluas koleksi bacaan antarabangsa diharap dapat terus diperkasa, sekali gus memperkayakan sumber ilmu dan memberikan lebih banyak peluang kepada masyarakat untuk meneroka pengetahuan mengenai negara-negara di dunia.

Sehubungan itu, DBP merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih kepada Suruhanjaya Tinggi Kanada di NBD atas sumbangan buku-buku berkenaan.

Diharapkan Sudut Maple akan dimanfaatkan sepenuhnya oleh para pengguna perpustakaan dan menjadi salah satu wadah dalam memperluas pengetahuan, memupuk minat membaca serta menghubungkan masyarakat dengan kepelbagaian budaya dan ilmu dari seluruh dunia.

PEMANGKU Pengarah Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP), Awang Suip bin Haji Abdul Wahab hadir menyempurnakan Majlis Penyerahan Buku-buku Sumbangan dari Suruhanjaya Tinggi Kanada di Negara Brunei Darussalam (NBD) serta Perasmian Sudut Maple di Perpustakaan DBP Muara. Turut hadir, Pesuruhjaya Tinggi Kanada ke NBD, Tuan yang Terutama Dr. Tamer Mansy (atas, kiri dan bawah).

Delegasi NBD berlepas ke Republik Korea bagi Program Pertukaran Belia

Berita dan Foto : Ak. Mohamad Zaki Pg. Haji Kasharan

BERAKAS, Rabu, 14 Oktober. - Seramai 15 orang delegasi Negara Brunei Darussalam (NBD) berlepas meninggalkan negara malam tadi bagi menyertai Program Pertukaran Belia Negara Brunei Darussalam-Republik Korea 2026 yang berlangsung bermula 14 hingga 23 Oktober 2026 ini di Seoul, Republik Korea.

Hadir di Lapangan Terbang Antarabangsa Brunei bagi mengucapkan selamat belayar kepada rombongan berkenaan ialah Pegawai Tugas-Tugas Khas

Tingkat I, Awang Mohamad Adi Hamdi bin Haji Aminuddin.

Rombongan tersebut diketuai oleh Pemangku Penolong Pegawai Hal Ehwal Belia dan Sukan, Dayang Norainah binti Haji Abdul Hadi dan turut disertai oleh seorang Penolong Ketua Rombongan, seorang Jurubahasa (Interpreter) dan 12 orang peserta belia.

Program yang dianjurkan oleh Ministry of Gender Equality and Family (MOGEF) Republik Korea dengan kerjasama Korea Youth Work Agency (KYWA) merupakan

kesinambungan Program Pertukaran Belia antara kedua-dua negara yang telah dilaksanakan sejak tahun 2009, serta susulan lawatan delegasi belia Republik Korea ke NBD pada 24 Jun hingga 3 Julai 2026 yang lalu.

Sepanjang program tersebut, delegasi akan mengadakan kunjungan hormat ke MOGEF, menyertai bengkel aktiviti belia berasaskan Kecerdasan Buatan (Artificial Intelligence - AI) bersama KYWA Junior Board, mengikuti sesi perbincangan bertema bersama belia Republik Korea serta mengadakan persembahan

PEGAWAI Tugas-Tugas Khas Tingkat I, Awang Mohamad Adi Hamdi bin Haji Aminuddin hadir di Lapangan Terbang Antarabangsa Brunei bagi mengucapkan selamat belayar kepada rombongan Program Pertukaran Belia Negara Brunei Darussalam-Republik Korea 2026 (atas dan kiri).

pertukaran budaya bagi memperkenalkan budaya dan warisan NBD.

Selain itu, delegasi dijadualkan mengadakan lawatan ke Seoul Future Lab, Yatap Youth Center, Uiwang Youth Foundation, Seongdong AI & Future Technology Experience Center dan Seoul Robot & AI Museum, selain menyertai program *homestay* bersama keluarga angkat dan aktiviti pengalaman budaya.

Peserta belia yang menyertai program ini merupakan peserta Program Y-LITE (Youth - Leadership, Innovation, Talents and Empowerment), iaitu sebuah

platform latihan pembangunan belia yang dikendalikan oleh Jabatan Belia dan Sukan bagi membangunkan kepimpinan, potensi dan kapasiti belia untuk mewakili negara dalam program-program belia di peringkat serantau dan antarabangsa.

Program juga antara lain bertujuan bagi memperkukuh hubungan dua hala dan persefahaman antara belia kedua-dua negara, membuka ruang pertukaran idea dan amalan terbaik dalam pembangunan belia, serta memberi pendedahan mengenai kemajuan teknologi dan inovasi.

BIBD, BPKH METERAI MOU PERKUKUH KERJASAMA KEWANGAN ISLAM

Siaran Akhbar dan Foto :
Bank Islam Brunei Darussalam

SATU Memorandum Persefahaman (MoU) telah ditandatangani oleh Bank Islam Brunei Darussalam (BIBD) dan Badan Pengelola Keuangan Haji (BPKH) baru-baru ini. Melalui MoU ini, BIBD dan BPKH akan meneroka bidang kepentingan bersama, di samping memperkukuh persefahaman mengenai perkembangan pasaran kewangan dan pelaburan Islam serta mengenal pasti peluang kerjasama pada masa hadapan (kiri dan kanan).

JAKARTA, REPUBLIK INDONESIA, Khamis, 15 Oktober. - Bank Islam Brunei Darussalam (BIBD) dan Badan Pengelola Keuangan Haji (BPKH) hari ini menandatangani Memorandum Persefahaman (MoU) untuk mewujudkan rangka kerja kerjasama dan meneroka peluang kepentingan bersama merentas kewangan Islam dan sektor berkaitan ziarah.

MoU tersebut mencerminkan komitmen bersama kedua-dua organisasi untuk mengukuhkan hubungan institusi dan memudahkan kerjasama yang lebih erat dalam bidang yang menyokong mandat masing-masing dan keutamaan strategik jangka panjang.

Perkongsian tersebut menghimpunkan kepakaran BPKH dalam mengurus dan melindungi dana haji untuk jemaah haji Republik Indonesia dan pengalaman BIBD sebagai institusi kewangan Islam terkemuka Negara Brunei Darussalam (NBD), dengan keupayaan merangkumi perbankan Islam, pengurusan kekayaan, pelaburan, perkhidmatan perbendaharaan dan penyelesaian kewangan digital.

Sebagai rakan kongsi

kewangan yang dipercayai kepada individu, perniagaan dan institusi, BIBD terus memperdalam penglibatannya dengan organisasi terkemuka merentas pasaran utama, mengukuhkan kehadiran serantaunya dan mengukuhkan peranannya dalam memajukan kewangan Islam melalui perkongsian antarabangsa yang strategik.

Melalui MoU ini, BIBD dan BPKH akan meneroka bidang kepentingan bersama, di samping memperkukuh persefahaman mengenai perkembangan pasaran kewangan dan pelaburan Islam serta mengenal pasti peluang kerjasama pada masa hadapan.

Kerjasama tersebut juga menyediakan rangka kerja untuk dialog berterusan mengenai perkembangan baru muncul merentas kewangan Islam, pelaburan dan perkhidmatan berkaitan ziarah, membolehkan kedua-dua organisasi memahami dengan lebih baik dinamik perkembangan pasaran dan mengenal pasti bidang yang berpotensi untuk kerjasama masa depan.

Di luar bidang kerjasama yang terdekat, MoU tersebut mencerminkan kepentingan yang semakin meningkat untuk membina hubungan merentasi

landskap kewangan Islam yang semakin saling berkaitan.

Memandangkan sektor ini terus berkembang di peringkat global, hubungan yang lebih kukuh antara institusi yang ditubuhkan boleh membantu menggalakkan inovasi, meluaskan perspektif pasaran dan membuka peluang yang melangkaui organisasi individu.

Perkongsian tersebut juga mewujudkan peluang untuk penglibatan tetap antara BIBD dan BPKH, membolehkan kedua-dua institusi menggunakan pengalaman dan perspektif masing-masing merentasi landskap kewangan dan pelaburan Islam.

Melalui dialog yang berterusan, organisasi akan dapat memahami dengan lebih baik pasaran yang sedang berkembang dari semasa ke semasa, mengenal pasti bidang kepentingan bersama dan meneroka jalan praktikal untuk kerjasama yang sejajar dengan keutamaan masing-masing.

Penglibatan ini boleh membantu memaklumkan inisiatif masa depan, mengukuhkan pemahaman institusi dan menyokong usaha berterusan untuk hasil yang mampan untuk pihak berkepentingan dan komuniti yang mereka berkhidmat.

Bagi NBD, perkongsian seperti ini menyokong usaha yang lebih luas untuk memperdalam penglibatan dengan institusi terkemuka di seluruh sektor kewangan Islam dan mengukuhkan hubungan negara dalam ekonomi Islam yang lebih luas.

Melalui hubungan ini, BIBD boleh membantu memudahkan penglibatan perniagaan, penerokaan pelaburan dan akses yang lebih besar kepada rangkaian dan peluang serantau, sambil memupuk pertukaran perspektif pasaran dan pengalaman industri.

Penglibatan sedemikian juga boleh menjana faedah sampingan positif merentas sektor yang dikaitkan dengan perkhidmatan kewangan, perjalanan dan aktiviti berkaitan ziarah, menyumbang kepada ekosistem ekonomi yang lebih dinamik dan saling berkaitan.

Mengulas mengenai kerjasama tersebut, Pemangku Pengarah Urusan dan Ketua Pegawai Eksekutif BIBD, Awang Haji Mohammad Yusri bin Haji Wahsalfelah berkata, MoU ini menandakan satu langkah penting dalam mengukuhkan hubungan antara BIBD dan BPKH.

"Kami melihat nilai penting

dalam membina hubungan yang lebih erat dengan institusi seperti BPKH yang memainkan peranan penting dalam kewangan Islam dan ekosistem haji. Selain meneroka bidang kepentingan bersama, kerjasama ini menyediakan peluang untuk kedua-dua organisasi untuk lebih memahami perkembangan industri yang berkembang, meluaskan perspektif kami melalui pengalaman yang dikongsi dan mengenal pasti peluang yang boleh menyumbang secara positif kepada pemegang kepentingan masing-masing," ujarnya.

Beliau menambah, BIBD kekal komited untuk membina hubungan yang kukuh dan dipercayai dengan institusi yang berkongsi cita-cita kami untuk mencipta impak yang bermakna dan nilai jangka panjang.

Perkongsian seperti ini jelasnya menghimpunkan kekuatan, perspektif dan keupayaan yang saling melengkapi, mewujudkan peluang untuk memperdalam penglibatan, mengukuhkan persefahaman bersama dan mengenal pasti bidang di mana kita boleh bekerjasama untuk menyokong keutamaan masing-masing.

"Melalui perhubungan ini, kami berhasrat untuk memupuk kerjasama yang lebih erat dan menyumbang kepada hasil yang mampan yang memberi manfaat kepada komuniti dan pasaran yang kami layani," ujarnya.

MoU tersebut mencerminkan komitmen bersama BIBD dan BPKH untuk membina hubungan yang berkekalan berdasarkan kepercayaan, saling menghormati dan aspirasi bersama untuk mencipta nilai jangka panjang.

Di luar kerjasama formal, perkongsian itu memberi peluang untuk mengeratkan hubungan institusi, mengukuhkan penglibatan dan mengenal pasti bidang di mana kedua-duanya organisasi boleh memanfaatkan kekuatan masing-masing. Memandangkan keutamaan dan dinamik pasaran terus berkembang, hubungan itu akan menyokong kerjasama membina sejajar dengan objektif jangka panjang kedua-dua institusi.

Tingkatkan kefahaman mengenai peranan, kepakaran Allied Health

BELAIT, Rabu, 14 Oktober. - Hospital Suri Seri Begawan (SSB), Kuala Belait mengadakan Sambutan Hari Profesion Kesihatan Bersekutu Antarabangsa 2026 (International Allied Health Professions Day 2026) bagi mengiktiraf dan menghargai sumbangan profesional kesihatan bersekutu dalam penyampaian perkhidmatan penjagaan kesihatan yang berkualiti, menyeluruh dan berpusatkan pesakit.

Hari Profesion Kesihatan Bersekutu Antarabangsa disambut pada 14 Oktober setiap tahun bagi meningkatkan kesedaran mengenai kepentingan peranan profesional kesihatan bersekutu dalam sistem penjagaan kesihatan.

Hospital SSB mempunyai 14 unit Kesihatan Bersekutu yang menyediakan pelbagai perkhidmatan khusus, termasuk diagnostik, rawatan, pemulihan, kaunseling dan promosi kesihatan.

Sambutan pada tahun ini membawa tema tempatan iaitu 'Allied Health Together : Connect.

Celebrate. Inspire', yang menekankan kepentingan kerjasama, hubungan antara profesion, penghargaan serta kesejahteraan dalam kalangan warga kesihatan bersekutu.

Selain menghargai sumbangan profesional kesihatan bersekutu, sambutan ini juga bertujuan memperkukuh semangat kerjasama dan kerja berpasukan dalam kalangan 14 unit Kesihatan Bersekutu di Hospital SSB.

Sambutan ini turut menjadi platform untuk meningkatkan kesedaran masyarakat, khususnya para pelajar, mengenai kepelbagaian profesion, perkhidmatan, laluan pendidikan dan peluang kerjaya dalam bidang kesihatan bersekutu.

Hadir selaku tetamu kehormat majlis ialah Pengarah Perkhidmatan Hospital, Kementerian Kesihatan, Dr. Dayang Hajah Lailawati binti Haji Jumat.

Majlis dimulakan dengan bacaan Surah Al-Fatihah yang dipimpin oleh Ketua Guru Ugama, Awang Haji Md. Ali Omar, diikuti dengan ucapan alu-aluan oleh Ketua

PENGARAH Perkhidmatan Hospital, Kementerian Kesihatan, Dr. Dayang Hajah Lailawati binti Haji Jumat hadir selaku tetamu kehormat serta menyempurnakan perasmian Sambutan Hari Profesion Kesihatan Bersekutu Antarabangsa 2026 yang telah diadakan di Hospital Suri Seri Begawan, Kuala Belait.

Perkhidmatan Kesihatan Bersekutu (AHP), Hospital SSB, Dayang Aminah binti Haji Abdullah, selaku Pengerusi Bersama Sambutan. Dayang Aminah antara lain menjelaskan, sambutan pada tahun ini bukan sahaja bertujuan menghargai sumbangan warga Allied Health, tetapi juga menjadi wadah untuk mengukuhkan kerjasama, memperkasa perkongsian ilmu serta meningkatkan kefahaman mengenai peranan dan kepakaran setiap disiplin Allied Health. Majlis diteruskan dengan ucapan dan perasmian oleh tetamu kehormat majlis.

Oleh : Pg. Vivy Malessa Pg. Ibrahim
Foto : Azmah Haji Ahad

Sempena sambutan tersebut, pelbagai aktiviti interaktif, pameran dan perkongsian maklumat mengenai kesihatan serta peluang kerjaya dalam bidang kesihatan bersekutu turut diadakan di Ruang Legar Klinik-klinik Pakar, Aras Bawah, Hospital SSB, Kuala Belait.

Aktiviti-aktiviti berkenaan dibukakan kepada orang ramai mulai pukul 9.30 pagi hingga 1.30 petang. Turut hadir pada majlis tersebut ialah Pengarah Perkhidmatan Kesihatan serta pegawai dan kakitangan Kementerian Kesihatan dan Hospital SSB, Kuala Belait.

5 ORGANISASI KEBAJIKAN TERIMA SUMBANGAN

Oleh : Nurul Rasyidah Mohamad Rosland
Foto : Hsian Hengyi Industries Sendirian Berhad

GADONG, Khamis, 15 Oktober. - Hengyi Industries Sendirian Berhad (Hengyi Industries) hari ini menyumbangkan sejumlah BND12,500 kepada lima organisasi kebajikan di negara ini menerusi inisiatif Hengyi Cares sebagai tanda komitmen syarikat berkenaan dalam menyokong kesejahteraan masyarakat dan membantu golongan yang memerlukan.

Majlis penyerahan sumbangan yang berlangsung di Restoran I-Lotus itu diadakan bersempena dengan Majlis Penghargaan Media Hengyi Industries, sebagai penghargaan kepada rakan media atas sokongan dan kerjasama berterusan dalam menyampaikan

maklumat mengenai perkembangan, kegiatan dan sumbangan syarikat kepada masyarakat.

Ketua Pegawai Eksekutif Hengyi Industries, Chen Lian Cai, menyampaikan sumbangan berkenaan kepada wakil lima organisasi kebajikan, dengan setiap organisasi menerima BND2,500.

Organisasi yang menerima sumbangan tersebut ialah Persatuan Kanak-Kanak Cacat (KACA); Pusat Ehsan Al-Ameerah Al-Hajjah Maryam; Society for the Management of Autism Related Issues in Training, Education, and Resources (SMARTER) Brunei; Dana Pengiran Muda Mahkota

Al-Muhtadee Billah Untuk Anak-Anak Yatim (DANA) dan Yayasan Kanser Kanak-Kanak Brunei (YASKA).

Sumbangan itu diberikan sebagai pengiktirafan terhadap usaha berterusan organisasi berkenaan dalam menyediakan penjagaan, bantuan, pendidikan dan sokongan kepada kanak-kanak, individu serta keluarga yang memerlukan, di samping membantu menangani pelbagai cabaran yang dihadapi oleh golongan berkenaan.

Dalam ucapan alu-aluannya, Ketua Pegawai Eksekutif Hengyi Industries, merakamkan penghargaan kepada rakan media atas kesudian meluangkan masa untuk menghadiri majlis berkenaan serta sokongan yang diberikan sejak Hengyi Industries

MAJLIS penyerahan sumbangan kepada lima organisasi kebajikan di negara ini menerusi inisiatif Hengyi Cares sebagai tanda komitmen syarikat berkenaan dalam menyokong kesejahteraan masyarakat dan membantu golongan yang memerlukan.

memulakan operasinya di Negara Brunei Darussalam (NBD).

Beliau menjelaskan bahawa media memainkan peranan penting dalam membantu menyampaikan perkembangan syarikat kepada masyarakat, termasuk berkaitan operasi, warga kerja, projek pembangunan dan pelbagai inisiatif yang dilaksanakan.

Menurutnya, komunikasi yang berkesan serta persefahaman bersama merupakan elemen penting dalam membina hubungan kerjasama yang kukuh dan berkekalan.

Beliau turut menegaskan bahawa pertumbuhan perniagaan perlu disertai dengan tanggungjawab untuk menyumbang kembali kepada masyarakat melalui pelbagai usaha yang memberikan manfaat kepada komuniti setempat.

Inisiatif Hengyi Cares mencerminkan komitmen syarikat dalam menyokong usaha kebajikan dan melaksanakan inisiatif bermakna ke arah mewujudkan masyarakat yang lebih prihatin serta inklusif di negara ini.

Dalam perkembangan berkaitan, Hengyi Industries turut

memaklumkan mengenai kemajuan projek pembangunan Fasa 2 di Pulau Muara Besar yang sedang dilaksanakan, dengan nilai pelaburan dianggarkan sebanyak USD5 bilion.

Projek berkenaan dijangka meningkatkan kapasiti penapisan syarikat daripada lapan juta tan setahun kepada 20 juta tan setahun, di samping memperluas rangkaian produk petroleum bertapis yang dapat dihasilkan.

Selain memperkukuh keupayaan industri hiliran petrokimia negara, pembangunan Fasa 2 itu juga dijangka membuka lebih banyak peluang pekerjaan kepada rakyat dan penduduk tempatan apabila mula beroperasi.

Hengyi Industries menyasarkan kadar pengambilan tenaga kerja tempatan sebanyak 50 peratus bagi projek berkenaan, sekali gus membuka ruang kepada lebih ramai anak tempatan untuk mengembangkan kerjaya dalam industri hiliran petrokimia.

Sehubungan itu, syarikat berkenaan akan terus bekerjasama rapat dengan kerajaan NBD, rakan strategik, warga kerja dan masyarakat bagi menyokong pembangunan industri hiliran petrokimia negara.

Pada majlis tersebut, Hengyi Industries turut merakamkan penghargaan kepada semua rakan media atas sokongan, pemahaman dan kerjasama yang diberikan, serta berharap hubungan baik yang terjalin akan terus diperkukuh pada masa akan datang.

Program tingkat kesedaran ancaman tsunami, perkukuh kepimpinan belia

Berita dan Foto : Ak. Mohamad Zaki Pg. Haji Kasharan

BERAKAS, Jumaat, 16 Oktober. - Seramai tiga pelajar Tahun 9 dan seorang guru dari Sekolah Menengah Sayyidina Othman, Tutong pada petang tadi berlepas meninggalkan negara bagi menyertai High School Students Summit on World Tsunami Awareness Day 2026 yang akan diadakan pada 17 hingga 22 Oktober 2026 ini di Wilayah Iwate, Jepun.

Sehubungan itu, berada di Lapangan Terbang Antarabangsa Brunei (LTAB) bagi mengucapkan selamat belayar kepada para peserta, Pemangku Pegawai Tugas-Tugas Khas Kanak-Kanak (Profesional), Jabatan Sekolah-Sekolah (JSS),

Kementerian Pendidikan, Dayang Hajah Suriani binti Haji Noor Hashim.

Para pelajar yang mewakili Negara Brunei Darussalam (NBD) ialah Awang Muhammad Haziq Aiman bin Haji Mohd. Noorsahariman, Awang Muhammad Aqeeq Fathullah bin Mohd. Fadhillah dan Dayang Husnaa Zafirah binti Mohamad Yusdy, serta diiringi oleh guru mereka, Pegawai Pendidikan, Dayang Hajah Norhidawati binti Haji Tompal, selaku ketua delegasi.

NBD merupakan salah sebuah daripada 13 buah negara di rantau Asia Pasifik yang dijemput untuk menyertai program berkenaan,

PEMANGKU Pegawai Tugas-Tugas Khas Kanak (Profesional), Jabatan Pendidikan semasa hadir bagi mengucapkan selamat belayar kepada para peserta yang menyertai High School Students Summit on World Tsunami Awareness Day 2026.

bersama-sama delegasi dari Kemboja, Persekutuan Micronesia, Fiji, Republik Indonesia, Republik Demokratik Rakyat Lao, Malaysia, Republik Filipina, Republik Korea, Republik Singapura, Thailand, Amerika Syarikat, dan Republik Sosialis Viet Nam.

Selain itu, seramai 63 pelajar Jepun juga akan turut serta dalam sidang kemuncak berkenaan.

Program antarabangsa berkenaan bertujuan untuk mendalami sejarah berlakunya tsunami di Jepun serta memahami usaha pengurangan risiko bencana (Disaster Risk Reduction - DRR).

Program berkenaan juga berperanan bagi meningkatkan kesedaran global mengenai ancaman tsunami dan bencana lain, di samping memupuk kepimpinan belia khususnya dalam aspek kesiapsiagaan dan ketahanan komuniti.

Selain itu, program berkenaan turut menjadi platform untuk memperkukuh hubungan serta perkongsian ilmu antara pelajar Jepun dan pelajar antarabangsa.

Program berkenaan turut menekankan nilai kerjasama global berlandaskan Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030, selaras dengan usaha Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB) dalam

mengurangkan risiko bencana di seluruh dunia.

Sepanjang program berkenaan, para pelajar bersama guru pembimbing akan berpeluang menyertai pelbagai aktiviti, termasuk bengkel Summit selama dua hari, sesi orientasi di Wilayah Iwate, sesi perbincangan bersama pihak berkepentingan, serta sesi perkongsian bersama pakar, pusat komuniti, dan institusi berkaitan

DRR.

Pada masa yang sama, para pelajar turut berpeluang mengikuti lawatan sambil belajar ke lokasi-lokasi yang berkaitan dengan usaha mitigasi bencana serta kawasan yang pernah terjejas akibat kejadian tsunami.

Turut hadir di LTAB, pegawai-pegawai dari JSS, Kementerian Pendidikan, serta ibu bapa dan ahli keluarga pelajar.

**Makluman Pemberitahuan
Sebut Harga**

**Bilangan dan
Tajuk Sebut Harga:**
KHELN / KEW / 2026 / 0110
Quotation For Sea Transport Cost
Of Personal Effect, Kuala Lumpur,
Malaysia

Tarikh Tutup Sebut Harga:
Rabu,
21 Oktober 2026
Jam 2.00 Petang

**Bilangan dan
Tajuk Sebut Harga:**
KHELN / KEW / 2026 / 0210
Quotation For Sea Transport Cost
Of Personal Effect, Jakarta,
Republic Indonesia

Tarikh Tutup Sebut Harga:
Rabu,
21 Oktober 2026
Jam 2.00 Petang

**Bilangan dan
Tajuk Sebut Harga:**
KHELN / KEW / 2026 / 0310
Quotation For Sea Transport Cost
Of Personal Effect, London,
United Kingdom

Tarikh Tutup Sebut Harga:
Rabu,
21 Oktober 2026
Jam 2.00 Petang

**Bilangan dan
Tajuk Sebut Harga:**
KHELN / KEW / 2026 / 0410
Quotation For Sea Transport Cost
Of Personal Effect, Islamabad,
Republic Of Pakistan

Tarikh Tutup Sebut Harga:
Rabu,
21 Oktober 2026
Jam 2.00 Petang

**Bilangan dan
Tajuk Sebut Harga:**
KHELN / KEW / 2026 / 0510
Quotation For Sea Transport Cost
Of Personal Effect, Paris, France

Tarikh Tutup Sebut Harga:
Rabu,
21 Oktober 2026
Jam 2.00 Petang

**Bilangan dan
Tajuk Sebut Harga:**
KHELN / KEW / 2026 / 0610
Quotation For Sea Transport Cost
Of Personal Effect, Abu Dhabi,
United Arab Emirates

Tarikh Tutup Sebut Harga:
Rabu,
21 Oktober 2026
Jam 2.00 Petang

**Iklan
Tarikh Lanjutan**

**Dibukakan Kepada
Pemborong-Pemborong
Yang Berdaftar Dengan
Kementerian Pembangunan
Di Dalam**

Kelas:
V & VI Sahaja

Kategori:
KA01, KPB04, E03, B01, &
M03 Sahaja

Bilangan Tawaran:
JKR / DWS / 019 / 2026

Nama Projek:
Pemulihan Loji Rawatan
Air Tasek Serta Pelapisan
Semula Dan Pemasangan Paip

Yuran Tawaran:
BND2,000.00
(Tidak Dikembalikan)

Yuran E-Dokumen:
BND5.00

Kelas:
(V, VI Sahaja)

Kategori:
[KA01, KPB04, & ME03 Sahaja]

Bilangan Tawaran:
JKR / DWS / 020 / 2026

Nama Projek:

Menaiktaraf Loji Rawatan
Air Batang Duri, Daerah
Temburong @ Design And
Build For Construction Of
New 20 MLD Batang Duri
Water Treatment Plant,
Barrage And Refurbishment Of
Existing Batang Duri Water
Treatment Plant

Yuran Tawaran:
BND2,000.00
(Tidak Dikembalikan)

Yuran E-Dokumen:
BND5.00

Kelas:
(VI Sahaja)

Kategori:
[KA01, Sahaja]

Bilangan Tawaran:
JKR / DWS / 021 / 2026

Nama Projek:
Penambahbaikan Rangkaian
Sistem Pembahagian
Air Bagi Kawasan
Bandar Seri Begawan,
Mukim Gadong B dan
Kawasan Lambak Kanan,
Daerah Brunei dan Muara

Yuran Tawaran:
BND1,000.00
(Tidak Dikembalikan)

Yuran E-Dokumen:
BND5.00

**Tarikh Akhir Mengambil
Dokumen Tawaran Pada:**
Selasa,
20 Oktober 2026

Tarikh Tutup:
Selasa,
15 Disember 2026
Tidak Lewat Dari
Jam 2.00 Petang

Bilangan Dan Tajuk Tawaran:
RTB / 17 / 2026

Term Contract Of Twenty-Four
(24) Months Period For Operation,
Routine Maintenance & Repair
Work For Air-Conditioning
Systems (HVAC) At Radio
Television Brunei Broadcasting
Complex, Sungai Akar

Bayaran Tawaran:
BND30.00
(Tidak dikembalikan)

Tarikh Tutup:
Selasa,
27 Oktober 2026
Jam 2.00 Petang

**Bilangan Rujukan
Dan Tajuk Tawaran:**
MINDEF/ DFA / RC / 33 (10)
Laundry and Ironing Services for
Gurkha Security Unit-Five Years
Contract

Yuran Tawaran:
BND50.00
(Tidak Dikembalikan)

Tarikh terakhir bagi pembelian
Borang Tawaran
adalah sebelum tarikh tutup
tawaran pada **Isnin,
9 November 2026.**

Tarikh Tutup Tawaran:
Selasa,
10 November 2026
Jam 2.00 Petang

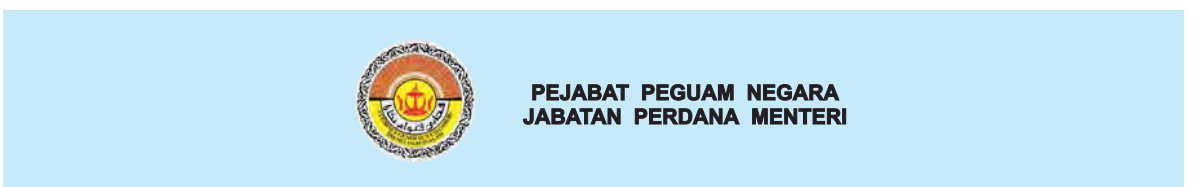

**Tawaran
Jabatan Daerah
Brunei Dan Muara,
Kementerian Hal EHWAL
Dalam Negeri,
Negara Brunei Darussalam**

Bilangan dan Tajuk Tawaran:
JDBM / Q / 58 / 2026
Membekal Dan Memasang Lampu
LED Bagi Bangunan Jabatan
Daerah Brunei Dan Muara,
Negara Brunei Darussalam

Yuran Tawaran:
BND5.00
(Tidak Dikembalikan)

Tarikh Tutup Tawaran:
Selasa,
20 Oktober 2026
Jam 2.00 Petang

Bilangan Dan Tajuk Tawaran:
PPN / LIBRARY / BUU / QTN /
2026 / 10 / 3

Quotation For Supply And Delivery
Of Textbooks For Collections Of
The Law Library (Part 1), Attorney
General's Chambers, Jalan Raja
Isteri Pengiran Anak Saleha,
Bandar Seri Begawan

Tarikh Tutup Tawaran:
Selasa,
20 Oktober 2026
Jam 2.00 Petang

Bilangan Dan Tajuk Tawaran:
PPN / IT / BUU / QTN / 2026 /
10 / 1

The Supply, Delivery, Installation,
Configuration, Testing And
Commissioning Of Network
Infrastructure Upgrade (Phase 1)
For Attorney General's Chambers,
Jalan Raja Isteri Pengiran Anak
Saleha, Bandar Seri Begawan,
Brunei Darussalam

Tarikh Tutup Tawaran:
Selasa,
20 Oktober 2026
Jam 2.00 Petang

Bilangan Dan Tajuk Tawaran:
PPN / IT / AGC / QTN / 2026 /
10 / 2

The Supply, Delivery And
Configuration Of 14 High-End 2 In
1 Laptops For Attorney General's
Chambers, Jalan Raja Isteri
Pengiran Anak Saleha, Bandar
Seri Begawan, Brunei Darussalam

Tarikh Tutup Tawaran:
Selasa,
20 Oktober 2026
Jam 2.00 Petang

**Bilangan Dan
Tajuk Sebut Harga:**

(121) INFO / PK / K / 7
(2026-2027)
To Supply, Install And Deliver
Synthetic Sticker Paper For
Information Department's Panels

Yuran Sebut Harga:
Dikenakan Bayaran BND5.00
(Tidak Dikembalikan)

Tarikh Tutup Sebut Harga:
Khamis,
22 Oktober 2026
Jam 8.00 Pagi

**PUSAT PEKERJAAN BRUNEI
JABATAN PERDANA MENTERI**

Bilangan dan Tajuk Tawaran:
PPB / QTN / AAU / 2026 / 06
Supply, Delivery And Installation
Of Furniture For
Pusat Pekerjaan Brunei

Yuran Tawaran:
BND5.00
(Tidak Dikembalikan)

Tarikh Buka Tawaran:
Rabu,
7 Oktober 2026

Tarikh Tutup:
Rabu,
21 Oktober 2026
Jam 9.00 Pagi

**JABATAN MAJLIS-MAJLIS
MESYUARAT
JABATAN PERDANA MENTERI**

**Dibukakan Kepada
Pemborong-Pemborong
Kelas II Sahaja**

Bilangan dan Tajuk Tawaran:
JMM / JKSH / 2026 / 14
Supply And Install Of New Gate
Barrier System At Service Gate
Entrance, Council Of State
Department

Yuran Tawaran:
Percuma

**Dibukakan Kepada
Pemborong-Pemborong
Kelas II Sahaja**

Bilangan dan Tajuk Tawaran:
JMM / JKSH / 2026 / 19
To Design, Fabricate and Install
New Portable Display Panel
at Bangunan Jabatan
Majlis-Majlis Mesyuarat,
Negara Brunei Darussalam

Yuran Tawaran:
Percuma

**Dibukakan Kepada
Pemborong-Pemborong
Kelas II Sahaja**

Bilangan dan Tajuk Tawaran:
JMM / JKSH / 2026 / 20
To Design, Fabricate and Install
New Portable Display Showcase
at Bangunan Jabatan
Majlis-Majlis Mesyuarat,
Negara Brunei Darussalam

Yuran Tawaran:
Percuma

**Dibukakan Kepada
Pemborong-Pemborong
Kelas II Sahaja**

KEMENTERIAN PENDIDIKAN
**Sebut Harga Bagi
Perkhidmatan Kantin**

**DA / JKSH / 138 / 2026 / 2027
[BPPA-OKT-2026]**

Sebut Harga Perkhidmatan
Kantin Bagi:
Sekolah Menengah Sultan
Muhammad Jamalul Alam,
Daerah Brunei Muara
Kementerian Pendidikan
Negara Brunei Darussalam.
Bagi Tempoh Satu (1) Tahun
[Kantin Bahagian Blok 'B']

Harga Sewa Kantin:
BND708.00 Sebulan

**DA / JKSH / 139 / 2026 / 2027
[BPPA-OKT-2026]**

Sebut Harga Perkhidmatan
Kantin Bagi:
Sekolah Menengah Pengiran
Anak Puteri Hajah Masna,
Daerah Brunei Muara
Kementerian Pendidikan
Negara Brunei Darussalam.
Bagi Tempoh Satu (1) Tahun
[Kantin Bahagian Blok 'A']

Harga Sewa Kantin:
BND757.00 Sebulan

**DA / JKSH / 140 / 2026 / 2027
[BPPA-OKT-2026]**

Sebut Harga Perkhidmatan
Kantin Bagi:
Sekolah Menengah Lambak Kiri,
Daerah Brunei Muara
Kementerian Pendidikan
Negara Brunei Darussalam.
Bagi Tempoh Satu (1) Tahun
[Kantin Bahagian Blok 'A']

Harga Sewa Kantin:
BND528.00 Sebulan

**DA / JKSH / 141 / 2026 / 2027
[BPPA-OKT-2026]**

Sebut Harga Perkhidmatan
Kantin Bagi:
Pusat Tingkatan Enam Tutong,
Daerah Tutong
Kementerian Pendidikan
Negara Brunei Darussalam.
Bagi Tempoh Satu (1) Tahun

Harga Sewa Kantin:
BND424.00 Sebulan

Bilangan dan Tajuk Tawaran:
JMM / JKSH / 2026 / 24
Fabricate and Install New Handrail
to Chamber Hall at Bangunan
Dewan Majlis, Jabatan
Majlis-Majlis Mesyuarat,
Negara Brunei Darussalam

Yuran Tawaran:
Percuma

**Tarikh Akhir Mengambil
Dokumen Tawaran:**
19 Oktober 2026

Tarikh Tutup:
Selasa,
20 Oktober 2026
Jam 2.00 Petang

**Sebut Harga Bagi
Perkhidmatan Café**

**DA / JKSH / 142 / 2026 / 2027
[BPPA-OKT-2026]**

Sebut Harga Perkhidmatan
Café Bagi Pusat
Perkhidmatan Setempat,
Kementerian Pendidikan,
Negara Brunei Darussalam
Bagi Tempoh Satu (1) Tahun.

Bayaran Yuran Sebut Harga:
BND5.00

Tarikh Tutup / Waktu:
Sabtu,
31 Oktober 2026
Jam 9.00 Pagi

Bayaran Yuran Sebut Harga :
BND5.00

Tarikh Tutup / Waktu :
Sabtu,
31 Oktober 2026
Jam 9.00 Pagi

**JABATAN AUDIT
JABATAN PERDANA MENTERI**

Bilangan Dan Tajuk Tawaran:
AUD / BPK / UE / Q&T /
2026-2027 / 23.

Pembelian Lima Belas (15)
Portable Duplex Scanner Di
Jabatan Audit Bangunan Bahirah,
Jabatan Perdana Menteri,
Jalan Dewan Majlis,
Bandar Seri Begawan,
Negara Brunei Darussalam

Perkara:
Portable Scanner
Desktop Sheet-Fed Scanner

Scan Size:
A4

Scan Speed:
B & W 15 BPPM (Simplex) / 30
IPM (Duplex), Colour 10 PPM
(Simplex) / 20 IPM (Duplex)

Scan Resolution:
Up to 600 dpi

Standard Feeding Capacity:
up to 20 sheets

Connectivity:
Hi-speed USB 2.0 (USB 3.0 bus
power supported)

**Recommended Daily Scan
Volume:**
Up to 500 scans per day

Kuantiti:
15 unit

Tarikh Tutup Sebut Harga:
Selasa,
3 November 2026
Jam 2.00 Petang

Bilangan Dan Tajuk Tawaran:
AUD / BPK / UE / Q&T /
2026-2027 / 08A

Existing, Installing,
Commissioning And Testing PABX
System At Jabatan Audit,
Bangunan Bahirah, Jalan Dewan
Majlis, Bandar Seri Begawan,
Negara Brunei Darussalam.

Perkara:
IP PABX

Kuantiti:
1

Perkara:
IP Telephone - Operator

Kuantiti:
1

Perkara:
IP Telephones

Kuantiti:
16

Perkara:
Switch

Kuantiti:
1

Perkara:
Gateway - Analog Telephones

Kuantiti:
5

Perkara:
Uninterrupted Power Supply
(UPC)

Kuantiti:
1

Perkara:
Standing Rack

Kuantiti:
1

Perkara:
Installation, Testing &
Commissioning Charges

Kuantiti:
1

Tarikh Tutup Sebut Harga:
Selasa,
3 November 2026
Jam 2.00 Petang

**JABATAN KEMAJUAN PELANCONGAN
KEMENTERIAN EKONOMI,
PERDAGANGAN DAN INDUSTRI**

Bilangan dan Tajuk Tawaran:
JKP / SH / 2026-2027 / 27
To Design, Fabricate, Supply And
Install Visitor Eco – Trail
Information Board For Wasai
Teraja And Wasai Belulok,
Mukim Labi, Belait

Tarikh Tutup Tawaran:
Khamis,
12 November 2026
Jam 2.00 Petang

Bilangan Dan Tajuk Tawaran:
JKP / SH / 2026-2027 / 09 (R)
Supply And Delivery Of Mesra
Lapel Pin Badges

Tarikh Tutup Tawaran:
Khamis,
22 Oktober 2026,
Jam 2.00 Petang

KEMENTERIAN KESIHATAN

Pemberitahuan Tawaran

Bilangan dan Tajuk Tawaran:
KK / 228 / 2026 / HTD
The Provision Of Maintenance
Services For Shimadzu
Radiography Equipment For One
(1) Year For Ministry Of Health

Yuran Tawaran:
BND30.00

Bilangan dan Tajuk Tawaran:
KK / 231 / 2026 / JPK
Urgent Work To Supply And Install
With New Earth Continuity Copper
Tape At Roof Top Area At Berakas
Health Centre

**Kelayakan Pemborong /
Pembekal:**
Berdaftar dengan Kementerian
Pembangunan dan Kementerian
Kesihatan

Kategori:
E01 & E02

Kelas:
Kelas II

Yuran Tawaran:
BND10.00

Bilangan dan Tajuk Tawaran:
KK / 234 / 2026 / UPP (TC)
The Supply And Delivery Medical
Consumables - Screws (Small
Fragments And Screws) For
Orthopedic Department (Operating
Theatre), Raja Isteri Pengiran
Anak Saleha Hospital For A
Period Of Three (3) Years

Yuran Tawaran:
BND500.00

Bilangan dan Tajuk Tawaran:
KK/235/2026/UPP(TC)
The Supply And Delivery Medical
Consumables (Plating System
Mini Fragments Plating Systems)
For Orthopedic Department
(Operating Theatre), Raja Isteri
Pengiran Anak Saleha Hospital
For A Period Of Three (3) Years -
Part I

Yuran Tawaran:
BND10.00

Bilangan dan Tajuk Tawaran:
KK / 236 / 2026 / UPP (TC)
The Supply And Delivery Medical
Consumables (Plating System
Distal Radius Variable Angle
Locking Plate System) For
Orthopedic Department (Operating
Theatre), Raja Isteri Pengiran
Anak Saleha Hospital For A
Period Of Three (3) Years - Part II

Yuran Tawaran:
BND30.00

Bilangan dan Tajuk Tawaran:
KK / 237 / 2026 / UPP (TC)
The Supply And Delivery Medical
Consumables - (Cannulated
Screws) For Orthopedic
Department (Operating Theatre),
Raja Isteri Pengiran Anak Saleha
Hospital For A Period Of Three
(3) Years

Yuran Tawaran:
BND10.00

Bilangan dan Tajuk Tawaran:
KK / 238 / 2026 / UPP (TC)
The Supply And Delivery Medical
Consumables - Wiring (Drill Bit
And Guide Wire) For Orthopedic
Department (Operating Theatre),

KEMENTERIAN PERTAHANAN

**Rujukan Bilangan
Dan Tajuk Tawaran:**
MINDEF / DFA / FY2026 / GCAU /
ABDB / TA / 6022
Pembelian Jungle Hat D2P Dan
Shooting Cap D2P Bagi Tentera
Darat Diraja Brunei Dan Tentera
Udara Diraja Brunei

Yuran Tawaran:
BND 30.00
(Tidak dikembalikan)

Tarikh terakhir bagi pembelian
Borang Tawaran adalah seminggu
sebelum tarikh tutup tawaran, iaitu
Selasa, 10 November 2026.

Tarikh Tutup Tawaran:
Selasa,
17 November 2026
Jam 2.00 Petang

Raja Isteri Pengiran Anak Saleha
Hospital For A Period Of Three
(3) Years - Part 1

Yuran Tawaran:
BND10.00

Bilangan dan Tajuk Tawaran:
KK/239/2026/UPP(TC)
The Supply And Delivery Medical
Consumables - Wiring (Kirschner
Wires And Cerclage Wires) For
Orthopedic Department (Operating
Theatre), Raja Isteri Pengiran
Anak Saleha Hospital For A
Period Of Three (3) Years - Part II

Yuran Tawaran:
BND10.00

Bilangan dan Tajuk Tawaran:
KK / 240 / 2026 / UPP (TC)
The Supply And Delivery Medical
Consumables (Others - Titanium
Elastic Nailing (TENS) System
Disposable Surgical Drapes) For
Orthopedic Department (Operating
Theatre), Raja Isteri Pengiran
Anak Saleha Hospital For A
Period Of Three (3) Years

Yuran Tawaran:
BND30.00

Bilangan dan Tajuk Tawaran:
KK / 241 / 2026 / UPP
Supply And Delivery Of Medical
Consumables For
Gastroenterology And Hepatology
Unit At Raja Isteri Pengiran Anak
Saleha (RIPAS) Hospital

Yuran Tawaran:
BND10.00

Bilangan dan Tajuk Tawaran:
KK / 242 / 2026 / HTD
Supply, Delivery, Installation,
Testing And Commissioning Of
Aneroid Sphygmomanometer For
Ministry Of Health

Yuran Tawaran:
BND10.00

Bilangan dan Tajuk Tawaran:
KK / 243 / 2026 / HTD

**Rujukan Bilangan
Dan Tajuk Tawaran:**
MINDEF / DFA / FY2026 / ITAU /
TA / PEN / 003
[JPPK / LTK / 10 / 2026]
Proposed Renovation At
Cawangan Latihan Semboyan
(CLS), Penanjong Garrison

Kelas:
III dan Ke Atas

Kategori:
KA01 dan B01

Tempoh Penyiapan Kerja:
Sembilan (9) bulan

Yuran Tawaran:
BND30.00 (Tidak dikembalikan)

Tarikh terakhir bagi pembelian
Borang Tawaran adalah pada
Selasa, 10 November 2026

Tarikh Tutup Tawaran:
Selasa,
17 November 2026
Jam 2.00 Petang

SURUHANJAYA
PERKHIDMATAN AWAM
JABATAN PERDANA MENTERI

Pembatalan Iklan

Bilangan dan Tajuk Tawaran :
SPA / BPK / SBH / 06 / 2026
Supply And Delivery Artificial
Intelligence (AI) Subscription API
Key For PSC Recruitment 2.0

Supply, Delivery, Installation,
Testing And Commissioning One
(1) Unit Of Genetic Analyzer
System For Human Identification
(HID) For Forensic Biology
Section, Department Of Scientific
Services, Ministry Of Health

Yuran Tawaran:
BND50.00

Tarikh Tutup Tawaran:
Selasa,
27 Oktober 2026
Jam 2.00 Petang

سوروهنجاي فرخدمتن عوام
SURUHANJAYA PERKHIDMATAN AWAM
JABATAN PERDANA MENTERI | BRUNEI DARUSSALAM
WWW.RECRUITMENT.GOV.BN | WWW.SPA.GOV.BN

IKLAN JAWATAN KOSONG
PERKHIDMATAN AWAM

MAKLUMAT LANJUT MENGENAI KEKOSONGAN JAWATAN, SYARAT-SYARAT
KELAYAKAN SERTA HURAIRAN TUGAS DAN TANGGUNGJAWAB BOLEH DILAYARI
DI WWW.RECRUITMENT.GOV.BN

PERINGATAN PENTING

1. Teliti Skim Iklan sebelum memohon.

2. Profil yang tidak lengkap dan tidak memenuhi syarat kelayakan skim iklan akan ditolak.

1. Lengkapkan Profil PSCR 2.0 (WWW.RECRUITMENT.GOV.BN)

2. Lengkapkan Kelulusan (persekitaran / pengikat serta sajak / bidang kelulusan)

3. Muat naik dokumen kelulusan yang lengkap (sijil tamat / pengiktirafan / sijil Kelulusan Pendidikan Khas / (MOPK) yang berkesan)

4. Tandakan "..." pada kotak semak "Jawatan Sekarang" di dalam ruangan "Pengalaman Kerja Kerajaan"

5. Lengkapkan Maklumat (Surat / peperiksaan / Peperiksaan Perkhidmatan Awam / latihan latihan / kelayakan profesional dan lain-lain yang dipertimbangkan di dalam skim iklan)

JAWATAN, TANGGA GAJI DAN BILANGAN IKLAN	URUS SETIA PENGAMBILAN	KEKOSONGAN	JENIS IKLAN	TARIKH TUTUP PERMOHONAN
1. PEGAWAI PENYELIDIK PUSAT PENYELIDIKAN DAN PERKEMBANGAN SAINS DAN TEKNOLOGI KEMENTERIAN PERTAHANAN B.2 EB.3 (BAHAGIAN II) 2026/OCT/01/KPTH	KEMENTERIAN PERTAHANAN	01	7(A)	21 OKTOBER 2026
2. PENOLONG PEGAWAI UGAMA JABATAN HAL EHWAL MASJID KEMENTERIAN HAL EHWAL UGAMA C.3-4 EB.5 (BAHAGIAN III) 2026/OCT/01/KHEU	KEMENTERIAN HAL EHWAL UGAMA	01	7(A)	21 OKTOBER 2026
3. PEGAWAI UGAMA KANAN PUSAT DAWAH ISLAMIAH KEMENTERIAN HAL EHWAL UGAMA B.3 (BAHAGIAN II) 2026/OCT/02/KHEU	KEMENTERIAN HAL EHWAL UGAMA	01	38(B)	24 OKTOBER 2026
4. PENOLONG PEGAWAI PEMELIHARAAN TERNAKAN JABATAN PERTANIAN DAN AGRIKULTUR KEMENTERIAN EKONOMI, PERDAGANGAN DAN INDUSTRI C.3-4 EB.5 (BAHAGIAN III) 2026/OCT/01/KEPI	KEMENTERIAN EKONOMI, PERDAGANGAN DAN INDUSTRI	02	7(A)	24 OKTOBER 2026
5. PEMBANTU X-RAY KEMENTERIAN KESIHATAN M.3 EB.4 (BAHAGIAN IV) 2026/OCT/01/KKS	KEMENTERIAN KESIHATAN	01	7(A)	24 OKTOBER 2026
6. PENOLONG PEGAWAI KESELAMATAN PENERANGAN KEBAWAH DULI YANG MAHA MULIA PEJABAT PENERANGAN KEMENTERIAN KEWANGAN C.1-2 EB.3 (BAHAGIAN III) 2026/OCT/03/KKW	KEMENTERIAN KEWANGAN	02	7(A)	24 OKTOBER 2026

PERINGATAN:
1. BAGI MELIHAT IKLAN JAWATAN KOSONG, SILA DAFTAR MASUK KE PROFIL PSCR 2.0, KLIK "DASHBOARD SAYA" DAN KEMUDIAN KLIK "IKLAN JAWATAN KOSONG".
2. PEMOHON YANG BUKAN TERDIRI DARI PEGAWAI DAN KAKITANGAN KERAJAAN HANYA BOLEH MELIHAT JAWATAN YANG DIKLANKAN DIBAWAH PERATURAN 7(A) SAHAJA.
3. PANDUAN PSCR 2.0 DAN SOALAN-SOALAN LAZIM BOLEH DIPEROLEHI DI WWW.RECRUITMENT.GOV.BN

JABATAN BELIA DAN SUKAN
KEMENTERIAN KEBUDAYAAN,
BELIA DAN SUKAN

**Bilangan dan
Keterangan Tawaran:**
(115) JBS / ADM / QC / 2026
Repair and Replace Flood Light
Parts and Components
(Maintenance Works) to
Track and Field,
Berakas Sports Complex

**Bilangan dan
Keterangan Tawaran:**
(123) JBS / ADM / QC / 2026
Urgent Adhoc Work for General
Building Term Maintenance
for a Period of
Twenty-Four (24) Months
for Hassanal Bolkiah National
Stadium

**Bilangan dan
Keterangan Tawaran:**
(124) JBS / ADM / QC / 2026
General Building Term
Maintenance for a Period of
Twenty-Four (24) Months for:

1) Track and Field, HBNSC
2) National Tennis Court, HBNSC

**Bilangan dan
Keterangan Tawaran:**
(125) JBS / ADM / QC / 2026
General Building
Term Maintenance for a
Period of Twenty-Four (24)
Months for Hassanal Bolkiah
National Stadium

**Bilangan dan
Keterangan Tawaran:**
(128) JBS / ADM / QC / 2026
Repair Hockey Pitch at
Hockey Stadium, HBNSC

Yuran Tawaran: BND5.00

Tarikh Tutup:
Khamis, 22 Oktober 2026

JABATAN PENERBANGAN AWAM KEMENTERIAN PENGANGKUTAN DAN INFOKOMUNIKASI

Bilangan dan Tajuk Tawaran / Sebut Harga:

New Fencing at DCA Bungalow
Area, Simpang 86, Jalan Berakas
AME / 2026-2027 / SH-44
(Kelas II atau ke atas)

Bilangan dan Tajuk Tawaran / Sebut Harga:

To Fabricate and Supply New
Safety Barrier for High Mast at
Apron Stand 1 To Stand 8,
Brunei International Airport.
AME / 2026-2027 / SH-47
(Kelas II atau ke atas)

Bilangan dan Tajuk Tawaran / Sebut Harga:

Kerja-Kerja Pemotongan dan
Pembersihan Rumput, Pokok
Serta Longkang Di Kawasan
Perumahan Bomba dan
Perumahan DCA Jabatan
Penerbangan Awam Bagi Tempoh
2 Tahun (24 Bulan)
AME / 2026-2027 / SH-50
(Kelas II atau ke atas)

Bilangan dan Tajuk Tawaran / Sebut Harga:

Repair, Servicing & Maintenance
Works for 1000KVA Standby
Generator Sets at New Terminal
Building - Brunei International
Airport
AME / 2026-2027 / SH-51
(Kelas III atau ke atas)

**Tarikh Iklan / Mengambil
Dokumen Sebut Harga:**
Rabu,
7 Oktober 2026

**Tarikh Terakhir Mengambil
Dokumen Sebut Harga:**
Selasa,
20 Oktober 2026
Tidak Lewat Jam 2.00 Petang.

Tarikh Tutup Sebut Harga:
Rabu,
21 Oktober 2026

Kepada:
Pengerusi
Jawatankuasa Sebut Harga
d/a Aras Bawah,
Seksyen Kewangan, Ibu Pejabat
Jabatan Penerbangan Awam
Kementerian Pengangkutan dan
Infokomunikasi
Bandar Seri Begawan BB2513
Negara Brunei Darussalam

JABATAN PERHUTANAN KEMENTERIAN EKONOMI, PERDAGANGAN DAN INDUSTRI

Sebut Harga:
JPH / 001 / SH / 2589 /
2026 - 2027

Membaik Pulih Pagar Di Kawasan
Tandas Pejabat Unit Pemulihan
Hutan, Sungai Liang,
Daerah Belait

Borang Pendaftaran Syarikat
(Jika belum berdaftar):
BND10.00

Borang Tawaran:
BND5.00

Tarikh Tutup Tawaran:
Khamis,
29 Oktober 2026,
Jam 2.00 Petang

JABATAN DAERAH BRUNEI DAN MUARA KEMENTERIAN HAL EHWAL DALAM NEGERI

Jawatan Kosong Sebagai
Penghulu Mukim Tingkat III -
PMKK.4 (BND3,880 - BND4,240)
Bagi

Daerah Brunei Dan Muara

Penghulu Mukim Kianggeh
Penghulu Mukim Gadong 'A'

Tatacara Menghadapkan
Borang Pencalonan:

Keterangan lanjut dan borang
pencalonan boleh didapati dan
dikembalikan ke alamat seperti
berikut:-

Tingkat 1,
Bahagian Institusi Penghulu
Mukim dan Ketua Kampung
Jabatan Daerah
Brunei dan Muara
Negara Brunei Darussalam

Tarikh Tutup mengembalikan
borang pencalonan adalah
Sabtu, 7 November 2026,
Jam 4.00 Petang

Sebarang pertanyaan bolehlah
e-mel di alamat :
info@bruneimuara.gov.bn

JPH / 003 / SH2588 / 2026 - 2027
Kerja-Kerja Membaik Pulih
Pondok Jualan Dan Kemudahan
Di Taman Rekreasi Bukit
Shahbandar.

Borang Pendaftaran Syarikat
(Jika belum berdaftar):
BND10.00

Borang Sebut Harga:
BND5.00 [Tidak Dikembalikan]

Tarikh Terakhir
Membeli Dokumen:
22 Oktober 2026 (Khamis)

Tarikh Tutup Tawaran:
29 Oktober 2026
(Khamis)

JABATAN PERHUTANAN KEMENTERIAN EKONOMI, PERDAGANGAN DAN INDUSTRI

Bilangan dan Tajuk
Sebut Harga:
JPH / 003 / SH2587 / 2026-2027
Design, Supply, Installation And
Enhancement Of Brunei National
Herbarium Gallery

Syarat:
Dibukakan kepada
penender-penender yang
berdaftar di Kementerian
Pembangunan di dalam Kelas I
Ke Atas Dan Sub-Kategori KA01
Kerja-Kerja Am Kejuruteraan Am
Sub-Kontraktor dibenarkan.

Borang Pendaftaran Syarikat
(Jika Belum Berdaftar):
BND10.00

Borang Sebut Harga:
BND5.00
-Tidak Dikembalikan-

Tarikh Tutup Sebut Harga:
Khamis,
29 Oktober 2026
Jam 2.00 Petang

JABATAN PERANCANG BANDAR DAN DESA

Kenyataan Tawaran

Bilangan dan Tajuk Tawaran:
TCP / 16 / 2026 / 2027
The Supply And Delivery Of
Notebook For Department Of
Town And Country Planning,
Ministry Of Development,
Negara Brunei Darussalam

Bilangan dan Tajuk Tawaran:
TCP / 17 / 2026 / 2027
The Supply And Delivery Of A3
Colour Multifunction Laserjet
Printer, Department of Town and
Country Planning,
Ministry Of Development,
Negara Brunei Darussalam

Bilangan dan Tajuk Tawaran:
TCP / 18 / 2026 / 2027
The Supply And Delivery Of A4
Colour Laserjet Printer,
Department Of Town And
Country Planning,
Ministry Of Development,
Brunei Darussalam

Permohonan dokumen sebut
harga adalah dengan melayari
laman sesawang
www.jpbd.gov.bn melalui
link Perkhidmatan Dalam Talian
iaitu Sistem Tcpestorebn atau
melalui Berita Terkini

Harga Yuran Sebut Harga:
BND5.00
(Tidak dikembalikan)

Tarikh Tutup dan Tempat
Pengantaran:
Sabtu,
24 Oktober 2026
Sebelum jam 2.00 Petang

JABATAN PENJARA KEMENTERIAN HAL EHWAL DALAM NEGERI

Bilangan Dan
Tajuk Tawaran:
23 / JPB / SH / 2026
Alat Kelengkapan
Operasi (Close-Quarter Battle)
Untuk Gerakan Khas Penjara

Yuran Tawaran:
BND5.00

Tarikh Tutup Dan Waktu:
Selasa,
20 Oktober 2026
(Tidak lewat dari jam 2.00 Petang)

Waktu-Waktu
Menerima / Mengambil
Dokumen Tawaran

Isnin – Khamis
8.00 Pagi Hingga 11.30 Pagi

Sabtu
8.00 Pagi Hingga 10.00 Pagi

JABATAN MUZIUM-MUZIUM KEMENTERIAN KEBUDAYAAN, BELIA DAN SUKAN

Bilangan Sebut Harga:
26 / JMM / S / 12 / 91
(2026 / 2027)

Tajuk Sebut Harga:
Replacement Works Of New
Skylight Glass And New Tint Film
At Muzium Alat Kebesaran Diraja,
Bandar Seri Begawan

Tarikh Tutup:
Khamis,
29 Oktober 2026

Bilangan Dan
Tajuk Tawaran:
20 / JPB / SH / 2026
Repair And Refurbishment Works
To The Existing Containers
At Fasa 1

Bilangan Dan
Tajuk Tawaran:
21 / JPB / SH / 2026
Pembelian Kontina Bagi
Penyimpanan Barang Asas
Banduan Dan Tahanan

Bilangan Dan
Tajuk Tawaran:
22 / JPB / SH / 2026
Construction Of New Fencing
For Green House And Padi Field
At Penjara Maraburong Phase 3,
Jabatan Penjara

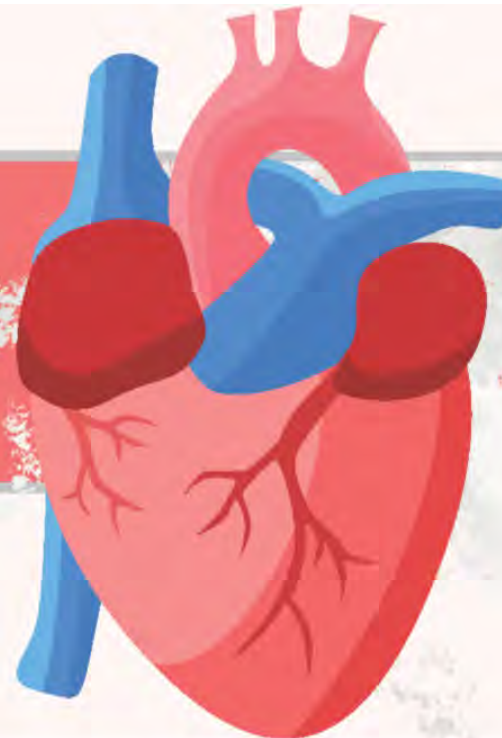
Yuran Tawaran:
BND5.00 (Tidak Dikembalikan)

Tarikh Tutup Dan Waktu:
Selasa, 20 Oktober 2026
Tidak lewat dari Jam 2.00 Petang

PENYAKIT KARDIOVASKULAR

DI NEGARA BRUNEI DARUSSALAM:

penyakit kardiovaskular adalah penyebab kematian yang **ke-2** tertinggi

FAKTOR RISIKO

- Peningkatan umur
- Lelaki mempunyai risiko yang lebih tinggi dari wanita
- Mempunyai ahli keluarga yang menghidap penyakit kardiovaskular
- Tidak aktif secara fizikal
- Mengamalkan pemakanan yang tidak sihat
- Merokok
- Meminum alkohol yang berlebihan
- Obes
- Tekanan darah tinggi
- Mempunyai paras kolesterol yang tinggi dalam darah
- Diabetis (kencing manis)
- Stres

LANGKAH PENCEGAHAN

Tidak merokok

Ketahui tekanan darah awda

Mengekalkan berat badan yang sihat

Meningkatkan aktiviti fizikal

Kawal paras kolesterol dan gula dalam darah awda

Amalkan pemakanan sihat. Kurangkan makanan tinggi garam, lemak dan gula

Tangani stres dengan bijak

Elakkan meminum minuman keras

TANDA-TANDA PENYAKIT

- Sesak nafas
- Sakit dada yang menekan-nekan bermula di bahagian tengah atau kiri dada dan biasanya merebak ke lengan kiri dan leher
- Sakit mencengkam sehingga boleh menyebabkan pitam atau pengsan
- Berpeluh dingin
- Berasa sejuk walaupun suhu persekitaran panas
- Pening kepala dan berasa loya
- Kebas
- Kerap kencing malam
- Haus / dahaga
- Penglihatan kabur
- Jantung berdebar

Jika awda mengalami tanda-tanda tersebut, sila berjumpa dengan doktor untuk pemeriksaan lanjut.

"Fahami risiko awda"

Sila imbas untuk mendaftar program pemeriksaan faktor risiko kardiovaskular

JPMC TINGKATKAN KERJASAMA SERANTAU DALAM SEKTOR PELANCONGAN PERUBATAN

JERUDONG Park Medical Centre telah menyertai Borneo Global MediTourism Congress and Expo 2026 di Borneo Convention Centre Kuching baru-baru ini, diwakili oleh Pengurus Pemasaran dan Perhubungan Awam, Dayang Azhani Abu Daniel, bersama Dayang Wendy Chok dan Dayang Farhah Matsalleh, wakil dari Unit Perhubungan Pesakit Antarabangsa (kanan dan atas).

KUCHING, SARAWAK, Rabu, 14 Oktober. - Jerudong Park Medical Centre (JPMC) baru-baru ini menyertai Borneo Global MediTourism Congress and Expo 2026 sebagai sebahagian daripada usaha berterusan untuk meningkatkan kesedaran mengenai perkhidmatan penjagaan kesihatan pakar yang ditawarkan di Negara Brunei Darussalam (NBD), di samping memperkukuh hubungan dengan rakan penjagaan kesihatan di Sarawak.

Acara yang berlangsung di Borneo Convention Centre Kuching pada 12 hingga 13 Oktober 2026 itu menghimpunkan penyedia

perkhidmatan kesihatan, pemudah cara pelancongan perubatan serta rakan industri dari seluruh rantau ini.

JPMC turut diberikan pengiktirafan sebagai rakan strategik semasa majlis pembukaan acara berkenaan.

Penyertaan tersebut memberi peluang kepada JPMC untuk memperkenalkan dengan lebih lanjut perkhidmatan pakarnya kepada rakan serantau, selain membincangkan potensi kerjasama bagi melengkapi perkhidmatan penjagaan kesihatan yang tersedia di kawasan masing-masing.

Perbincangan turut memberi tumpuan kepada usaha meneroka kerjasama yang dapat membantu

pesakit mendapatkan akses kepada penilaian pakar dan rawatan di NBD.

JPMC diwakili oleh Pengurus Pemasaran dan Perhubungan Awam, Dayang Azhani Abu Daniel, bersama Dayang Wendy Chok dan Dayang Farhah Matsalleh, wakil dari Unit Perhubungan Pesakit Antarabangsa.

Ketua Unit Perhubungan Pesakit Antarabangsa JPMC, Dayang Wendy Chok, berkata penyertaan berkenaan membolehkan pihaknya memahami dengan lebih mendalam potensi sumbangan perkhidmatan pakar JPMC dalam sektor pelancongan perubatan serantau.

"Penyertaan kami membantu memahami dengan lebih baik

■ Siaran Akhbar dan Foto : Jerudong Park Medical Centre

bagaimana perkhidmatan pakar JPMC dapat menyumbang kepada pelancongan perubatan di rantau ini serta melengkapi perkhidmatan penjagaan kesihatan yang tersedia di seluruh Borneo," katanya.

Penyertaan itu merupakan sebahagian daripada usaha lebih luas JPMC dalam memperkukuh penglibatan dalam bidang pelancongan perubatan, khususnya bagi memudahkan pesakit dan doktor perujuk dari negara jiran mendapatkan maklumat mengenai perkhidmatan yang ditawarkan, mendapatkan nasihat pakar serta menyelaras penjagaan kesihatan di NBD.

Sehubungan itu, pesakit dan doktor perujuk yang ingin mengetahui

kesesuaian perkhidmatan berkenaan dengan keperluan mereka boleh menghubungi Unit Perhubungan Pesakit Antarabangsa JPMC melalui e-mel international.care@jpmc.com.bn untuk mendapatkan maklumat lanjut.

Maklumat juga boleh diperoleh menerusi laman sesawang hospital berkenaan, khususnya halaman Pesakit Antarabangsa yang menyediakan panduan mengenai akses kepada perkhidmatan yang ditawarkan.

JPMC mengalu-alukan pertanyaan daripada orang ramai yang ingin mengetahui pilihan rawatan yang tersedia serta langkah seterusnya bagi mendapatkan perkhidmatan perubatan khusus.

Oleh : Nurul Rasyidah
Mohamad Rosland
Foto : Nornasyirah Haji Nordin

Mengenali 'squishy', penggunaannya secara bijak

DALAM era digital yang semakin berkembang pesat, pelbagai trend baharu muncul dan mendapat perhatian masyarakat, khususnya dalam kalangan kanak-kanak dan golongan remaja. Antaranya termasuklah *squishy*, iaitu sejenis permainan lembut yang boleh dipicit, ditekan dan dilepaskan untuk kembali kepada bentuk asalnya secara perlahan-lahan. Permainan ini bukan sahaja menarik dari segi bentuk dan warnanya, malah turut menjadi pilihan sebagai alat hiburan dan barangan koleksi peribadi.

Squishy lazimnya diperbuat daripada bahan lembut seperti busa poliuretana (*polyurethane foam*) yang mempunyai tekstur kenyal dan anjal. Permainan ini dihasilkan dalam pelbagai bentuk, termasuk makanan seperti roti, kek, donat dan buah-buahan, watak kartun, haiwan dan lain-lain lagi. Reka bentuknya yang comel, berwarna-warni dan menyerupai objek sebenar menjadikan permainan ini mudah menarik perhatian pengguna, terutamanya kanak-kanak.

Antara faktor utama yang mendorong populariti *squishy* ialah pengalaman sensorial yang ditawarkannya. Aktiviti memicit permainan ini dan melihatnya kembali kepada bentuk asal dapat memberikan kepuasan kepada sesetengah pengguna. Aktiviti tersebut juga sering dikaitkan dengan usaha mengurangkan kebosanan dan memberikan ketenangan buat sementara waktu. Selain itu, pengaruh media sosial turut memainkan peranan penting dalam menyebarkan trend ini. Video yang memaparkan koleksi *squishy*, bunyi yang terhasil ketika permainan itu dipicit serta pelbagai cara penggunaannya sering menarik perhatian penonton. Keadaan ini mendorong pengguna untuk mengetahui lebih lanjut tentang produk tersebut, malah ada yang mula mengumpulkannya sebagai hobi.

Squishy berpotensi merangsang kreativiti dan imaginasi kanak-kanak melalui kepelbagaian bentuk, warna dan reka bentuknya. Permainan ini juga boleh

dimanfaatkan sebagai bahan pembelajaran untuk membantu kanak-kanak mengenal warna, bentuk, saiz dan nama objek. Bagi penggemar barang koleksi, *squishy* membuka peluang untuk berkongsi minat, bertukar-tukar koleksi dan berinteraksi dengan rakan sebaya. Dengan cara ini, permainan tersebut bukan sahaja berfungsi sebagai alat hiburan, malah dapat dimanfaatkan dalam aktiviti pembelajaran yang bersesuaian.

Walaupun bagaimanapun, di sebalik daya tarikannya, permainan *squishy* turut mempunyai keburukan yang perlu diberi perhatian. Penggunaan yang berlebihan boleh menyebabkan pengguna leka sehingga mengabaikan pelajaran, tugas harian dan aktiviti lain yang lebih bermanfaat. Keinginan untuk mengumpulkan pelbagai jenis *squishy* juga boleh mendorong sesetengah pengguna berbelanja secara berlebihan, terutamanya apabila terpengaruh oleh promosi dan trend yang tular di media sosial. Oleh itu, pengguna perlu bijak membezakan antara keperluan dengan kehendak ketika membuat pembelian.

Dari aspek keselamatan, *squishy* yang diperbuat daripada bahan yang tidak diketahui atau tidak memenuhi piawaian keselamatan berkemungkinan mengandungi bahan yang tidak sesuai digunakan. Permainan yang koyak atau rosak juga boleh mendedahkan bahan pengisi di dalamnya, sekali gus menimbulkan risiko serta boleh menyebabkan bahaya, khususnya kepada kanak-kanak kecil yang cenderung memasukkan objek ke dalam mulut. Di samping itu, permainan yang tidak dibersihkan dengan betul boleh mengumpulkan habuk dan kotoran yang menjejaskan kebersihannya.

Sehubungan dengan itu, pengguna dinasihatkan supaya memilih permainan *squishy* yang berkualiti, memenuhi piawaian keselamatan yang ditetapkan serta bersesuaian dengan peringkat umur bagi memastikan keselamatan ketika bermain. Ibu

bapa hendaklah memastikan permainan yang dibeli mempunyai maklumat pengeluaran dan amaran keselamatan yang jelas. Sekiranya permainan tersebut koyak, rosak atau mengeluarkan bahan pengisi, pengguna hendaklah menghentikan penggunaannya dengan segera. Permainan ini juga perlu dibersihkan mengikut arahan pengeluaran dan disimpan di tempat yang bersih serta sesuai.

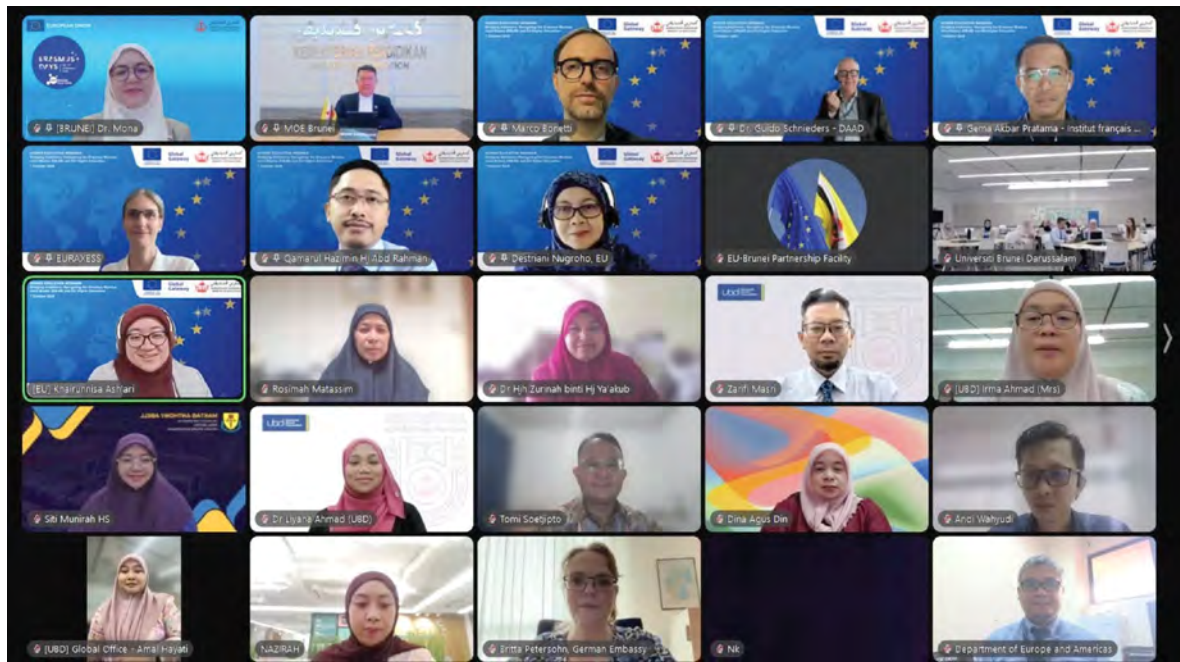
Selain mengutamakan keselamatan, pengguna juga perlu mengamalkan sikap berhemah ketika berbelanja dengan membeli permainan mengikut kemampuan dan keperluan. Pengaruh media sosial tidak seharusnya dijadikan alasan untuk membeli setiap produk yang sedang popular. Masa bermain juga hendaklah dihadkan agar tidak mengganggu pembelajaran, waktu berehat dan tanggungjawab harian. Dalam hal ini, ibu bapa pula memainkan peranan penting dalam membimbing anak-anak supaya menggunakan

permainan secara bertanggungjawab, di samping menggalakkan penglibatan mereka dalam aktiviti lain yang dapat memberikan manfaat kepada perkembangan diri.

Kesimpulannya, trend *squishy* merupakan antara fenomena permainan moden yang menggabungkan unsur hiburan, kreativiti dan pengalaman sensorial. Permainan ini mempunyai pelbagai manfaat, termasuk memberikan hiburan dan merangsang imaginasi, namun tetap mempunyai kekurangan sekiranya digunakan secara berlebihan atau tidak menitikberatkan aspek keselamatan.

Oleh itu, setiap pengguna hendaklah mengutamakan keselamatan, menjaga kebersihannya, mengawal berbelanja dan menggunakan masa secara bijak. Dengan sikap yang bertanggungjawab dan sederhana, permainan *squishy* dapat menjadi salah satu bentuk hiburan yang menyenangkan tanpa menjejaskan keperluan dan tanggungjawab harian.

TEROKA PELUANG PENGAJIAN, PENYELIDIKAN DI KESATUAN EROPAH

Siaran Akhbar dan Foto : Kementerian Pendidikan

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 15 Oktober. - Lebih 180 orang pelajar, penyelidik dan ahli akademik dari Negara Brunei Darussalam (NBD) baru-baru ini menyertai satu sesi secara maya, bagi menerokai peluang pengajian dan penyelidikan yang dibiayai sepenuhnya di negara-negara anggota Kesatuan Eropah (EU) menerusi Program Biasiswa Erasmus Mundus Joint Master 2027.

Sesi berkenaan merupakan sebahagian daripada webinar sehari bertajuk 'Bridging Ambitions : Navigating the Erasmus Mundus Joint Master (EMJM) and EU Higher Education' yang dianjurkan oleh Kementerian Pendidikan, NBD dengan kerjasama Delegasi EU ke Republik Indonesia dan NBD melalui

platform Zoom. Acara tersebut telah diadakan menjelang sambutan Erasmus+ Days di peringkat global.

Webinar berkenaan menampilkan Chargé d'Affaires ad interim, Delegasi EU ke Republik Indonesia dan NBD, Tuan Yang Terutama Marco Bonetti serta Setiausaha Tetap (Pengajian Tinggi), Kementerian Pendidikan, Dr. Haji Azman bin Ahmad selaku tetamu kehormat, diikuti dengan ucapan daripada Erasmus+ National Focal Point (ENFP) Brunei dan Pemangku Pengarah Jabatan Pengajian Tinggi, Kementerian Pendidikan, Dr. Mona Aliana binti Dato Paduka Haji Mohd. Alimin.

Dr. Haji Azman menekankan bahawa pendidikan antarabangsa menyediakan peluang kepada kita untuk memperluas pengetahuan,

menimba pengalaman daripada pelbagai perspektif serta membina hubungan yang berkekalan.

"Melalui Erasmus Mundus Joint Masters dan jalinan kerjasama dengan institusi-institusi di Eropah, para pelajar dan warga akademik berpeluang menerokai laluan untuk melanjutkan pengajian serta menjalinkan kerjasama.

"Bagi NBD, peluang-peluang ini juga dapat menyumbang kepada aspirasi negara di bawah Wawasan Brunei 2035, khususnya dalam melahirkan rakyat yang berpendidikan dan berkemahiran tinggi.

"Pengetahuan dan pengalaman yang diperoleh melalui penglibatan di peringkat antarabangsa dapat memperkukuh institusi-institusi pendidikan serta menyokong pembangunan negara," ujarnya.

Sementara itu, Tuan Yang

HADIR semasa webinar tersebut, Chargé d'Affaires ad interim, Delegasi EU ke Republik Indonesia dan NBD, Tuan Yang Terutama Marco Bonetti serta Setiausaha Tetap (Pengajian Tinggi), Kementerian Pendidikan, Dr. Haji Azman bin Ahmad.

Terutama Marco Bonetti seterusnya menjelaskan bahawa Kesatuan Eropah berbangga dapat menyokong pengukuhan kerjasama dengan NBD dalam bidang pengajian tinggi dan penyelidikan, sekali gus membuka peluang kepada para pelajar, penyelidik dan institusi untuk menjalin hubungan dengan komuniti akademik bertaraf dunia di seluruh Eropah.

"Melalui peluang-peluang seperti program Erasmus+ dan Horizon Europe, serta berpandukan visi yang lebih luas di bawah strategi Global Gateway EU, kami melabur dalam pembangunan modal insan, ilmu pengetahuan dan inovasi, di samping menyokong aspirasi masa depan NBD, termasuk Wawasan Brunei 2035.

"Webinar pada hari ini mencerminkan komitmen bersama dalam membina hubungan yang berkekalan antara Eropah dan NBD melalui pendidikan, penyelidikan, pertukaran antarabangsa serta perkongsian strategik global yang berteraskan kepercayaan," tambah Tuan Yang Terutama Marco Bonetti.

Timbalan Atase Kerjasama Universiti, Institut Français d'Indonésie, Gema Akbar Pratama turut menyampaikan pembentangan mengenai Biasiswa France Excellence Eiffel, manakala Pengarah Pejabat Serantau DAAD Jakarta, Dr. Guido Schnieders berkongsi mengenai peluang

pengajian dan penyelidikan di Republik Perancis dan Republik Persekutuan Jerman.

Melalui webinar tersebut, para peserta telah didedahkan kepada amalan terbaik dalam memahami dan mengikuti proses permohonan EMJM, di samping menerima panduan untuk menyesuaikan diri dengan kehidupan dan pengajian di luar negara.

Dari aspek praktikal, para peserta turut diberikan panduan mengenai cara menyediakan surat motivasi yang meyakinkan serta membuat persediaan bagi menghadapi sesi temu duga biasiswa.

Webinar berkenaan turut menampilkan sesi-sesi khusus bagi para pensyarah dan institusi pengajian tinggi yang memfokuskan kepada kerjasama Erasmus+ International Credit Mobility antara universiti-universiti di NBD dengan universiti-universiti di EU.

Wakil-wakil dari Universiti Brunei Darussalam (UBD) dan Universiti Teknologi Brunei (UTB) turut berkongsi pengalaman dalam menjalin kerjasama mobiliti kredit dengan institusi-institusi di EU.

Para penyelidik, inovator dan wakil institusi turut berpeluang menerokai peluang pengajian di peringkat Doktor Falsafah (PhD) melalui program Horizon Europe yang dibentangkan oleh Penyelaras Serantau ASEAN, EURAXESS Worldwide, Leonie Nagarajan.

Penganjuran webinar sehari ini mencerminkan komitmen berterusan Kementerian Pendidikan dan EU dalam memperkukuh hubungan kerjasama akademik dan diplomatik antara NBD dengan Eropah, selaras dengan usaha mendukung pencapaian matlamat Wawasan Brunei 2035.

Acara berkenaan turut mendapat sokongan daripada EU-Brunei Darussalam Partnership Facility.

Burung Kelicap

Nama Binatang :
Burung Kelicap atau Burung-Madu Kelapa

Nama Saintifik :
Anthreptes Malaccensis

Keluarga : Nectariniidae

IUCN : Risiko rendah

CITES : Nil

Maklumat disediakan oleh : Bahagian Hidupan Liar, Jabatan Perhutanan, Kementerian Ekonomi, Perdagangan dan Industri

BULAN ini, marilah bersama-sama mempelajari dan mengenali salah satu spesies burung yang unik di Negara Brunei Darussalam (NBD) iaitu Burung Kelicap atau Burung Madu Kelapa (Brown-throated Sunbird).

Burung bersuara lembut ini mempunyai saiz badan yang sederhana besar. Walau bagaimanapun, peranannya amat besar dalam menjaga keseimbangan alam semula jadi *kitani*.

Burung spesies ini dikenali dengan nama saintifiknya Anthreptes Malaccensis dan tergolong dalam keluarga Nectariniidae, iaitu keluarga burung pemakan nektar atau madu bunga.

Burung Kelicap merupakan spesies klasik yang mudah dijumpai di sekitar rantau Asia Tenggara. Penyebarannya terbentang dari Selatan Myanmar, Thailand, Malaysia, Sumatera, Borneo, Kepulauan Jawa, Bali,

hingga ke Filipina, serta di sebahagian kawasan Viet Nam, Kemboja dan Laos.

Burung Kelicap aktif pada waktu pagi dan mudah ditemui di kawasan taman-taman, kawasan pertanian, serta di tepi hutan.

Dari segi rupa, burung ini bersaiz kira-kira 12 hingga 13 sentimeter dengan rentangan sayap yang pendek, membolehkannya bergerak pantas semasa terbang. Burung jantan dan betina mempunyai penampilan yang berbeza :

Burung Jantan Dewasa : Mempunyai bahagian atas kepala berwarna biru metalik dengan leher bawah berwarna coklat tembaga.

Burung Betina : Mempunyai bulu berwarna hijau zaitun pada bahagian atas dan warna kekuningan pada bahagian bawah badannya.

Bunyi panggilannya sangat khas, iaitu siri nota "chee-chee-chee" atau "tsip" yang bernada tinggi dan tajam. Burung jantan pula kerap menyanyikan siri nota yang lebih bervariasi dan pantas, selalunya dari atas dahan yang tinggi.

Musim pembiakan burung ini berbeza mengikut kawasan tetapi selalunya bertepatan dengan musim puncak tanaman berbunga.

Burung betina biasanya akan bertelur sebanyak dua hingga tiga biji. Telurnya berwarna kelabu pucat atau kehijauan dengan bintik-bintik coklat dan keunguan (lavender). Burung betina bertanggungjawab terutamanya untuk mengeram telur, manakala kedua-dua induk jantan dan betina akan bekerjasama memberi makan kepada anak-anak burung sebaik sahaja mereka

Sumber Foto : Asmali bin Asli, BWPC 2022/JPH

menetas.

Kepentingan Burung Kelicap ini bukan sahaja untuk keseimbangan alam sekitar tetapi juga memberi manfaat kepada ekonomi dan ekopelancongan.

Dengan adanya hidupan liar seperti ini, NBD dapat menarik minat pelancong dan penggemar alam semula jadi melalui aktiviti pemerhatian burung (*birdwatching*), pendidikan alam sekitar dan penyelidikan. Ini sekali gus dapat melibatkan komuniti setempat sebagai pemandu ekopelancongan - membantu ekonomi negara sambil memastikan spesies ini kekal selamat untuk generasi akan datang.

Jadi pendengar setia, Burung Kelicap atau Burung Madu Kelapa bukan sahaja unik, malah merupakan penjaga keseimbangan alam sekitar *kitani*. Mari *kitani* bersama-sama menghargai dan memelihara hidupan liar negara.

Jangan lupa untuk mengikuti setiap keluaran kapsul bulanan 'Kenali Hidupan Liar Kitani'. Untuk melihat foto-foto spesies ini dan maklumat lanjut, layari Instagram Jabatan Perhutanan di @forestry.brunel.

Ingatlah... 'Lindungi hidupan liar *kitani* untuk memelihara hutan *kitani*...'

Mari sama-sama memelihara kekayaan alam semula jadi NBD.

Projek inovasi perkasa matlamat fikir hijau, hidup bersih

Oleh : Nurdiyanah Rajami

Foto : Nurdiyanah Rajami dan Ihsan Politeknik Brunei

POLITEKNIK Brunei (PB) bukan sekadar tempat pembelajaran, malah tempat individu dilatih dan dibimbing menjadi profesional yang berkemahiran tinggi dan berdaya tahan, yang bertanggungjawab terhadap masyarakat dan alam sekitar, dengan kompetensi yang memenuhi keperluan industri. Oleh itu, kerjasama antara industri, masyarakat dan institusi adalah bukti komitmen PB terhadap pendidikan, kelestarian dan pembangunan insan untuk sama-sama mencapai Wawasan Brunei 2035.

Kesungguhan dan keyakinan PB dalam melahirkan golongan pelajar yang cemerlang dalam pelbagai bidang pengajian turut jelas dapat dilihat menerusi pameran projek tahun akhir pelajar PB semasa berlangsungnya Majlis Perasmian Pesta Konvo 2026 yang berlangsung di Pusat Sehenti (One Stop Centre), Kampus Utama PB, Jalan Ong Sum Ping, baru-baru ini.

Dengan bertemakan 'Fikir Hijau, Hidup Bersih', Pesta Konvo PB tahun ini bertujuan menggalakkan warga kampus dan orang ramai supaya lebih peka terhadap alam sekitar serta mengamalkan kehidupan yang lebih bersih, sihat dan bertanggungjawab. Sebanyak tujuh projek inovasi telah mewarnai pameran projek tahun akhir pelajar PB tersebut yang mana setiap sentuhan ciptaan projek memiliki keistimewaan dan prinsip tersendiri seiring dengan usaha untuk membina masa depan yang lebih hijau dan lestari.

Aplikasi web dengan sensor bantu penjagaan tanaman

Sebuah projek inovasi yang berupa sistem pemantauan dan penjagaan tanaman pintar dikenali dengan nama 'PlantGuard' menjadi salah satu tarikan yang diketengahkan oleh tiga pelajar Diploma in Cloud and Networking di bawah School of Information and Communication Technology (SICT), PB yang terdiri daripada Awang Muhammad Azhan Muzaffar bin Mohd. Azman, Awang Muhammad Faiz Darwisy bin Mohammad Shazatul Rizam dan Awang Mohammad Royhelmi bin Mohammad Zamri.

Semasa berkesempatan ditemu bual Pelita Brunei, ketiga-tiga pelajar berkenaan antaranya menjelaskan lanjut bahawa PlantGuard menggabungkan aplikasi web dengan sensor untuk membantu pengguna menjaga tanaman. Sensor mengukur kelembapan tanah serta suhu dan kelembapan udara. Maklumat ini boleh dilihat melalui aplikasi menggunakan telefon. Aplikasi ini turut menggunakan kecerdasan buatan untuk membantu mengenal pasti tanaman melalui gambar, menilai

kemungkinan masalah pada daun dan memberikan panduan penjagaan.

"Matlamat kami ialah membantu pengguna membuat keputusan penyiraman berdasarkan keadaan tanah. Projek ini diharapkan dapat memudahkan penjagaan tanaman di rumah dan menyokong aktiviti pembelajaran melalui kebun sekolah. Namun penyiraman prototaip semasa masih dilakukan sendiri oleh pengguna," ujar mereka.

Baja organik berasaskan kulit telur

Salah seorang pelajar tahun akhir Diploma in Business Accounting and Finance, School of Business, PB, Awang Mohammad Daniel Azrin Muqrish bin Noor Azemi pula mengetengahkan sebuah projek inovasi yang dikenali sebagai 'EggXtract' iaitu penghasilan baja organik daripada kulit telur untuk membantu pertumbuhan pokok dan tumbuhan.

Semasa berkongsi secara ringkas mengenai projek berkenaan, Awang Mohammad Daniel Azrin berkata matlamat EggXtract adalah untuk menghasilkan baja organik daripada kulit telur bagi mengatasi dua masalah utama. Pertama ialah masalah sisa makanan di Negara Brunei Darussalam (NBD) yang tidak diuruskan dengan baik dan kedua pula ialah keadaan tanah di negara ini yang cenderung berasid dan boleh menjejaskan pertumbuhan pokok serta tumbuhan.

"Melalui projek ini, EggXtract ingin mengubah kulit telur yang biasanya dibuang menjadi produk yang berguna untuk sektor pertanian. Usaha ini bukan sahaja dapat mengurangkan sisa makanan, malah membantu memperbaiki keadaan tanah dan menyokong pertumbuhan tanaman," tambahnya.

Memanfaatkan bahan buangan, alternatif pembungkusan lestari

Dengan membawa tajuk projek 'ShellCycle', Dayang Nur Sahira Basirah binti Haji Sahrin selaku salah seorang pelajar Diploma in Applied Science Technology, School of Petrochemical, PB turut terpilih dalam sama-sama mewarnai pameran projek tahun akhir pelajar PB tersebut.

Beliau antaranya mengutarakan bahawa projek yang dihasilkan itu merupakan sebuah projek yang memanfaatkan dua jenis bahan buangan, iaitu kulit telur dan kotak telur terpakai, untuk menghasilkan bahan komposit yang berpotensi digunakan sebagai pembungkusan pengguna.

"Dalam projek ini, kulit telur diproses menjadi serbuk manakala kotak telur terpakai

diproses menjadi pulpa. Kedua-dua bahan tersebut kemudiannya dicampurkan bersama tepung jagung sebagai bahan pengikat dan gliserin sebagai bahan pemplastik sebelum dibentuk menjadi kepingan dan seterusnya menghasilkan prototaip kotak pembungkusan.

"Matlamat utama projek ini sememangnya untuk meneroka potensi bahan buangan yang mudah diperolehi sebagai bahan alternatif bagi pembungkusan yang lebih lestari. Projek ini juga bertujuan untuk memberi nilai baharu kepada bahan yang biasanya dibuang, di samping menggalakkan penggunaan semula sumber dan mengurangkan jumlah bahan buangan yang dihantar ke tapak pelupusan. Dari segi kepentingannya, ShellCycle berpotensi memberi manfaat kepada alam sekitar melalui pengurangan sisa, kepada masyarakat melalui peningkatan kesedaran mengenai penggunaan sumber secara lestari dan kepada ekonomi melalui potensi penghasilan produk bernilai tambah daripada bahan buangan tempatan," kongsi Dayang Nur Sahira Basirah lagi.

Terokai potensi sistem rawatan air mesra alam untuk pertanian

Selain itu, sebuah projek dinamakan 'BruneiAg NanoPure' telah dihasilkan oleh salah seorang pelajar Diploma in Applied Science Technology, School of Petrochemical, PB, Andrian Murshid anak Osman yang mana ia merupakan projek penapisan air mesra alam yang menggabungkan nanopartikel perak (*silver nanoparticles*) yang dihasilkan melalui kaedah sintesis hijau berasaskan tumbuhan dengan bahan penjerap daripada kulit telur. Projek ini bertujuan untuk meneroka kaedah rawatan air yang berpatutan dan lestari, khususnya bagi kegunaan pengairan pertanian dan kegunaan bukan untuk diminum di NBD.

Dalam pada itu, ujar Andrian, teretusnya idea projek ini sememangnya terhasil daripada usaha menggabungkan pengurangan sisa dengan rawatan air yang lebih lestari. Projek ini menggunakan teknik sintesis hijau untuk menghasilkan nanopartikel perak daripada ekstrak tumbuhan, kulit telur sebagai bahan penjerap dan teknologi penapisan berlapis untuk membina prototaip.

"Idea ini berasaskan kajian saintifik berkaitan teknologi nano hijau, proses penjerapan dan penapisan air. Matlamatnya adalah untuk meneroka potensi menghasilkan sistem rawatan air yang lebih berpatutan dan mesra alam, khususnya bagi kegunaan pertanian dan kegunaan bukan untuk diminum," ulas beliau.

Cipta troli membeli-belah pintar

Sementara itu, salah seorang pelajar HND in Electronic & Communication Engineering, School of Science and Engineering, PB, Awang Mohd. Ikmal Waffie bin Nordani telah mengetengahkan sebuah projek inovasi beliau yang dikenali sebagai 'Self-Checkout Trolley'.

Self-Checkout Trolley ialah sebuah troli membeli-belah pintar yang dilengkapi sistem pengimbas barcode, skrin paparan sentuh dan penerima berat. Pengguna boleh mengimbas barang terus semasa memasukkan ke dalam troli, melihat jumlah harga dan kuantiti secara masa nyata (*real-time*), dan membuat pembayaran terus pada troli tanpa perlu beratur di kaunter.

Rekaan inovatif beg kecemasan

Dalam pada itu, sebuah projek inovasi bertajuk 'Eco Rescue Bag' telah dihasilkan oleh sekumpulan pelajar Diploma in Health Science (Paramedic), School of Health Sciences, PB terdiri daripada Awang Zakaria bin Zulkifli, Awang Mohammad Habib Al Hakim bin Ebby Fadziyah, Dayang Nurul Khairunnisa binti Johan dan Dayang Siti Nur Qaisara Qistina binti Haji Abdul Maizan.

Melalui ciptaan Eco Rescue Bag, mereka berhasrat untuk menghasilkan satu penyelesaian yang lebih praktikal, mudah dibawa dan mengambil kira aspek kelestarian alam sekitar. Inovasi ini diharapkan dapat membantu mengurangkan beban petugas, memudahkan pengangkutan peralatan perubatan serta menyokong kelancaran operasi menyelamat. Selain itu, projek ini turut mengetengahkan kepentingan menggabungkan inovasi dan amalan lestari dalam bidang kecemasan dan penyelamatan. Turut tidak ketinggalan menyerikan pameran berkenaan ialah projek inovasi bertajuk 'Active Nest Hub'.

Objektif Pesta Konvo PB 2026 bukanlah setakat untuk meraikan kejayaan pelajar-pelajar PB, malah bagi menggalakkan amalan mesra alam, gaya hidup sihat dan penglibatan masyarakat sejajar dengan tema pada tahun ini. Kesemuanya bertujuan memupuk modal insan yang berkualiti tinggi dan berkemahiran tinggi serta bertanggungjawab terhadap masyarakat dan alam sekitar.

Manakala kemuncak Pesta Konvo PB, iaitu Majlis Konvokesyen Politeknik Brunei Ke-12, akan diadakan pada Sabtu, 24 Oktober 2026 di Pusat Persidangan Antarabangsa, Berakas. Alhamdulillah dan tahniah diucapkan kepada bakal para graduan PB. Semoga terus maju jaya dalam apa jua bidang yang diceburi pada masa akan datang.

SEBUAH SYARIKAT DIKENAKAN DENDA KOMPAUN BND2,000

■ Siaran Akhbar dan Foto : Jabatan Daerah Tutong

TUTONG, Khamis, 15 Oktober. - Unit Penguatkuasaan, Jabatan Daerah Tutong (JDT) telah mengeluarkan denda kompaun terhadap sebuah syarikat kerana didapati melanggar Akta Kesalahan-kesalahan Rampaian (Penggai 30), iaitu atas kesalahan pembuangan sampah sarap secara tidak teratur di kawasan tempat awam.

Syarikat berkenaan ialah Perusahaan Onina Bahagia, didapati melakukan kesalahan berkenaan di Lot 1566, Kampung Sebatang, Luagan Dudok, Tutong dan dikenakan denda kompaun sebanyak BND2,000 (skala besar) di bawah Bab 12(1)(a). Syarikat berkenaan dikehendaki untuk menjelaskan denda kompaun dalam tempoh tujuh hari.

SEBUAH syarikat telah dikenakan denda kompaun sebanyak BND2,000 kerana telah didapati melakukan kesalahan pembuangan sampah sarap secara tidak teratur di kawasan tempat awam (kiri dan kanan).

Jika gagal membayar denda berkenaan dalam masa tujuh hari daripada tarikh kompaun dikeluarkan maka syarikat tersebut boleh dihadapkan ke mahkamah dan jika sabit kesalahan boleh dikenakan hukuman denda tidak kurang daripada BND2,000 dan tidak melebihi BND10,000 dan bagi kesalahan kedua atau berikutnya boleh dikenakan hukuman denda tidak kurang daripada BND10,000 dan tidak melebihi BND30,000, dihukum penjara bagi suatu tempoh tidak melebihi 12 bulan atau kedua-duanya sekali.

Unit Penguatkuasaan, JDT ingin mengingatkan kepada orang ramai, pihak syarikat pemaju dan pemilik premis-premis perniagaan agar sentiasa menjaga kebersihan alam sekitar, khususnya di kawasan premis-premis perniagaan dan juga kawasan awam dengan tidak membuang, melonggokkan atau meninggalkan apa jua jenis sampah sarap di tempat awam.

PPDB adakan muzakarah bersama pemimpin akar umbi Daerah Belait

DAERAH Polis Belait, Pasukan Polis Diraja Brunei mengadakan Sesi Muzakarah bersama Penghulu-penghulu Mukim dan Ketua-ketua Kampung Daerah Belait yang dihadiri oleh Pegawai Pemerintah Daerah Polis Belait (atas dan bawah).

■ Siaran Akhbar dan Foto : Pasukan Polis Diraja Brunei

KUALA BELAIT, Khamis, 15 Oktober. - Daerah Polis Belait, Pasukan Polis Diraja Brunei (PPDB) mengadakan Sesi Muzakarah bersama Penghulu-penghulu Mukim dan Ketua-ketua Kampung Daerah Belait bertempat di Bilik Gerakan, Ibu Pejabat Daerah Polis Belait.

Sesi tersebut dihadiri oleh Pegawai Pemerintah Daerah Polis Belait, Penguasa Polis Pengiran Abu Naba'abin bin Pengiran Haji Yusof, bersama pegawai-pegawai kanan, pegawai dan anggota Daerah Polis Belait, serta penghulu-penghulu mukim dan ketua-ketua kampung dari beberapa kawasan di Daerah Belait.

Sesi muzakarah ini bertujuan mengeratkan hubungan kerjasama antara pihak polis dengan pemimpin akar umbi, selain menjadi wadah perkongsian maklumat serta perbincangan mengenai isu keselamatan, ketenteraman awam dan kesejahteraan masyarakat setempat.

Melalui sesi seumpama ini, komunikasi dua hala antara pihak polis dengan pemimpin akar umbi diharap dapat terus diperkukuh bagi meningkatkan kesedaran masyarakat terhadap aspek keselamatan serta menyokong usaha pencegahan jenayah di Daerah Belait.

ABCi mengeluarkan satu perintah penutupan

SATU Perintah Penutupan telah dikeluarkan bagi Blok 'A' dan Blok 'B' Bangunan Amber Hills di Lot 3143, Kampung Pangkalan Gadong, Mukim Gadong 'B' oleh ABCi.

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 14 Oktober. - Pihak Autoriti Kawalan Bangunan dan Industri Pembinaan (ABCi), Kementerian Pembangunan memaklumkan kepada orang ramai bahawa satu Perintah Penutupan telah dikeluarkan bagi Blok 'A' dan Blok 'B' Bangunan Amber Hills yang terletak di Lot 3143, Kampung Pangkalan Gadong, Mukim Gadong 'B' di bawah Seksyen 35(2)(b), dibaca bersama Seksyen 36(1) Akta Kawalan Bangunan (Penggai 256) (Akta Kawalan Bangunan). Perintah tersebut berkuat kuasa mulai 8 Oktober 2026 dan masih berkuat kuasa.

Pada 8 Oktober 2026,

■ Siaran Akhbar dan Foto : Kementerian Pembangunan

wakil-wakil daripada Jabatan Bomba dan Penyelamat, Pasukan Polis Diraja Brunei, Jabatan Kerja Raya, dan ABCi serta pihak-pihak berkepentingan yang berkaitan telah mengadakan lawatan tapak bersama berikutan insiden baru-baru ini.

Perintah Penutupan tersebut dikeluarkan bagi melindungi keselamatan awam sementara menunggu siasatan teknikal terperinci mengenai keadaan dan integriti struktur blok-blok yang terjejas.

Orang Kelayakan (Qualified Persons) yang dilantik akan menilai kawasan-kawasan yang terjejas dan mengenal pasti apa-apa langkah yang diperlukan bagi memastikan kawasan tersebut selamat untuk diduduki.

Pemilik telah diarahkan untuk melantik pasukan perunding profesional yang terdiri daripada arkitek dan jurutera profesional dalam bidang kejuruteraan awam, struktur, mekanikal dan elektrik yang berkaitan, yang berdaftar dengan Lembaga Arkitek, Jurutera Profesional dan Jurutera Bahan (BAPEQS) serta mempunyai sijil amalan yang sah.

Pasukan tersebut akan menyediakan dan mengemukakan pelan bagi apa-apa kerja pembaikan dan pembetulan yang diperlukan serta mendapatkan kelulusan yang berkenaan. Apa-apa Permit Menduduki (Occupation Permit) yang

diperlukan hendaklah diperoleh sebelum bangunan diduduki semula.

Di bawah Seksyen 36(3) Akta Kawalan Bangunan, tiada sesiapa boleh memasuki atau berada di dalam blok-blok yang terjejas sepanjang Perintah Penutupan berkuat kuasa tanpa kebenaran bertulis terlebih dahulu daripada ABCi, kecuali pegawai yang diberi kuasa semasa menjalankan tugasnya.

Penyempurnaan penilaian atau kerja pembaikan, atau perakuan oleh Orang Kelayakan, tidak dengan sendirinya membenarkan bangunan tersebut diduduki.

Perintah tersebut kekal berkuat kuasa sehingga ABCi menyampaikan notis tamat tempoh secara rasmi mengikut Seksyen 36(8), dengan menyatakan tarikh tamat tempoh Perintah sebagaimana dikehendaki oleh Seksyen 36(9).

Keselamatan awam kekal menjadi keutamaan ABCi. ABCi mengucapkan terima kasih kepada orang ramai serta semua pihak yang terjejas atas kerjasama dan kefahaman mereka dan menyeru semua pihak mematuhi Perintah Penutupan tersebut.

Bagi pertanyaan mengenai status perintah penutupan bangunan tersebut, orang ramai boleh menghubungi ABCi melalui WhatsApp ABCi hotline +673 814 0365 semasa waktu bekerja dan juga melalui e-mel abc_i.customerservice@mod.gov.bn.

CUBA TANGGUNG KERUGIAN TERKUMPUL US\$178.7 BILION AKIBAT SEKATAN AS

KUALA LUMPUR, 14 Okt. - Cuba menanggung kerugian terkumpul lebih US\$178.7 bilion akibat sekatan yang dikenakan Amerika Syarikat (AS), dengan kerugian dianggarkan berjumlah US\$8.083 bilion antara Mac 2025 hingga Februari 2026, menurut Duta Besar Cuba ke Malaysia Yadiria Ledesma Hernandez.

Beliau berkata sekatan ekonomi, perdagangan dan kewangan yang berlarutan selama beberapa dekad itu, yang diperhebat lagi menerusi langkah menyasarkan bekalan bahan api, telah menyebabkan kesukaran hidup yang serius kepada rakyat Cuba serta mengancam keupayaan negara itu untuk mengekalkan perkhidmatan penting.

"Gangguan drastik terhadap sumber tenaga penting membawa kesan buruk kepada kehidupan seharian berjuta-juta keluarga di Cuba," katanya dalam satu kenyataan kepada Bernama.

Ledesma Hernandez berkata sekatan itu menyebabkan gangguan bekalan elektrik yang teruk, gangguan berpanjangan terhadap pengagihan bekalan air

bersih, gangguan pengangkutan awam serta memberikan kesan berbahaya terhadap pengeluaran dan bekalan ubat-ubatan, yang seterusnya menjejaskan kesihatan awam.

"Menyekat akses kepada tenaga bukan sekadar langkah ekonomi atau politik, tetapi tindakan yang tidak sah dan tidak seimbang yang secara langsung mengancam kelangsungan hidup negara," katanya.

Havana turut mengecam langkah AS yang menyasarkan negara pembekal bahan api kepada Cuba, dengan menegaskan bahawa ancaman mengenakan tarif terhadap negara ketiga serta sekatan terhadap pembekal antarabangsa dan syarikat perkapalan merupakan pemaksaan luar wilayah yang menyalahi undang-undang.

Kerajaan Cuba menegaskan bahawa langkah-langkah itu melanggar undang-undang antarabangsa dan menjejaskan prinsip kedaulatan negara serta hak menentukan nasib sendiri, manakala pakar hak asasi manusia Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB) turut menyuarakan kebimbangan terhadap kesan

kemanusiaan akibat sekatan sepihak.

Pada sesi ke-80 Perhimpunan Agung PBB (UNGA) pada Oktober 2025, sebanyak 165 negara anggota mengundi menyokong resolusi yang menggesa supaya sekatan ekonomi, perdagangan dan kewangan AS terhadap Cuba ditamatkan.

Beliau berkata semasa debat umum PBB yang berlangsung bulan lepas di New York, sebanyak 43 ketua negara, ketua kerajaan dan ketua delegasi secara terbuka menolak "langkah-langkah memaksa secara sepihak" terhadap Cuba serta menggesa supaya sekatan itu ditarik balik.

Ledesma Hernandez berkata sokongan antarabangsa terhadap Cuba mencerminkan penentangan terhadap campur tangan asing dan pemaksaan undang-undang yang bersifat memaksa di luar wilayah negara yang menggubalnya, dengan merujuk kepada solidariti dalam kalangan Pergerakan Negara-Negara Berkecuali (NAM), Kumpulan 77 dan China (G77+China), ASEAN, Pertubuhan Kerjasama Islam (OIC) serta perkumpulan serantau lain.

"Tiada siapa boleh menilai

prestasi sesebuah negara ketika negara itu dikenakan sekatan ekonomi, kewangan dan tenaga yang dirangka secara teliti untuk menghalang pembangunan menyeluruhnya," katanya.

Walaupun berdepan tekanan yang semakin meningkat, beliau berkata Cuba tetap bersedia mengadakan dialog berasaskan

sikap saling menghormati sambil mempertahankan kedaulatan negara dan hak rakyatnya untuk hidup dalam keamanan.

Beliau turut menegaskan bahawa menyokong hak Cuba untuk terus wujud juga bermakna mempertahankan prinsip yang menjadi asas kepada sistem antarabangsa. - ©BERNAMA

Arab Saudi umum keadaan bahaya di Riyadh berakhir selepas amaran kecemasan

ISTANBUL, 14 Okt. - Pertahanan Awam Arab Saudi pada Selasa mengumumkan bahawa keadaan bahaya di ibu negara Riyadh telah berakhir, beberapa minit selepas mengeluarkan amaran kecemasan tanpa memperincikan bentuk ancaman itu, lapor Anadolu Ajansi.

"Amaran telah dikeluarkan menerusi Platform Amaran Awal Kebangsaan di bandar Riyadh bagi memaklumkan mengenai kemungkinan berlaku bahaya," menurut pihak berkuasa itu dalam satu kenyataan.

Penduduk diarahkan supaya menuju ke tempat selamat yang terdekat dan kekal di dalam bangunan sehingga keadaan bahaya berakhir.

Beberapa minit kemudian, Pertahanan Awam mengumumkan keadaan di bandar itu kembali selamat serta menggesa penduduk supaya terus mematuhi arahan dan mengelakkan diri daripada berkumpul serta membuat rakaman.

Amaran di Riyadh itu dikeluarkan kurang sejam selepas pihak berkuasa mengumumkan bahawa keadaan bahaya di Wilayah Timur telah berakhir susulan amaran sama yang dikeluarkan sebelum itu. Pihak berkuasa juga tidak mendedahkan bentuk bahaya di wilayah berkenaan.

Terdahulu pada Selasa, kumpulan Houthi di Yaman mengancam untuk menyasarkan ibu pejabat syarikat minyak negara Arab Saudi, Aramco di Dammam, lapangan terbang utama di Riyadh serta loji penapis Aramco di Riyadh sebagai tindak balas terhadap sebarang serangan pakatan yang diketuai Arab Saudi ke atas kemudahan mereka di Sanaa. - ©BERNAMA

Jet Pejuang Croatia pintas pesawat penumpang Malta di ruang udara Croatia

ISTANBUL, 14 Okt. - Sebuah jet pejuang Rafale milik Tentera Udara Croatia memintas pesawat penumpang berdaftar di Malta di ruang udara Croatia pada Selasa selepas markas pemerintahan udara Pertubuhan Perjanjian Atlantik Utara (NATO) menetapkan pesawat itu sebagai berpotensi menimbulkan ancaman, lapor Anadolu Ajansi memetik Croatia Week.

Menurut Kementerian Pertahanan Croatia, pesawat Boeing itu sedang dalam penerbangan dari Republik Hellenic Greece ke Republik Persekutuan Jerman apabila Pusat Operasi Udara Gabungan NATO di Torrejon, Sepanyol mengarahkan pemintasan berkenaan.

Maklumat daripada Pusat Pelaporan Pemerintahan Itali menunjukkan bahawa pesawat itu menghantar kod transponder 7500, yang merupakan isyarat rampasan pesawat. Jet pejuang Croatia itu memintas pesawat berkenaan pada 11.02 pagi (1202 GMT) di ruang udara Korenica, tengah Croatia.

Juruterbang jet pejuang itu dilaporkan berjaya mengadakan komunikasi radio dengan pesawat berkenaan sebelum mengiringinya keluar dari ruang udara Croatia. Pesawat penumpang itu memasuki ruang udara Slovenia pada 11.20 pagi.

Croatia telah menjalankan rondaan keselamatan ruang udara menggunakan jet pejuang Rafale sejak 1 Januari sebagai sebahagian daripada Sistem Pertahanan Udara dan Misil Bersepadu NATO. - ©BERNAMA

Kebakaran di syarikat kimia Ulsan, kira-kira 7,000 pekerja dipindahkan

ULSAN (Republik Korea Selatan), 14 Okt. - Kebakaran berlaku di sebuah syarikat pengeluaran bahan kimia di bandar Ulsan, tenggara Republik Korea Selatan pada Rabu, menyebabkan kira-kira 7,000 pekerja di kawasan berhampiran terpaksa dipindahkan, lapor Agensi Berita Yonhap memetik pegawai.

Menurut Ibu Pejabat Bomba Ulsan, kebakaran yang bermula pada 9.41 pagi itu dipercayai berpunca daripada sebuah tangki simpanan di kawasan terbuka yang mengandungi 8,000 liter

toluena, sejenis bahan mudah terbakar.

Kejadian itu menyebabkan pihak bomba mengerahkan kira-kira 200 anggota dan tiga helikopter bagi memadamkan kebakaran.

Kesemua 16 pekerja di lokasi kejadian berjaya menyelamatkan diri, manakala tiada kemalangan jiwa dilaporkan setakat ini.

Asap tebal daripada kebakaran itu turut menyebabkan syarikat penapisan minyak S-OIL menggantung sebahagian operasi projek petrokimia Shaheen

miliknya yang terletak berhampiran.

Susulan kejadian itu, kira-kira 7,000 pekerja projek berkenaan dipindahkan ke kawasan selamat.

Sementara itu, Menteri Dalam Negeri Yun Ho-jung mengarahkan pihak berkuasa menggerakkan semua sumber yang ada bagi memadam kebakaran serta memastikan tiada mangsa yang hilang.

Polis dan pihak bomba akan menjalankan siasatan bagi mengenal pasti punca kebakaran. - ©BERNAMA

Kesatuan sekerja Sepanyol tuntutan kenaikan gaji minimum sekurang-kurangnya 7 peratus

MOSCOW, 14 Okt. - Dua kesatuan sekerja terbesar di Sepanyol menuntut kenaikan gaji minimum sekurang-kurangnya tujuh peratus pada 2027, lapor Sputnik/RIA Novosti memetik Setiausaha Agung Konfederasi Kesatuan Sekerja Suruhanjaya Pekerja Sepanyol (CCOO), Unai Sordo.

"Pada peringkat ini, gaji minimum perlu dinaikkan

sekurang-kurangnya tujuh peratus dalam masa terdekat supaya melebihi 1,300 (US\$1,455) sebulan berdasarkan 14 pembayaran setahun, atau lebih 1,500 sebulan jika dikira berdasarkan 12 pembayaran setahun," kata Sordo pada Selasa.

Menurut beliau, kadar gaji secara keseluruhan di Sepanyol perlu dinaikkan antara empat

hingga tujuh peratus, bergantung pada paras gaji dalam setiap industri.

Bagaimanapun, Sordo berkata sektor yang menawarkan gaji paling rendah sepatutnya menerima kenaikan lebih tinggi.

Gaji minimum di Sepanyol ketika ini ialah 1,221 sebulan selepas dinaikkan sebanyak 3.1 peratus atau 37 sebulan pada 2026. - ©BERNAMA

Hujan lebat ragut 4 nyawa di Syria, Libya dan Jordan

ISTANBUL, 14 Okt. - Empat orang termasuk dua kanak-kanak maut dalam kejadian berkaitan hujan lebat di Syria, Libya dan Jordan pada Selasa, apabila banjir kilat melanda beberapa kawasan di rantau itu, lapor Anadolu Ajansi memetik media tempatan.

Di Syria, dua kanak-kanak dihanyutkan arus banjir di kawasan Maadan, wilayah Raqqa, menurut stesen televisyen Al-Ikhbariya memetik pihak berkuasa tempatan.

Kejadian berlaku selepas pihak berkuasa mengeluarkan amaran cuaca buruk di timur laut Syria, termasuk wilayah Raqqa, Deir ez-Zor dan Hasakah.

Di Libya, seorang pekerja bank maut akibat terkena rejatan elektrik ketika dalam perjalanan ke tempat kerja semasa hujan lebat melanda ibu negara, Tripoli, menurut Jumhouria Bank milik kerajaan.

Hujan lebat turut menyebabkan beberapa

kawasan perumahan dinaiki air serta merosakkan bangunan dan kenderaan, manakala syarikat air dan pembetungan negara itu memaklumkan bahawa sistem perparitan bandar berkenaan tidak mampu menampung jumlah air hujan yang tinggi.

Bulan Sabit Merah Libya turut menggerakkan pasukan kecemasan, manakala pihak berkuasa perbandaran Souq al-Jumaa di Tripoli mengisytiharkan kawasan itu sebagai kawasan bencana serta

memohon bantuan segera kerajaan.

Pihak berkuasa turut memutuskan bekalan elektrik di beberapa kawasan terjejas sebagai langkah berjaga-jaga, sementara Universiti Tripoli menangguhkan peperiksaan hingga Khamis.

Di Jordan, pasukan penyelamat menemukan mayat seorang lelaki berusia 23 tahun yang dihanyutkan banjir kilat di daerah Ruwaished, timur negara itu, menurut Direktorat

Keselamatan Awam.

Pihak berkuasa menggesa penduduk menjauhi kawasan berisiko banjir susulan hujan lebat dan ribut petir yang masih menjejaskan beberapa kawasan di negara berkenaan.

Arab Saudi dan Algeria turut mengeluarkan amaran berhubung hujan lebat yang berpotensi mencetuskan banjir kilat, manakala amaran banjir juga dikeluarkan di beberapa kawasan di UAE susulan hujan. - ©BERNAMA

KAPAL ANGKASA KARGO SPACEX BERCANTUM DENGAN ISS

LOS ANGELES, 16 Okt. - Kapal angkasa kargo Dragon milik SpaceX tiba di Stesen Angkasa Antarabangsa (ISS) pada Khamis dengan membawa peralatan saintifik dan bekalan ke makmal yang mengorbit bumi itu, menurut Pentadbiran Aeronautik dan Angkasa Kebangsaan Amerika Syarikat (NASA), lapor Xinhua.

Kapal angkasa yang membawa kira-kira 2,860 kilogram kargo itu dilancarkan pada 6.33 pagi waktu Timur (1033 GMT) Selasa dari Stesen Angkasa Cape Canaveral di Florida, Amerika Syarikat (AS). Kapal angkasa Dragon itu bercantum secara autonomi dengan ISS pada 10.27 pagi waktu

Timur (1427 GMT) Khamis. Menurut NASA, kargo berkenaan merangkumi bekalan untuk kru stesen angkasa itu serta peralatan bagi pelbagai penyelidikan saintifik. Antaranya ialah set terakhir susunan suria yang boleh dibentangkan untuk ISS, perkakasan bagi pembuatan retina

tiruan dalam keadaan mikrograviti serta model tisu jantung tiga dimensi bagi memajukan ujian ubat-ubatan secara besar-besaran. Kapal angkasa itu dijadual berada di ISS sehingga pertengahan November sebelum berlepas pulang ke bumi dengan membawa sampel penyelidikan

yang perlu dikendalikan dalam tempoh tertentu serta kargo lain. Kapal angkasa itu dijangka mendarat di perairan California. Misi berkenaan merupakan misi perkhidmatan pembekalan semula komersial ke-35 SpaceX ke ISS untuk NASA. - ©BERNAMA

AS kenakan sekatan terhadap bank milik kerajaan Cuba

ISTANBUL, 16 Okt. - Amerika Syarikat (AS) pada Khamis mengenakan sekatan terhadap institusi kewangan milik kerajaan Cuba, Banco Internacional de Comercio S.A. (BICSA), susulan dakwaan hubungan komersialnya dengan rangkaian kewangan Iran, lapor Anadolu Ajansi.

"BICSA di Cuba telah menyediakan perkhidmatan kepada Karafarin Bank di Iran yang dikenakan sekatan sejak sekurang-kurangnya 2022," kata Setiausaha Negara AS Marco Rubio dalam satu kenyataan sambil menuduh Havana berperanan sebagai pangkalan bagi pihak asing yang

menyasarkan kepentingan AS. Pejabat Kawalan Aset Asing (OFAC) di bawah Jabatan Perbendaharaan AS menetapkan bank yang berpangkalan di Havana itu sebagai entiti yang dikenakan sekatan kerana beroperasi dalam sektor kewangan Cuba, dengan tindakan itu diselarasakan bersama langkah sekatan lebih meluas terhadap entiti Iran.

Beliau memberi amaran bahawa Washington akan mengambil tindakan tegas untuk melumpuhkan hubungan kewangan antara Havana dan Tehran, sambil menegaskan bahawa pentadbiran AS tidak akan bertolak ansur dengan operasi

bermusuhan yang berpusat berhampiran sempadan negara itu.

Hubungan dua hala memasuki fasa konfrontasi di bawah Presiden AS Donald Trump, yang pentadbirannya secara terbuka menjadikan perubahan rejim sebagai matlamatnya.

Washington menggunakan sekatan bekalan minyak dan sekatan ekonomi yang menyeluruh untuk memberi tekanan kepada Havana, sehingga menyebabkan bekalan elektrik dicatu secara bergilir-gilir selama berbulan-bulan serta grid elektrik negara itu menjadi tidak stabil. - ©BERNAMA

Gempa bumi magnitud 6.9 landa semenanjung Kamchatka, Persekutuan Rusia

WASHINGTON, 16 Okt. -Gempa bumi berukuran 6.9 pada skala Richter melanda Semenanjung Kamchatka di Persekutuan Rusia berhampiran pantai Lautan Pasifik pada Jumaat, lapor Anadolu Ajansi, memetik Kajian Geologi AS (USGS).

Gempa bumi itu berlaku pada 3.35 petangwaktu tempatan (0335 GMT), kira-kira 76 kilometer timur laut Ozernovskiy berhampiran hujung selatan semenanjung pada kedalaman 143.2 kilometer, menurut USGS.

Tiada laporan mengenai kemalangan jiwa atau kerosakan dan tiada amaran tsunami. - ©BERNAMA

3 pekerja maut selepas tanah runtuh di tapak pembinaan lebuhraya Guizhou, Republik Rakyat China

GUIYANG, 16 Okt. -Tiga pekerja binaan maut selepas tanah runtuh di tapak pembinaan lebuhraya di Guiyang, ibu kota Wilayah Guizhou, barat daya Republik Rakyat China pagi Jumaat, lapor Xinhua.

Menurut pihak berkuasa, jabatan kecemasan dan pengangkutan wilayah dan perbandaran berserta kerajaan tempatan telah segera melancarkan operasi menyelamat, penilaian bahaya dan pengendalian selepas insiden.

Siasatan mengenai punca kejadianjuga sedang dijalankan. - ©BERNAMA

Reaktor nuklear di timur laut Jepun akan dihentikan operasi susulan kebocoran air

TOKYO, 15 Okt. - Reaktor No. 2 di Loji Kuasa Nuklear Onagawa, timur laut Jepun akan dihentikan operasinya sekitar Sabtu susulan kebocoran sejumlah kecil air daripada sebuah injap, menurut pengendali loji itu, lapor Kyodo News.

Tohoku Electric Power Co. pada Khamis memaklumkan bahawa air yang bocor, mengandungi sejumlah kecil bahan radioaktif, telah dikumpulkan dan tiada bacaan radiasi luar biasa dikesan di persekitaran loji berkenaan di Wilayah Miyagi.

Menurut pengendali itu, proses untuk mengoperasikan semula reaktor berkenaan dijangka mengambil masa kira-kira 10 hari, termasuk pemeriksaan dan penggantian komponen yang terlibat.

Paras air dalam takungan saliran didapati terus meningkat sejak Julai, menyebabkan pengendali mengesahkan berlakunya kebocoran air yang dianggarkan sebanyak 0.2 tan sejam.

Pada Oktober 2024, Reaktor No. 2 di Loji Kuasa Nuklear Onagawa menjadi reaktor pertama yang kembali beroperasi di timur Jepun sejak gempa bumi dan tsunami pada 2011 yang memusnahkan sebahagian kawasan timur laut negara itu. - ©BERNAMA

Lebih 2,000 pesakit di Gaza meninggal dunia sementara menunggu rawatan dan pemindahan perubatan

GAZA, 15 Okt. - Seramai 2,027 pesakit di Semenanjung Gaza meninggal dunia ketika menunggu rawatan dan pemindahan perubatan susulan penutupan berterusan pintu sempadan serta sekatan kemasukan ubat-ubatan dan bekalan perubatan, menurut seorang pegawai perubatan pada Rabu, lapor Xinhua.

Pengarah Bantuan Perubatan di Bandar Gaza Mohammed Abu Afash memberitahu radio Voice of Palestine bahawa lebih 21,000 pesakit memerlukan pemindahan perubatan.

Beliau berkata tiada pesakit dibawa keluar dari wilayah itu menerusi pintu sempadan Rafah dalam tempoh lima hari sebelumnya.

Abu Afash berkata penutupan pintu sempadan dan kelewatan

pemindahan perubatan memburukkan keadaan pesakit serta mengakibatkan komplikasi serius, khususnya dalam kalangan mereka yang menghidap kanser, kegagalan buah pinggang, penyakit jantung dan penyakit kronik lain.

Beliau berkata hospital di seluruh Semenanjung Gaza berdepan kekurangan sumber perubatan dan bekalan diagnostik yang serius, termasuk perkhidmatan makmal dan radiologi, bilik pembedahan, ubat-ubatan serta bekalan perubatan lain. Kekurangan itu menyebabkan pesakit tidak dapat menerima rawatan sewajarnya.

Sebelum konflik tercetus, Semenanjung Gaza mempunyai lebih 574 pusat kesihatan yang beroperasi, namun hanya 227

daripadanya masih beroperasi dengan sumber yang terhad, kata Abu Afash.

Beliau berkata keadaan itu turut menjejaskan perkhidmatan penjagaan kesihatan untuk wanita hamil dan kanak-kanak.

Sementara itu, pihak berkuasa kesihatan Gaza berkata hospital menerima tiga jenazah dan 17 orang yang cedera dalam tempoh 24 jam sebelumnya, menjadikan jumlah kematian yang direkodkan sejak gencatan senjata pada Oktober 2025 kepada 1,501 kematian dan 5,323 kecederaan.

Dalam laporan harian, pihak berkuasa itu berkata jumlah kumulatif kematian di Semenanjung Gaza sejak 7 Oktober 2023 mencecah 74,392 orang manakala 175,440 lagi cedera. - ©BERNAMA

Ethiopian Airlines, China Southern Airlines meterai perjanjian perkongsian kod perkukuh hubungan udara Republik Rakyat China-Afrika

ADDIS ABABA, 15 Okt. - Ethiopian Airlines dan China Southern Airlines memeterai perjanjian perkongsian kod bagi memperkukuh kerjasama serta memperluas rangkaian penerbangan yang menghubungkan Afrika, Republik Rakyat China dan destinasi lain, lapor Xinhua.

Ethiopian Airlines, syarikat penerbangan terbesar di Afrika dan

antara jenama penerbangan yang paling pesat berkembang di dunia, menerusi satu kenyataan pada Rabu memaklumkan bahawa perjanjian baharu itu bertujuan mempererat kerjasama antara kedua-dua syarikat bagi perkhidmatan penerbangan terus antara Republik Rakyat China dan Ethiopia, selain memperluas jaringan penerbangan serantau.

Menurut syarikat penerbangan

kebangsaan Ethiopia itu, kerjasama perkongsian kod berkenaan dijangka menawarkan kemudahan penerbangan sambungan yang lebih lancar kepada penumpang ke pelbagai destinasi di Afrika dan Republik Rakyat China dengan memanfaatkan rangkaian kedua-dua syarikat penerbangan.

Perjanjian itu dimeterai ketika China Southern Airlines secara

rasmi melancarkan perkhidmatan penerbangan baharu dua kali seminggu pada Selasa, menghubungkan Guangzhou di selatan Republik Rakyat China dengan Addis Ababa, Ethiopia menerusi Changsha, Republik Rakyat China.

Berucap pada majlis pelancaran itu, Naib Presiden Eksekutif China

Southern Air Holding Company, Zeng Yongchao berkata laluan berkenaan akan membuka peluang perniagaan, memudahkan pergerakan penumpang dan barangan serta menghubungkan Republik Rakyat China dengan Afrika ke arah masa depan yang makmur dan dikongsi bersama. - ©BERNAMA

ePaper Pelita Brunei

TEAM WELCOMING CEREMONY SAMBUT KEHADIRAN KONTINJEN SUKAN PARA ASIA KE-5

SEKITAR Majlis Team Welcoming Ceremony bagi temasya Sukan Para Asia Ke-5, Aichi-Nagoya, Jepun 2026 yang telah diadakan di Athlete's Interaction Area, Garden Pier Villa.

Siaran Akhbar dan Foto : Urus Setia Kontinjen Negara Brunei Darussalam ke Sukan Para Asia Ke-5, Aichi-Nagoya, Jepun 2026

AICHI-NAGOYA, JEPUN, Jumaat, 16 Oktober. - Majlis Team Welcoming Ceremony bagi temasya Sukan Para Asia Ke-5, Aichi-Nagoya, Jepun 2026 telah diadakan baru-baru ini bertempat di Athlete's Interaction Area, Garden Pier Villa.

Majlis telah dialu-alukan oleh Aichi prefecture governor, Hideaki Ohmura.

Acara kemudiannya diteruskan dengan upacara menaikkan bendera negara-negara peserta. Upacara dimulakan dengan menaikkan bendera Jepun,

Negara Brunei Darussalam (NBD), Republik Filipina, Lubnan dan Republik Singapura.

Kontinjen NBD telah diwakili seramai tiga orang yang terdiri daripada pegawai-pegawai dan diketuai oleh Awang Ali Yusri bin Abdul Ghafor, selaku Chef de Mission (CDM).

Majlis berlangsung dengan lancar dan menjadi salah satu acara rasmi temasya Sukan Para

Asia Ke-5, Aichi-Nagoya, Jepun 2026.

Sementara itu, atlet Para Badminton negara, Awangku Muhd. Amirul Faiq bin Pengiran Zali, yang berada dalam Group 'D' akan menentang atlet dari Hong Kong dalam acara Men Singles SH6 yang dijadualkan pada hari ini.

Perlawanan pusingan Preliminary Round akan diadakan

di Court 3, di Ichinomiya Municipal City Gymnasium.

Sukan Para Asia Ke-5, Aichi-Nagoya, Jepun 2026 akan berlangsung secara rasmi pada 18 hingga 24 Oktober 2026.

NBD diwakili oleh seramai lima ahli kontinjen, terdiri daripada seorang atlet Para Badminton dan empat pegawai, iaitu CDM, ketua urus setia, ahli fisioterapi dan jurulatih Para Badminton.

Perlawanan Badminton Persahabatan eratkan hubungan silaturahim

Siaran Akhbar dan Foto : Pasukan Simpanan Polis 'D' Kompeni, Pasukan Polis Diraja Brunei

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 15 Oktober. - Sempena Ulang Tahun Ke-40 penubuhan Pasukan Simpanan Polis 'D' Kompeni, Pasukan Polis Diraja Brunei

(PPDB), satu Perlawanan Badminton Persahabatan bersama pasukan Pasukan Bulu Tangkis Harmoni (PBT Harmoni) Kampung Tanjong Nangka diadakan

baru-baru ini di Dewan Serbaguna Balai Polis Berakas.

Sebelum perlawanan dimulakan, pertukaran cenderamata antara kedua-dua pasukan telah disampaikan oleh Pemangku Pegawai Pemerintah Polis Simpanan, Pengiran Haji Md. Aminul Sarni bin Pengiran Haji Sarpuddin, selaku Ketua

Pasukan Simpanan Polis 'D' Kompeni, PPDB; dan Ketua Pasukan PBT Harmoni, Awang Haji Jofri bin Haji Sahat.

Perlawanan persahabatan berkenaan bertujuan untuk menggalakkan gaya hidup sihat melalui aktiviti sukan, di samping mengeratkan lagi silaturahim dan semangat persahabatan antara kedua-dua pasukan.

SATU Perlawanan Badminton Persahabatan antara Pasukan Polis Diraja Brunei (PPDB) dan Pasukan Bulu Tangkis Harmoni Kampung Tanjong Nangka telah diadakan di Dewan Serbaguna Balai Polis Berakas baru-baru ini, sempena Ulang Tahun Ke-40 penubuhan Pasukan Simpanan Polis 'D' Kompeni, PPDB.

TAHUKAH AWDA

SATU skim pembiayaan mikro patuh syarak yang dinamakan 'BizBelia' telah diwujudkan khusus bagi usahawan belia, hasil kolaborasi strategik di antara Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan dan Bank Usahawan Berhad. Skim ini memberikan peluang kepada pengusaha-pengusaha belia tempatan untuk mendapatkan sumber kewangan daripada institusi kewangan tempatan. Inisiatif ini diharapkan akan dapat merangsang pertumbuhan dan perkembangan perusahaan belia tempatan dan menjadi teladan kepada institusi-institusi kewangan lain ke arah memudah cara penglibatan lebih ramai para usahawan belia.

SUMBER : Pelita Brunei edisi Ogos 2025

BERITA-BERITA HARIAN BOLEH DIKUTI DI LAMAN SESAWANG : www.pelitabrunei.gov.bn

RUMAH PENUH RAHMAT IALAH RUMAH YANG PENGHUNINYA SENTIASA MENDEKATKAN DIRI KEPADA ALLAH